

**Exercitatio medico-chirurgica agens novam methodum extirpandi
carunculas, et curandi fistulas urethrae / [Francesco Roncalli Parolino].**

Contributors

Roncalli Parolino, Francesco, active 18th century.

Publication/Creation

Brixiae : J.M. Ricciardi, 1720.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/vvw6ec3w>

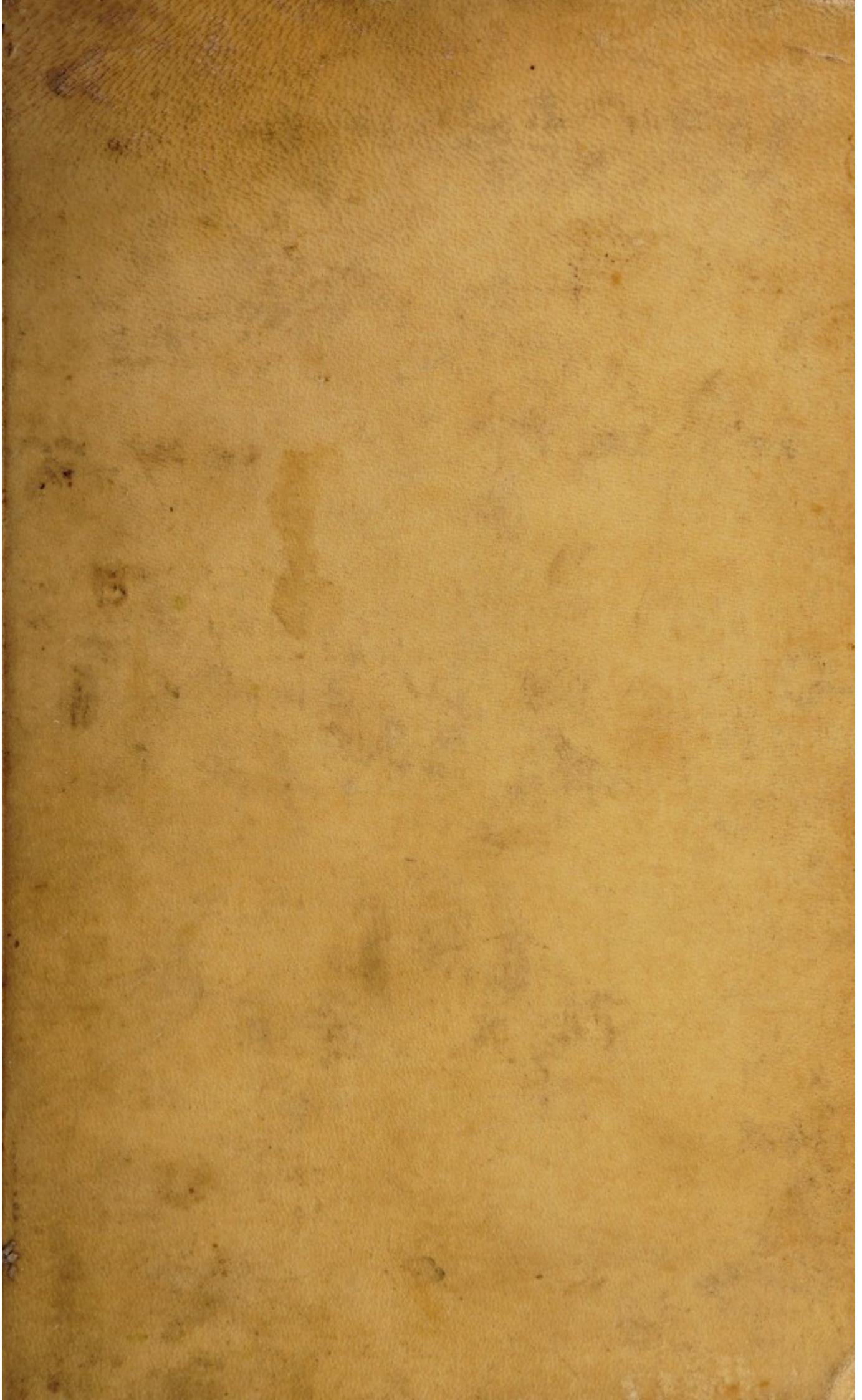
License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

17. 44537/B

H xxix av
18

51

AH 2660

PP 168 ft
4 min
169' 18 ft
planted
2 plants
upstair

128

III

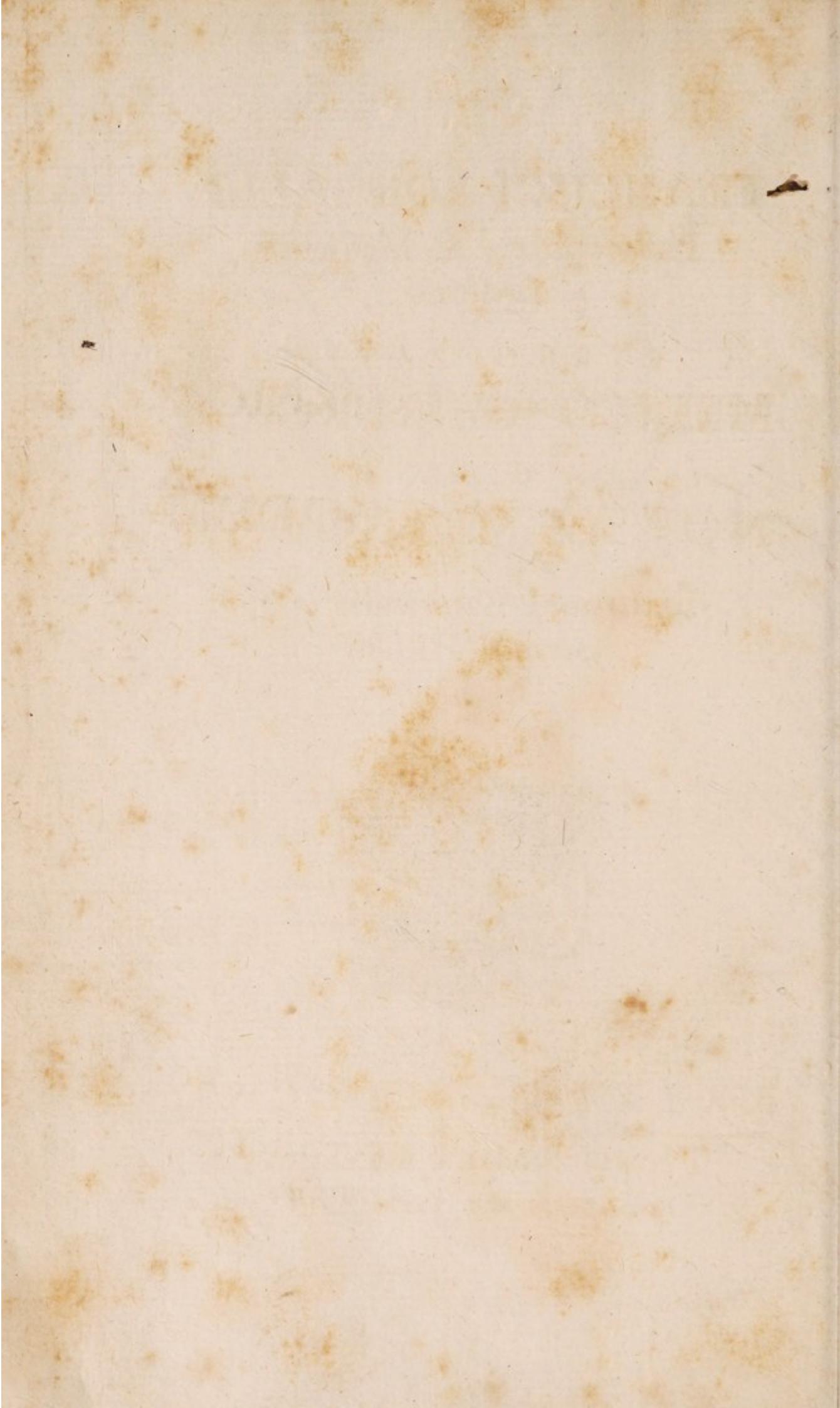
10264

Digitized by the Internet Archive
in 2019 with funding from
Wellcome Library

<https://archive.org/details/b30514630>

51839

FRANCISCI RONCALLI

Philosophiæ , & Medicinæ
Doctoris

EXERCITATIO

MEDICO-CHIRURGICA

A C E N S

NOVAM METHODUM

Extirpandi Carunculas , &
curandi Fistulas
Urethræ .

B R I X I A E , M. D C C . X X .

Typis Jo: Mariæ Ricciardi ,
Superiorum permisso.

FRANCISCI RONCAGLI
Phisicopis, & Medicinae
Dogmatis

EXERCITATIO
MEDICO-CHIRURGICA
NOVAM METHODUM

Exhibendi Curiosas, &
Curandi Rituas
Uerpius

B.R.I.K.E., M.DCC.XX.

This is to M. Ricciardi,
Sedentarius Bellun.

Illmo, & Excellmo Domino
MARCO ANTONIO
S A L A
NOB. BRIX. ET PRO SERENISS.
VENETORUM REPUBL.
GENERALI.

FRANCISCUS RONCALLUS FELICITATEM

Si Aristogenes Thasius ad
bellicosum Macedoniæ Regem An-
tigonus , si Asclepiades Pompei

* 3

Ma-

Magni Familiaris ad Mitridatem suos de Medicina libros , atque complura volumina conscripserunt , mirum non erit , Illme , ac Excellme Domine , si Tuo Praclarissimo Laureato Nomi ni hoc meum præcox , qualem cumque sit , Medicum opus devoveam . Veteres illi Graciae Populi , quorum Provincias Victorijs usque ab ineunte adolescentia peragrasti , Apollinem , qui primus Medicinae usum attulit , & ob eam causam Apotheosim promeruit , non modò Medicæ Facultati Præsidem , verùm etiam arcu , & sagittis armatum venerabantur , & deposcebant . Cur igitur & mihi non liceat Te optimarum Artium

Mace-

*Mecenatem Amplissimum simul,
ac Odrisij Draconis acerrimum
Hostem, ac strenuissimum Trium-
phatorem huic operi Praesidem in-
vocare? Domuit Pythonem Apol-
lo, ejusque Triumphis hymnos to-
ta penitus Gracia concinuit:*

Phæbeo Domitus Python cum decidit arcu,

Membraque Cirrhæo fudit anhela iugum:

Omnis, lo Pean, Regio sonat; omnia Phæbum

Rura canunt. Tripodas plenior aura rotat.

Claud.

lib. I. in

Ruff.

*Tuisque Triumphis non modo
Gracia, Illiricum, Epirus, Pelo-
ponnesus, & Arcipelagus latè
plaudunt, sed etiam Regia Vene-
ti Senatus Munificentia per om-
nes honorum gradus ad Genera-
litiam Pugnae Praefecturam evecto
dignitatem auxit, & premia. Te
Supremi Venetae Reipubl. vel*

Classis Praefecti, ac Duces Se-
renissimi. Te Maximilianus
Princeps de Bransuich, Te
Adamus Enricus de Stenaus, ac
Matt. Joh: de Sculenburg præ-
sertim in recentissima Corcyrensi
propugnatione, Te Senatus Elo-
gia, Te Ducalia Diplomata, ♂
Constantia, ♂ Fide, ♂ Militari
Scientia Pereximum concelebra-
runt, Tuumque in Reip. Nego-
tijs laborem, in periculis fortitu-
dinem, in confiendo celeritatem,
in providendo Consilium testan-
tur. Tibi Brixia, quæ Veneto è
Littore primævo Ætatis flore sol-
venti Patrijs votis solemnia Ce-
leus mata cecinit, toties reduci post
peractas expeditiones, ♂ Cydonis,

5

Et Mitylene, Et Argorum, Et Te-
nedi, Et Andros, Et Chios, Et
Epidauri, atque Chalcidis, ubi
principuè hostili plumbō lœsum Ca-
put, non Mens, quæ semper ea-
dem, Epicinium admodulata gra-
tulabatur. Eadem Te Civem
suum excepit Palmis onustum, Et
Gloria, quæ licet à Majoribus
Tuis, Et Sago, Et Toga comen-
datissimis derivata hereditaria
splendore Te, Tuamque Fami-
liam illuminaverit, attamen in
Te præcipuo quodam fato collecta
ipsis rependisse decus, eorumque
promerita coequasse videtur.
Quid plura? Te suis met oculis
vidit inter exterarum gentium
arma Patriæ, ac Reip. saluti, ac
maje-

maiestati consulere , præcipue cum
in Brixiensi Agro Clarensis Oppi-
di præsidium , & menia Tua Fi-
dei concredita tam inusitata
prudentia custodivisti , ut inter
ingruentia alterutrumque tela Pa-
cis periclitantis decus , & com-
missæ Provinciae incolumentem
servaveris . Modò Te Patria
fruitur , & quem omnium vota
Victorem in prælijs , in Pace Glo-
riosissimum expetebant , nunc la-
tabundi Cives adspiciunt , nunc
Affines , & Consanguinei com-
pleteuntur , & Clientum catervæ
certatim suis venerantur obse-
quijs . Mihi pariter inter cete-
ros dulci quodam fato concessum
est , ut optatissimum diù redditum

gratu-

gratularer, Et praetullissimas Tuas
que dignas Animo dotes suspi-
ciens me Tibi penitus obsequen-
tissime devooverem. Hodie na ve-
ro die solemni quodam gaudio
mihi latandum esse videtur, dum
humanissimo, quo excellis, Vul-
tu Primogenitum juvenilis inge-
nij mei fetum intueris, Et exci-
pis, quem Amplissimi Tui No-
minis initiatum auspicijs in lit-
terarum Theatrum expono. Te
igitur Auspice prodeat, ac si dif-
ficillimis Bellis Venetas oras in vi-
cto Marte ab Othomanis ensibus
propugnasti, minimè dubito,
quin hunc libellum, qui à Tuo
Nomine pretium sumet, ab expun-
gentibus imperitorum novaculis

in

in Pacis otio defendas. Interim
Patriæ, Reip. ac Religioni peren-
ni felicitate diù vivas.

Dat. Brixiae 10. Febr. 1720.

etiam, ut tebius sibi remittat idem
duo, illorumque opus, emisum in amicis
legatis et litteris, quod in primis post
litteras eis, etiam tunc missis, in
-oꝝ in T. inq[ui]sitione misse p. 219
et in q[ui]dam publicis memorabilibus zephyri
et T. omoꝝ in q[ui]sitione T. inq[ui]sitione
liberitatem, in aboriginesq[ue] in tali
-litione anno 1700. V. illisq[ue] in illisq[ue]
zephyris in q[ui]sitione da etiam ofi
-ciliis seminum, ita hancq[ue] q[ui]d
in T. s. sup. nullodil cumq[ue] misse
-litione da, tamen in q[ui]sitione q[ui]d
zephyris in q[ui]sitione da, tamen in q[ui]d

AD LECTOREM.

Quemadmodum elapsis jam sœculis non defuere , qui de modicis rebus libros , atque volumina scripserunt , ut Themison de Plantagine , Marcion de Raphano , Hippocrates de laudibus Ptisanæ , de Lipsimachia Erasistratus , de Bulbis Pythagoras , de Brassica Chrysippus , de Urtica Physis Phanias , & Anonymos herba ab Icesio Medico celebrata fuit ; Ita , candide lector , ne caperes supercilium , si vix juvenilem etatem ingressus in litterarium Theatrum , & ipse irrepere videar , ut de Syringa vermiculari libellum Edam . Modica res fortasse videbitur , si exiguum opus perpendas . Verum , si novam hanc esse Methodum ad Carunculas , & Fistulas Urethræ facilitiori negotio , ac suavitate curandas animadverteris , minimè dubito

bito quin humanissimè probes Inventum,
quod Deo Opt: Max: illustrante mihi
videor reperisse . Præmissis igitur de
Carunculis Historia , & Fistulis tracta-
tu , Vermicularem Syringam propono ,
utilitatem ostendo , litteris , & Figuris
describo , Praxim indico , rationes affe-
ro , objectis respondeo , experimenta non
omitto . Parcant obsecro , Eruditissimi
Professores juvenili adhuc ingenio , quod
eos non docere , sed consulere , ac vene-
rari gloriatur . Tuque , Benigne Lector ,
æqui , bonique consule Auctoris vocum ,
qui tibi non usum Syringæ , sed peren-
nem incolmitatem auguratur . Vale .

○ , cunctas & amissas in secess-
tus agmina ob incaecis aegrotu alq;
et aibet . cumq; amissis incolmit-
atis usq; usum Syringæ , utidicti squaluit
æquo status q; , māt . zaharq;
zaharq; , salutem hū Cūlōmētū
zaharq; , q; , zaharq; , zaharq;
zaharq;

Supervacuus foret in studiis longus
labor , si nihil liceret melius in-
venire Præteritis

Quint. Lib. 3. Rhet. Institut.

Subiectus vestis ut libet
Potes & latus pectora vultus
Cervus fuscus
Cervus capreolus

I
O B S E R V A T I O
H I S T O R I C A
D E

*Carunculis in Urethra , Fistula
Urinæ in Perinæo, & Febris Gal-
lica habituali feliciter curata in
Illmo , & Excmo N.N.*

Cum infelix Humanæ Naturæ conditio ex succidaneo Adami semine innumeros infausta hereditate morbos contraxerit , ex hac turba nonnulli aliquando Morbi Physicis , & Chirurgicis curis occurrunt , quibus jam jam nascentibus nisi Magnum auxiliariam præbueris , invalescunt , & serò Medicina paratur . Nonnulli pariter emergunt , quorum illicò notis principiis obstatur , eorumque malitia posset in cunabilis fausto Apolline suffocari : Veruntamen , cum Patientis in diversa distractus Medicis Le-

A gibis

gibus rite obtemperare non valeat,
clandestinum neglecti Morbi virus in
dies ingravescit ita , ut non nisi tempo-
ris , & eximiæ patientiæ beneficio possit
eradicari . Hoc enim verò fuit fatum
Illustriss. & Excellentiss. N.N. qui pri-
mo ebullientis ætatis fervore inter Mar-
tis Castra Veneris lenociniis illectus, ea,
qua solent peccare Reges , infirmitate
[ut scripsit Ambrosius de Apolog. Da-
vid] Morbum contraxit . Cui vix na-
to facile negotium erat consulere, atque
radices penitus evellere ; Sed cum in
Peloponnesi expeditionibus adversus
Arabes neglecta sui Morbi cura , assi-
duis fractus laboribus terra , marique
superatis, suę salutis immemor, Reipub.
ac Religioni suam incolumentem , Vi-
tamque devovisset , contumax Malum
adeò superbas vires exeruit , ut ad illius
curationem diù fuerit laborandum .
Morbus fuit Gonorrhœa , quæ tractu
temporis exulcerato Meatu Urinario
ansam

ansam præbuit carnosis Excrecentiis cum quadam veluti Stranguria se manifestantibus. Emicuit prima in medio Glandis parenchymate , parum distans ab externo Urethræ orificio , vel quia in parva foveola in fundo canalis latitante sequestraretur materia virulenta , vel quia facta majori pressione à fibrofa Glandis structura liquido sanioso excurrenti, sublata exili Urethræ Cuticula paulatim Caruncula in aliqualem magnitudinem excreverit . Cognita primùm fuit ex tortuoso , & bifurcato Urinæ effluxu, cum torminosa ad min- gendum difficultate , quæ facile tollebatur media trusione Catheteris, vel cereæ Candelæ in Meatum Urinarium ad proportionatam Canalis dilatationem , pro Urinæ necessario effluxu .

Morbi pertinaciam auxerunt errores in diæta à militari Vita indivisi , unde aucta corruptiva inquinatione in prostratis glandulosis seminalem liquorem

elaborantibus, continuò fluebat per U-
rethram virulentus ichor, qui gallica
ulcuscula per totum Meatum dissemi-
navit; Quapropter irritatis ex corrosio-
ne Fibris oblungis, & circularibus inte-
riorem Utethræ tunicam constituens
tibus, atroces promanarunt cruciatus,
qui mejendi occasione ab Urinæ salibus
magis exasperabantur; Præcipua tamen
doloris sensatio circa radicem Penis vi-
gebat, propter continuationem prosta-
tarum, & vessicularum seminalium,
quò venerei fermenti activitas in acido
corrosivo summè volatili essentialiter
consistens jam irrepserat, in virulentæ
Gonorrhœæ prima efformatione: Ni-
hilominus difficilis seminis ad Coitum
excretio, & potentia ad motum, quæ
in Nob. P. maximè vigebat, solam re-
laxationem, vel excoriationem prosta-
tarum Lympham elaborantium pro se-
minis vehiculo manifestè portendebat,
& potissimum, quia materia perpetuò
fluens

fluens lymphaticam potius, quam seminalem redolebat naturam ; Unde conjecture licuit Medico tunc temporis adstanti, filamentosas, & purulentas Moleculas, quæ cum alba quadam serosite fluebant, potius esse exulcerationis Urethræ Materiem, quam Genituræ substantiam : Quòd intendit probare *Ettmullerus* in suo Tractatu de Gonorrhœa; Ubi prostratis glandulosis circa cervicem Vesicæ desinentibus, quandam assignat proprietatem sui generis lympham præparandi, hoc est *humorem limpidum, aquosum, tenuem, & lubricantem*, ad faciliorem densioris semenis ejaculationem.

Facta igitur lœsione in continentibus hisce partibus à gallico Contagio, & forsitan etiam, ut voluit *Musitanus*, cum continua affluentis, & nutritivi glutinis alteratione, saniosus perpetuatus est fluxus, nullo propemodum delectamento, nec ulla voluptatis illecebra stipatus,

qui tām Mercurialibus, quām appropriatis acidū corrigentibus non cef-
sit; Quòd dupli ci de causa puto con-
tigisse: Primò ex venerei fermenti ac-
tivitate in solidis partibus jam radicata,
secundò ex peculiaris Temperamenti
constitutione ad calidum, & siccum
cum adustione vergentis, in quo prop-
ter abundantiam partium sulphurea-
rum facile inflammabilium, semper
magis salinæ exaltantur, idcircò aqui-
fita per effervescentiam volatilitate, à
sanguinis massa, & ad acredinem dis-
posita, à spiritu balsamico modificante
privatur, & extirpatio venerei fermen-
ti impeditur.

Præter quāmquod occasione Turca-
rum oppugnationis ad Peloponnesum,
adque Insulas Arcipelagi excurrens die,
noctuque animo, & corpore militari-
bus negotiis deditus, & assiduo Marte
vexatus aeri maritimo se exposuit, qui
saledinem naturalem non parum ada-

uxit,

uxit , unde destructa naturali crassitie ,
& viscositate sanguinis , spirituofæ par-
ticulæ per dissolutionem vinculo desti-
tutæ avolarant , & relictis portionibus
crassioribus , & excrementitiis in infer-
nis Visceribus aliquas obstruktiones pe-
pererunt , quæ de quarto in quartum ,
dato turgescentia tempore à stagnan-
tibus humoribus perterebratae periodi-
cas effervescentias toti masse commu-
nicarunt , Febremque intermittentem
quartanam effecerunt cum levi , & ob-
scura quadam in principio exacerbationis
extremorum refrigeratione . Non
obstupuerunt Medici tali morbo tenta-
ri Nob. P. , dum ad id dispositus fuerat
à naturali constitutione totius , & Jecor-
is calida , & sicca , conspirante potis-
simùm contracta Lue gallica , *Cujus cha-*
raetismus esse solet ipsa adustio . Qua-
re nil mirum , si per quatuor annos , re-
stagnante humore noxio per intervalla
à Febre quartana fuerit vexatus , quæ

tandem aliquibus peractis purgationibus evanuit; sed incassum.

Cum enim ad viginti annorum etatem pervenerit, vaga Arthritide, in primis sinistrum cubitum occupante, aggressus est, ex referatis probabiliter ab Hypocondriorum Regione lixiviosis, & tartareis ichoribus praecedentem Quartanam generantibus, qui facta Methastasi in articulis sibi Imperium, arripuerunt. Ex lege etenim circulationis biliosæ, & tartareæ serositates ab infernis Visceribus ad Cor, & mediantibus Carotidibus ad Cerebrum transmisæ catarrhales, & lymphaticas depositiones attenuarunt, quæ semper magis rarefactæ ex vicissitudinaria particulatum agitatione ad infimas partes defuebant, & recedebant, inæquali semper ad motum relicta hebetudine.

Fuerit, vel fervida Viscerum naturallum intemperies, quæ æterogena humusmodi excrementa produceret, vel

aeris

aeris inclemensia, quam in Castris evitare nequibat, ad tanti momenti munieris executionem, vel pravus ciborum, & præsertim carnis salitæ, & piscium suffumigatorum apparatus serofas multiplicans humiditates, podagra-
ca agitatio frequenter redibat, tumori-
bus foveam non concedentibus rubeo-
colore, atque calore annexis, qui in al-
terutro pede certatim sæviebant; Sed
cum diverso invasionis modo, in quan-
tum scilicet in diversas partes terpe-
bant, & in quantum varii generis sales
magis fermentabantur; In sinistro ta-
men Genu, & calcanei osse ad Tarsum
se se extendente frequenter viscosa col-
luvies deponebatur, superstite manen-
te in tota Cruoris massa fæculentiarum
proventu, & relaxato à nimia forsan
equitatione tendinum fibrotorū tono.

Adde, quæd familiaris Vini mera-
cioris abusus in Oriente confueti, prin-
cipalem, & inevitabilem Podagre somi-

tem

tem ex labefactatione primarum concoctionum, & fermentationum exagittaverit; Quam opinionem suggerit Eruditissimus Sydenham in parvo tractatu de Podagra pag. mihi 41. *Licet enim, ait ipse, proverbio jactetur, Vinum potans laborabis podagra, & Vinum non potans Podagra laborabis, extra controversiam tamen est, & variis experimentis confirmatissimum, Vinum de facto officere.* Quòd probabiliori jure suspicandum in N. N., eò quia abstemius usque ad viginti annos ex Idiosyncrasia naturæ vixerat.

Rebus ita se habentibus, & à tot recidivis conflictatus propriæ saluti studens anno 1689. curam radicalem meditabatur, quæ falcem ad radicem mitteret pro omnimoda reluctantis morbi eradicatione. Sola Chalcidis (Italis Negroponte) obsidio erat impedimento; Arduum satis opus, in quo Venetus Exercitus totum Septembrem impenderat;

derat ; Deficiente tamen Maumetanis
Annona, & consumpto omni commea-
tu, Urbis , aut spontanea deditio , aut
sollicita oppugnatio sperabatur : Qua
quidem absoluta , & fugatis Barbaris
liberum autumnale tempus N. P. pro-
priæ saluti dicatum volebat mediante
Methodica curatione totius morbi era-
dicativa. Sed contrarius fuit voto even-
tus: Dum etenim cum veterana Peditum
Cohorte , sitim Othomano sanguine
explere properante , circa muros excur-
rit , à plumbea sclopeti glande Caput
vulneratur , unde errante per vultum
cruore in Castra evectus , ibi frēnata li-
quoribus stypticis sanguinis Hemora-
gia à sauciatis vasis ubertim stillante ,
conveniente superaddita fasciatione ,
aliquantulum quievit.

Transactis vigintiquatuor horis , &
noviter denudato Vulnerè à primario
Exercitus Chirurgo nomine *Fara* , ob-
liqua reperta est penetratio plumbeæ

Glan-

Glandis, quæ lacerato Musculo tempora-
li dextero, ubi in parte superiore in
Pericraneum definit, Cranium ipsum
transversaliter perforabat; & quāmvis
mortalia non adessent symptomata, læ-
sio solius musculi, & ipsius ossis ad me-
ditulum usque fractura magnum Vitæ
periculum, vel saltem Morbi longitu-
dinem p̄ferebat. Cuncta nihilomi-
nus generosa, invictaque fortitudine fe-
rebat N.P., immò quod fuit durum pa-
ti pro Principe, dulce illi meminisse vi-
debatur. Hinc est, quòd impensis duo-
bus integris mensibus, scilicet Octobre,
& Novembre in Vulneris curatione, se-
viente jam Hyeme, cæterorum Morbo-
rum extirpatio fuit præpedita, quin
etiam ipsa altius Serpente Gonorrhæa
noxiori viru canalem inficiebat, unde
in media Urethra aliæ Carunculæ incre-
verunt, quæ levi quavis occasione dif-
ficiorem mictionem inducebant.

Quare sequentibus annis, aut Febres,
tua

aut Urinæ supressiones recrudescebāt ,
semper cum renovata animalis Æcono-
miæ labefactatione ; sed , ut veris Ve-
riora fatear , morbosam Iliadē , adeò
ferre consueverat , ut vel ipsa non ob-
stante sua munera obiret , aut solis pa-
roxyſmorum excādēſcentiis,in leto ex
necessitate jaceret . Talem cordis ma-
gnanimitatem novit & ipsa Veneto-
rum Respublica; Idcirkò æquo Confilio
in altiores semper gradus proiectus ,
tām Belli , quām Pacis publico magis
Bono vivebat , quām suo.

Quid plura ? Matt. Joh. Schulen-
burg S.R.I.Com.Ser.Venet.Reip.Cam-
pi Mareſchallus Generalis solum N.N. à
ſe indiviſum *Corcyrae* voluit ad feren-
dam Barbarorum obsidionem eorumq;
impetus retundendos ; Ubi quam strenuè
pro Civitate , pro Principe , quām
male pro ſua incolumitate ſe gessit . Il-
lum vidiffes , nunc ordines committe-
re , nunc promiscuè cum Militibus di-.

micare,

micare , nunc eminus Generalis dignitate perfungi . Ab externis Vallis non exibat ad nocturnum de repente conflictum Mareschallus , quin ex alio aditu N. N. in Maumetanos non irrumperet , semper renovata Barbarorum clade , semperque redux , & onustus felici Victoria ; Adeò , ut post quadraginta quatuor dies eluso Barbarorum conatu , & irritis omnibus tentatis oppugnationibus , sola fiducia in pedes versa , desperata fuga lætam Insulam dereliquerent.

Parta tamen gloria parùm potuit frui invictus noster Bellator ; A peractis etenim occasione latæ Obsidionis in dixta erroribus , ab esu carnis salitæ , à noctibus insomnibus , & continua ingurgitatione Aquæ marinæ salina diathesis in universa fluidorum massa cœpit crudeliùs sœvire , sicque noxiis introducitis fermentationibus , & in ipso quasi dicam , vitæ discrimine constitutus ,

oœpræ,

operæ pretium duxit, etiam cum consilio adstantium Medicorum *Brixiam* petere, ubi conspirante potissimum nativa aeris constitutione, & Militarium curarum absentia, potiori fundamento, optata salus poterat vaticinari.

Parem nihilominus, & hic fortunam habuit: Tertia etenim ab adventu die, dum per scalam descendit, nescio, quo Fato, à lapideo gradu præproperè labente pede validam adeò contusionem in parte postica Ossis Sacri contraxit, ut mutato cutis colore, & stagnantibus ichoribus utriusque Cruris motus fuerit præpeditus; Quinimò hac data occasione Arthriticis quoque particulis in motum positis Ischiadicus quidam dolor in ipsa parte fixatus est, ubi propter aliquam læsionem in partibus solidis, & successivam debilitatem, etiam in posterum per intervalla semper recruduit.

Aliquantisper tamen tunc temporis diminuto, & vix, ad dispositionem

ratio-

16 *Observatio*

rationalis curationis expiatis primis vi-
is , nobis , & ipso N. N. inscientibus ,
Supremæ adveniunt Litteræ sollicitum
reditum in Orientem imperantes ; Mau-
metani etenim , partim reliquiis fugati
Exercitus , partim inermi Militum tur-
ba novam Classem instruxerant , quæ
Venetis Regionibus vastitatem minita-
batur . Tali nuncio non excanduit
N. P. sed Principi , ed Honori se natum
esse suspiciens , nec Amicorum precibus
remoratus , nec Parentum lacrymis e-
mollitus subitum , ac periculofum iter
aggreditur , transfretat maria , & in O-
rientis littora allidit . Ibi ex Decreto
Excellentiss. Andreæ Pisani præclarissi-
mæ semper Memoriæ , Supremi tunc
temporis Venetorum Reipublicæ Præ-
fecti , & Socio Marte cum Marechallo
Schulenburg- Nicopolim , & Anacto-
riam stricta Obsidione agit , brevissi-
moque temporis tractu memoranda
Turcarum clade Veneta Vexilla in
utraque

utraque Urbe defixit.

Sed, Heu ! Nimis importunè tanti laboris immeritas pœnas coactus est luere, dum à præpollente, ob tot errores, in liquidis morbosa Diathesi, & irritata à continua equitatione Regione Perinæi, paulatim Tumor subortus est à Scroto, usque ad Anum se extendens, qui vel Urethram comprimendo, vel Carunculis in Meatu radicatis inflamatorium ęstum sugerendo, Urinæ transitum omnino prohibuit ; Quapropter crescente in dies Tumore, propter neglectā Meatus Urinarii deobstructionem, supposita ab Adstatis necesaria suppuratione sectionem *Antonius Garbellotti* celebravit, qua ferè dicam eodem momento repetita, & in profundiores partes insculpta à *Jo: Baptista S. Marie Chirurgo Gallo*, nullum tamen, aut Pus, aut Urina exivit, sed solùm sanguinea quædam ichoroistas, à sectis Vatis transudans.

B

Declusi

Delusi ab inexperta penetratione ambo Adstantes Chirurgi , & s̄avientibus doloribus , anodinum Cataplasma toti Perinæo imponunt , immo Prudenti Consilio Semicupium aquæ dulcis instituitur , à quo emollita Fibra , & laxatis Vasis , mediante placidiori Humorum circulo Tumor aliquantulum diminutus fuit , præcipue propter datam Meatus Urinarii portam ; Ubi jam mite scente Caruncularum inflammatione , Urina pedetentim stillabat . Remansit tamen non exigua Tumoris portio , quæ per totum Hyemem 1717. variis remediis tractata à Domestico Chirурgo , scilicet *S. Marie* , tandem proxima Æstate in *Olcinii* Obsidione ad tantam magnitudinem est evecta , ut Caput Infantis æquaret , unde discontinuatis Vasis , & non solùm Urina , verùm etiam particulis sanguineis in ipsam cavitatem extravasatis , verè suppuratoria facta est fermentatio , quę superato partium car-

nosa-

nosarum renixu , exitum in Perinæo
sibi aperuit.

Tentata incassum sinus Coalitione
Venetias ventum est , ubi repetita inci-
sione , & balsamicis per quadraginta
dies in usum positis , reluctante morbo ,
necessarium censuit celeberrimum *Lea-
lem Leali* consulere . *Patavii* itaque
a Sapientissimo Professore expiata non
solum parte , verum etiam attentè con-
siderata quadam Febricula habitualis
specimen præferente , methodicam
meditatus est curationem in Patria ab-
solvendam . Quia cum *Brixiam* perva-
nisset 3. Decembris 1718. illico accerci-
ti fuerunt Medici , Eruditus scilicet Dom
Petrus Sala , & *Costantinus Roncallus*
Pater meus , ut socio studio , & diligen-
tia saluti N. P. incumberent . Hora au-
tem Noctis prima ipium valida Febre
correptum invenerunt , cumque Pulsus
auctam agitationem itineris incommo-
do tribuendam tenerent , difficile fuit

cognoscere, utrum ratio continuitatis, an ratio Periodi prævaleret. Inspecta parte, Tumor in primis durus, sed parvus ad tactum dolens circa radicem Penis apparuit, qui in dextero latere quandam veluti continuationem cum Scroto præseferebat. Inferius in regione Perinæi sinus fistulosus inventus est callosa, & profunda duritie circumval-latus, cuius tamen fundum, & insinua-tionis modum, tunc temporis brevita-tis, & quietis gratia, non placuit inqui-rere. Interim emplastro emolliente ex pane, & lacte Scroto, & Inguini superim-posito filacea turunda digestivo rosato illita in Fistulam immerita est, summa-que quies est imperata, ut refractæ vi-res ex longi itineris fatigacione aliquan-tulum resurgerent.

Summo mane, nobis redeuntibus, notabilis exacerbationis remissio inven-ta est, quæ licet dupli tertianario Cir-citu stipata videbatur, nihilominus

habi-

habitualis Gallica censita fuit, tam ratione vespertinæ invasionis, quām essentialis continuitatis; Quare non fuit dubitationi locus, quin in tota Sanguinis massa continua succi nutritii labe- factatio supponeretur, quæ corporis habitum colliquatis Humoribus ad tabidum statum paulatim reduceret; Fodina verò nocturnæ exacerbationis ultra Sanguinem statueretur, in loculis scilicet Glandularum conglomeratarum, ubi Lympha particulis crudioribus, & improportionatis à Gallico contagio detinebatur. Sic opinatus est D. Petrus Sala Galenicæ, atque Hippocraticæ disciplinæ fidelis Cultor, quod nempe à ductibus lymphaticis unde quaque in Sanguinem refluis febrile fermentum massæ Sanguinæ confunderetur. Indicio erant pulsus Arteriarum depresso, la- situdines in Cruribus, & frequentissimæ oscitationes, seu motus quidam Muscu- lorum convulsivi Maxillam inferiorem depri-

deprimentes, & interdum aliqua extre-
morum refrigeratio, durante probabili-
ter extranci succi intra cruorem ingre-
su. In Cordis tamen ventriculis aquisi-
to intimiori quodam cum Sanguine
connubio, febrile virus à prepollente San-
guine comminuebatur, & secuto par-
tium unibilium vinculo, & æterogenea-
rum subauctiōne Paroxismus febrilis sol-
vebatur, sed imperfectè. In Sanguine
etenim restitantes reliquie continuò ra-
dicabantur, quæ à novo adveniente
succo tempore accessionis renutritæ
continuam, sed lentam pulsus vibratio-
nem inducebant.

Aberat sitis ; Cibum honestè appe-
tebat, & aliquibus per intervalla horis
somno indulgebat, nisi quòd à recrude-
scente Dolore ad radicem Penis vexa-
batur. Tumor tamen in circumferen-
tia minor, & ad tactum mollior appa-
ruit, & per consequens cereæ candelæ
experimentum per Meatum Urinarium

con-

concessit. Vix tamen in Penis canalem
immissa est, quod se exhibuit callo-
sum obstaculum in medio Glandis pa-
renchymate ad Urethræ fundum radi-
catum, quod prima insinuatione imper-
meabile videbatur, sed repetito suavi-
ter impetu, adminiculante diversaGlan-
dis pressione, cum tolerabili dolore su-
peratum est: Duobus digitis transverfa-
libus circiter post primam secunda ob-
struens Caruncula occurrit, priori mi-
nor, sed exquisitissimi sensus, ut potè
carnosa, ad oppositum primæ, quæ in
Callum Cicatrice facta obduruerat. Su-
perata secunda insignis de repente do-
lor subortus est, propter contactum
sumitatis rectè candelè in oppositum la-
tus Meatus tortuosi; Interposita tamen a-
liqua temporis mōra, cerea Syringa pro-
pter nativum calorem ad sufficientem
mollitiem redacta, Meatu Urinario,
quāvis exulcerato, coadaptata ad ter-
tiam Carunculam pervenit. Varius fuit

modus insinuationis, variæ pressiones, multi impetus, sed omnes frustranei, Inflammata etenim Caruncula penitus Canalem obstruebat, immò renovato impulsu irritata majus spatum occupabat, quare ab ulteriori opere abstinentum, statutum est.

Interim Matula exhibetur, dum Penis dolorosa tractatio mejendi desiderium excitaverat. Exit Urina obliqua, bifurcata, & adeò subtilis, ut interdùm omnino interciperetur. Obstupuimus omnes, facileque conjicere nobis licuit Strangurias, & Urinæ stillicidia in Oriente passa, ubi circa miictionis finem, cum acerba mordicatione, immanis ardor usque ad Glandis extremitatem sentiebatur, à solis increcentibus Carunculis ortum duxisse. Major tamen Urinæ quantitas ex Mechanica necessitate per Fistulam in Perinæum præcipitabat, & cum ratione; Liquidum etenim urinarium, transacto Vessicæ collo à tribus validis

validis resistentiis identidem repercussum, qua data porta debet fluere; & utinam felici cum exitu disiliisset, dum N.P. à tot dolorum, & inflammationum Iliade præservaretur; Attenta siquidem argentei specilli intrusio Urethræ foramen circa sinistrum latus manifestabat; Quapropter Urina in erectores Penis Musculos è directo propulsa per carneā interstitia filtrabatur, Tumoribusque Scrota, & Perinæi ansam facillimè præbebat.

Illud porrò observatu dignum fuit, quod Urina lacteam indolem præseferbat, crustulis membranaceis, ac veluti furfuraceis saturatam, quæ cum motu spirali in gyrum circumagerentur, nec illicò in fundo Matulæ residerent, a cipites nos reddiderunt, utrum legitimi puris, aut seminalis genituræ naturam redolerent; Juxta illud *Ettmulleri pag. 834. in Gonorrhæa tam benigna,* quam virulenta Genitura Urinæ super-

nata

26 Observatio

natat instar tremoris alicujus, contra Pus,
& Pituita fundum occupant. Augeba-
tur difficultas, quia continuata Urethrę
exulceratio usq; ad Vesicæ collum tan-
tam materiem plorare non poterat, &
præcipuè, quia dum Sphincter à mejen-
do feriebatur, purulentiae supra tertiam
Carunculam genitæ per Fistulam de-
fluebant. Persuasi itaque mansimus a-
cidum Gallicum suæ idæ specificum,
quod in Glandularum mæandris, aliis-
que corporis recessibus statuimus, sub Pu-
ris viscidi fixioris, minusque volatilis
forma in Urethram posse derivari, ubi
ab aliqua Prostatarum Glandularum
exulceratione auctum, cum terminoso
per totam Urethrā cruciatu præterfluit.

Ex diversa itaque solidorum contrao-
perantia, & fluidorum mixtione mani-
festa, & occulta qualitate peccantium,
serum ex glandulosis Corporis recessi-
bus Venereis excrementis saturatum,
nec ulla concoctione, aut remediorum
genere

genere domitum in vias urinarias imbecilliores redditas derivatur, ubi ab Urethræ exulceratione multiplicatum Urinam lacteam, & purulentam constituit: Quòd brevissima temporis mora magis patefecit. Vagantes etenim moleculæ celerrimè dilabentes fundum occuparunt, mox exiguo Matulè motu ascendebant, donec vitro quiescente in fundo denuò declinarent, &, sublato dubitationis loco, genuinum puris characterem exhibuerunt.

Talis Affectuum diathesis, non tam à morbosæ constitutionis indole, quam à laboriosi itineris incommodo succreverat. Ob nimiam quippe Corporis agitationem, & molestas aeris vibrationes, quæ potissimum occasione menjdi in partem affectam deserviebant; Unde haud mirum, si à violenta Fibellarum crispatione retardato debito fluore liquida ad stagnandum majo-

rem

rem promptitudinem adsciverint, sive
que subtilioribus particulis dilabenti-
bus, crasiores prima subsidentiae rudi-
menta jecerint: Quibus in dies adau-
ctis, immò novis jugiter ejusdem molis,
& gravitatis noxias suppetias afferenti-
bus aucta Villorum contractione, &
effeminato partis tono inflammatoria
dispositio ad radicem Penis in dextero
latere excrevit, quæ ab interfluente per
occultos Canaliculos Urina exacerbata
suppuratoriam fermentationem mini-
tabatur.

Rebus ita se habentibus, anteqam ali-
quod remedium executioni mandare-
tur consultatio Eruditissimi *Lealis Leaii*
in Patavino Lyceo P.P. exhibetur, cuius
verba ad auctoritatem hic non pugeat
inserere.

Sono tutti tralci di una sola radice,
, cioè à dire di Luc venerea li fastidiosi
, mali di S. E. Più Gonorree poco, e mal
, curate furono li primi abbominevoli
frutti

, frutti della pestifera pianta , e queste
, rodendo ben presto l'interior faccia
, del Meato orinario v'eccitarono l'ulce-
, re, da cui poscia germogliò come fuol
, farsi la carne lussureggiante , che vol-
, garmente Carnosità vien detta . Prof-
, fondatosi l'Ulcere con il corso del tem-
, po avvalorato da molti , e gravi errori
, nel vivere , che porta ordinariamente
, feco la Vita Militare , passò finalmen-
, te a formare quel sino, che ora nel Peri-
, neo si vede , da cui sgorga la maggior
, parte dell'Orina, circonvallandolo con
, evidente tumefazione , che sin alle ra-
, dici della Verga si estende .

, Rimarcabili sconcerti della salute
, son questi ; Ma offese però particolari
, di parti destinate a bassi officj nell'ani-
, mal Economia , e perciò incapaci per
, se d'insultare la vita, quando c'espugna-
, to il veleno venereo , non le andasse
, accompagnata una Febre lenta, tanto
, più da stimarsi , quanto men conof-

ciuta

30 *Observatio*

, ciuta da S. E., fuor che nello smarri-
, mento delle consuete forze, e nella
, dannegiata nutrizione del Corpo tut-
, to. A questa, che insidiosa, e senza
, mai cessare l'offende, altra ben mani-
, festa, ma vaga di tempo in tempo s'u-
, nisce, che pofta in essere da copiosi tra-
, lignanti fughi, viene per lo più a ter-
, minarsi in un copiosissimo rimarcabi-
, le sudore. Questo, che è lo stato pre-
, sente di S.E., dimanda per mio giudi-
, cio, a dispetto anche della stagione
, qualche pronto soccorso, acciò che
, rinvigoriti i mali, e rinforzata la loro
, causa per l'oziosità medica, non ven-
, ga l'una, e gli altri a farsi più contu-
, maci, e men atti a intieramente cu-
, rarfi.

, Una tal massima giustamente rice-
, vuta, non men chiaro si vede, doversi
, principiare questa cura dalla espurga-
, zione della causa, perche senza la di-
, struzione d'essa, che incessantemente
sostenta,

, sostenta, anzi di giorno in giorno sem-
, pre più nutrisce gli altri mali, che sono
, sua prole, ogni opera farebbe vana, ed
, ogni fatica gettata.

, E perche questa causa non si può vin-
, cere, che con il mezzo de' specifici, ed
, appropriati alessifarmachi, che sono
, decozioni di Guaiaco, Salsa, ed altro,
, ò Mercurio in varie guise preparato, e
, somministrato, volsi ad uno di questi
, gran rimedj, dopo qualche prepara-
, zione del Corpo, dar animolamente
, di piglio.

, In fatti, senza dubbio, quest' ultimo,
, come più valoroso, e più sicuro, quan-
, do specialmente si tratta di Lue celti-
, ca antica, si doverebbe presciegliere;
, Ma riflettendo alle Febri vaghe, che si
, sciolgono utilmente in copioso sudo-
, re, ed alla naturale facile disposizione
, di S. E. a questa univeriale evacuazio-
, ne, parmi, che servir possa sufficiente-
, mente per il presente bisogno il decot-

to

,to de' nominati legni , accompagnato
, da sudore, come qui appresso diràssì.

, Pervenuta dunque S. E. in Patria ,
, dopo il riposo di un giorno dia mano
, a preparare, e disporre il Corpo per
, l'uso dell'acennato rimedio con una
, pozione di Manna sciolta nell'infu-
, sione di Senna, e Tartaro alla quanti-
, tà di sette in otto oncie. Da una simi-
, le, che qui presc , s'ottenne copiosa, fa-
, cile, ed utile evacuazione , onde se ne
, può attendere simile anche in Brescia
, l'effetto . Passate quattro ore con l'in-
, termezzo di una tazza di brodo liscio
, prenderà cibo ; Cinque, o sei giorni se-
, guenti si passeranno con due dramme
, ogni mattina di bianca Magnesia ben
, preparata , e spogliata da ogni sapore,
, discolta in brodo tenue, o acqua di ci-
, coria a piacimento . Indi con un'altra
, pozione ponga fine a questa picciola
, purga , per dare sollecito principio al
, decotto alessifarmaco, qual si prepara-
, rà in

, rà in questo modo Rx. *Lign. guai. ping.*
, in scobem recenter redacti unc. ii. Sarfa-
, paril. S. A. incis. unc. i. Rad. chin. in tal-
, leol. incis. unc. s. inf. S. A. iu aqu. fontis
, lib. iii. s. per Nyctemerum, deinde igni
, ad mota bull. S. A. ad consumpt. fere di-
, midii; *Ubi refriserit col. & ex hac col.*
, sumat mane simul cum Merc. diaphor.
, gr. v. *Dosis verò separetur ad exigen-*
, *tiam.* Il primo giorno passerà senza
, provocar sudore, ma nel secondo pas-
, ferà S. E. un ora dopo il decotto ad ec-
, citarlo nella consueta Stufa vaporato-
, ria, osservando, che il Calore della ca-
, meretta non sii eccedente, o troppo ri-
, messo, ma quanto basta per aprire le
, porosità della cute, e mover modera-
, tamente il Sudore. A che fare con-
, vien sciegliere Ministro perito, dipen-
, dendo molto da questo il bon esito del
, rimedio. Promosso il Sudore passerà
, nel letto ben caldo, in cui si anderà se-
, condando per il spazio di un'ora. Scri-

, vo per minuto queste cose , perche co-
, sì hà voluto S. E: per altro so quanta
, Virtù , & esperienza distingua frà mol-
, ti que' Soggetti , che dovranno assi-
, sterle , e conseguentemente essere sov-
, verchio ogni cenno sopra questi ordi-
, ni , e cautele .

, Così a poco a poco anderà S.E. avvez-
, zandosi alla Stufa ,in cui tratterà ssi
, con il passare de' giorni, quanto venirà
, conosciuto necessario, per spremere
, con tal mezzo dal sangue ,e dalle par-
, ti offese, con gli escrementi, che le in-
, festano, il veleno, che li produce. Ogni
, Settimana prenderà un Solvente a suo
, piacimento, e mi piace sempre la sud-
, detta pozione , per scacciar e con li ri-
, masugli del decotto gli escrementi più
, grossi mossi dal Diaforetico, ma inca-
, paci di uscire in figura di sudore dalli
, pori, ancorché ben' aperti della cute.

, L'uso di questo gran rimedio dove-
, rebbe estendersi a quaranta giorni ,
poiche

, poiche radicato il male in stagione av-
, versa , senza un tal tempo , non può
, estirparsi : Chi farà prescielto ad assi-
, stere , regolerà senza dubbio la sua più
, o minor estenzione a misura del biso-
, gno . E qui mi sia permesso di raccor-
, dare a me medesimo , doversi per il
, buon' esito dell' impresa sciegliere
, stanza piccola ben chiusa , e conserva-
, ta sempre ben calda , specialmente la
, notte, acciò che si possano con tal mez-
, zo conservare le porosità cutanee in
, quel diametro , che è necessario , per
, dar loco , e facilità al novo Sudore da
, provocarsi la mattina . Io me lo dico
, un'altra volta , se si lascia chiuder la
, notte ciò , che si è aperto il giorno , dif-
, ficile , e scarso sarà il Sudore , e l' alle-
, viamento imperfetto .

, Ogni mattina terminato il Sudore
, si consolino le parti Spiritali , con lo
, Stommaeo , e Viscere adjacenti media-
, nte l' uso di una copiosa sceanata fatta ,

, con semi di Melone in aqua d'acetosa,
, e resa grata cō un pō di Zucchero fino.
, Alla region delle Reni farà bene appli-
, care l'unguento rosato bianco , non
, meno che alli Ipocondrj il malvino . Il
, temperamento fervido di S.E. diman-
, da questi ajuti esterni , & interni , ed il
, tralasciarli sarebbe forse di non lieve
, pregiudicio , anzi d'impedimento al
, frutto, che intendiamo di raccogliere.
, Nel resto per quello riguarda alla re-
, gola del suo vivere , uferassī una dieta,
, ne troppo austera,ne troppo piena. Pa-
, ne biscotto , Mandole , Uva passa , co-
, me si suole, ma due o tre volte alla set-
, timana un pō di Carne arrostita , non
, si disdice qualche Ovo fatto di fresco ,
, e si loda l'uso del sugolo d'orto la sera.
, La decozione di Salfa servirà per bere ,
, dandosi intero congedo al vino , sin
, che durerà l'uso del decotto . Questo
, terminato dovràssī per qualche giorno
, temperar qualche poco il Sangue reso
fervi-

, fervido dalla Natura de presi rimedj ,
, con bibite in ore opportune di siero
, Caprino depurato, aqua d'acetò, di cic.
, o simili , con un Cuchiaro di Zuc-
, chero rosato, lasciando al maturo giu-
, dicio di chi assisterà il considerare , se
, fosse bene, ancorche in tempo assai ri-
, gido aprire la Vena , e lasciar uscire
, sett' oncie , in otto di Sangue.

, Tutto il detto riguarda l'universa-
, le , ma profitterà , non poco per sollie-
, vo delle offese particolari , che esige-
, ranno ancor esse nel tempo stesso cura
, e governo.

, In primo luogo dovràssi conservare
, aperto il sino d' onde scaturisce nel
, tempo di scaricare la Vessica , l'Urina,
, schivando , quanto sia possibile d' irri-
, tare la parte assai di sua natura sensiti-
, va , e in cui data ogni piccola occasio-
, ne vanno a precipitare novi Sughi, ca-
, paci di caufar dolori , e ingrandire le
, presenti tumefazioni . Tutto per altro

, sia leniente, e temperante, e in tal ma-
, niera conmposta, che vaglia a risolvere
, il tumefacente, ma nel tempo stesso a
, dar vigore, e forza alla parte stessa. La
, tasta de fili ben intorti sia per lo più
, senz' altra medicatura ; Con questa si
, conservi ampio, e retto il sino, si che
, spremuta per l' ulcerata Uretra l' Ori-
, na esca liberamente, senza aver tempo,
, o luogo da farsi de nascondigli, e prod-
, dur novi sini, come ordinariamente
, suol succedere a meno avveduti . Al
, diffuori il Cerotto Diapalma, con l'O-
, xeleo bianco. Alcuna volta il linimen-
, to semplice con l' Oglio rosato onfaci-
, no, e l' onzione dell' unguento rosato
, malvino, o del bianco servirà non po-
, co a temperare qualche alterazione,
, che succedesse nel uso della Stufa . Il
, tumore, che circonda la Verga verso
, la Pube si ammollisca, come sin qui u-
, tilmente si è fatto, con un linimento
, di Oglio di Mandole dolci freschissi-
mo,

, mo , sperma di Balena non rancio , legati l'un l'altro con il Malvino . Così , fino che si travaglia in ordine alla depurazione del Sangue , e l'estinzione della Lue celtica . Ciò successo , resterà l'ulcere sinuoso da curarsi , e con esso da tentarsi la consolidazione del rotto Meato orinario . Opere grandi , e sommamente difficili , ma da non sperarsi ottenute , quando prima non si levi la Caruncula , o sia Carnosità , effetto bensì dell'Ulcere istesso , ma causa poi potissima della perforazione nel Perineo , la di cui cura è ben prima nell'intenzione del Medico , ma deve essere l'ultima , quando a Dio piaccia di benedire l'opera nell'esecuzione . Secondi il Cielo l'adempimento di questa , come la cognizione , e l'esperienza ne insinuano quella , il che , con tutti li voti de proprio Cuore augura .

Leal Leale .

Consensit Eruditissimi Viri Auctori-

tas cum Adstantium opinione, nisi quod
P. Mannē Mag. ad *unc.* vi. tantum reda-
cta est, cujus moderatis evacuationibus
aliqua etiam Tumoris inflāmatorii ad
radicem Penis facta fuit remissio. Sed
hora vespertina Febris iterum exacer-
bata est cum levi lumborum perfrige-
ratione; Post medium noctem nihilo,
minus quievit, nobisque summo mane
adventantibus consueta solum Febris
pari semper tenore progrediens, cum
acri ad tactum calore, & insigni corpo-
ris macie inventa est. Interim parva
quantitas Magnesiæ albæ ad normam
Consultationis exhibetur, per octo dies
continuanda, & omne studium in com-
pescendo inflāmatorio Tumore versa-
tur. Rubicundus etenim ad radicem
Penis in dextero latere prominebat, fu-
turamque suppurationem minabatur.
Remedium ad resolutionem erat diffi-
cile, quamvis causa esset manifesta; Te-
nuviores siquidem Sales in Urina con-
tentī

tenti in Musculorum interstitia pene-trabant, quorum Fibrillæ à suis aculeis vellicatæ, & laciniatæ in violentas, & dolorosas vibrationes agebantur, sic-que à Vasibus sanguiferis, aut compressis, aut disruptis comprehensus humor ef-fundebatur.

Ab antiquo etenim Urethræ forami-ne ad externos probabiliter Meatus Urinarii parietes continuato Urinæ, vel transitu, vel impulsu, pressa, & ar-ctius unita omni ramulorum serie, San-guinis stagnatio sempèr augebatur, & impedito spirituum animalium per fi-bras nerveas influxu, liquidis pigriori lapsu circulantibus, partes sulphureæ allisione attritæ deponebantur, subtilio-ribus evaporatis, viscidusque Sanguis insita volatilitate destitutus in partejam fermentescbat.

In hoc statu rerum, cum Tumor ver-borum lenociniis nequaquam abiret, premissa Pubis, & Scroti inunctione,

cum

cum ung. rosat. malvino , usi sumus
saltem ad dolores compescendos em-
plastro ex sequentibus. Scilicet *Nastur-
tio aquat. Menth. fol. Sambuc. far. Faba,*
& Lupin. cum ung. alth. martiato &c.
Tepidè applicato lacinantes puncturæ
aliquantulum videbantur mitigari ;
Sed salinis particulis, quæ à crasso, visci-
doque sulphure irretie bantur , denuò
in motum positis , extravasatiue li-
quoris Moleculas perpetuo motu ex-
agitantibus , destructa fermentantis ca-
loris ope carnea Compag, puris princi-
pia jam fluctuabant ; Quare perfectæ
maturationis solliciti , ne materia intus
coercita, retuso impetu, majorem cavi-
tatem sibi strueret , cum adjacentium
partium manifesta jactura , superposi-
tum est cataplasma ex radicibus *lili alb.*
alth. fol. malu. Mercurialis, Branc. ursi.
far. Hord. sem. lin. &c.

Puris generationem immanis dolor,
& aucta Febris per intervalla excande-
scens

scens comitabatur, & quāmvis abscessus
introrsum non properaret, sed potius
versus cutem externam emergeret, at-
tamen ne nimis extenuata difficultè ag-
glutinaretur, & ulteriorem per omne
latus cavitatem metuentibus, ad sectio-
nem deventum est.

Facta fuit secundūm Fibrarum lon-
gitudinem, & Musculturum processus,
in parte ad possibilitatem decliviori,
ubi scilicet major undulatio sentieba-
tur, ut sufficiens fieret incisio, quam re-
quirebat partis laborantis natura, & Tu-
moris magnitudo ; Exivit Pus album,
leve, & æquale, cumque malè non ole-
ret, citius salutem pollicebatur.

Non est hujus loci inquirere, utrūm
Pus ex substantiali mutatione Sanguini-
nis, aut ex humore partis nutritivo res-
ultaret, lis étenim est promptioribus
ingeniis agitanda ; Cum Dolæ etiam
crediderim, Chilosas particulas Sulphu-
re occasione fermentationis defraudatas

noviter album colorem præferre, qui puris nomine nuncupatur. Interim stuppa ovi albumine quassato imbuta imponitur, spatio viginti quatuor horarum detinenda, quibus posteà transactis, proportionata turunda digestivo illita purulenta sanies expurgaretur.

Cum ecce ab improvisa partium perfrigatione aggreditur, cum tali Arteriæ depressione, ut vix obscurum quoddam audiretur Pulsus minutissimi Specimen. Duabus post invasionem horis accedimus omnes celeritè acciti, invenimusque Pulsum aliquantulum resurgere, & febrilem calorem se se exercere. Finis pugnæ incommoda demulcebatur; Depuratoria etenim erat Febris illa, quæ octo, vel decem dierum spatio recrudescens ex multiplici forsitan producta excrementorum genere ad turgescientiam redacto, cum blando, & universali Sudore judicabatur, quem Pulsus elatus, & turgidus jam jam por-

ten-

tendebat . Tota nocte sudavit , & man-
ne cum tranquillo , & nunquam inter-
rupto somno quievit, quodque admirata
tionem inducebat , ædematosæ promi-
nentiæ suppuratum Tumorem , & si-
num fistulosum in Perinæo circumval-
lantes penitus evanuerunt .

Itaque secundo Medicamine exhibi-
to , ut firmo tramite incederemus , de-
nuò in consilium vocamur .

Decoctum alexipharmacum , & su-
doriferum poscebat N. P. propriæ salu-
tis desiderio , & fultus Pata vina au-
toritate ; Sed obstat Febris lente depa-
scens , & nocturnis stipata exacerbatio-
nibus , obstat virium prostratio , &
semper aucta corporis macies . Neces-
sario etenim aetu sudoris ab aromaticâ ,
& oleosa vi Guaiaci , Salsæ , & Sassafras .
Massa fluidorum confuso particularum
motu fermentescit , & ad dissolutionem
attenuata disponitur , unde toto inten-
sius incalescente corpore , Febris auge-
tur

tur ; Præter quāmquod sæviente jam frigore, Fibræ nervæ glandulas subcutaneas contexentes, non ita facilè ad tantam laxitatem deveniunt, ut Scoriae excrementitiæ æterogeneæ Gallico contagio coacervatæ, & ad ambitum Corporis diffusæ perfectè eliminentur, aut si ab aucto igne & stragulis violenter laxentur, ros quoque nutritivus latici aquoso immixtus diffliuit, cum notabili spirituum animalium deperditione.

Interim, dum Adstantes oculatissimi in ancipiti hærebant, Lues crudelioribus phenomenis serpebat, & Sanguis in circulationis necessitate noxam de facili hauriebat. Remedium itaque statutum est, quod specifica vi polleret, tam ratione Luis, quām ratione emaciatis, sed sine Sudoris auxilio; Nutriens, & Alexipharmacum distillatum præscribunt tenoris sequentis. Rx. *Sarsaparil. unc. vi. Rad. chinæ unc. ii. Medul. lign. guai. unc. iv. Visc. querc. unc. i.*

Sant.

Sant. citr. dr. ii. Cinamom. acut. dr. i. in-
cid. & contund. oīa S. A. & f. inf. in aq.
Cich. end borag. aa. lib. ii. per noctem, ma-
nepon. in Baln. M. cui add. Pullus jun.
deplumat. & exante. Ranar. decorticat.
lib. ii. Caud. cancr. mund. lib. i. Lact. va-
cini lib. vi. distill. oīa S. A. pro usu.

Quod etenim plus facescebat nego-
tii in N.N. erat universa Corporis Ma-
cies, quæ consumpta pinguedine ad ta-
bem jam properabat, eo quòd imminu-
to aëtivo corporis principio, & nutriti-
vo glutine carnosis pororum diametris
amplius non respondente, particulæ ali-
mentares, non nisi cavitates majores re-
plebant, reliquisque minoribus, in par-
tibus carnosis vacuis remanentibus, in-
terstitia muscularia ad contactum nite-
bantur. Hoc probabiliter succedebat
à crebrioribus Massæ Sanguineę circula-
tionibus, in quibus ros nutritivus parie-
tibus vasorum adhærens de facili abri-
piebatur, unde impedita assimilatio
tolle

tollebatur Nutritio. A continua tamen
remedij exhibitione sperabatur salium
peregrinorum obtusio, particularum
æterogenerum attenuatio, ita ut tota
Sanguinis Massa mitescente, & spatiis
fuga, & dilapidatione humorum antea
inhabitantium relictis denuò à nutriti-
vo Glutine repletis, in statu pristino sub
magnitudine jam aquisita Corpus nu-
triretur.

Hoc tamen difficile eventurum opi-
nabantur, nisi aliqua moderatio fluxui
seminali, & virulento impertiretur;
Quemadmodum concepto à spiritibus
animalibus in Corporibus nervosis ho-
spitantibus charætere annosí Contagii,
totius Urethræ nutrimentum altius
insculpto Ulcere in saniem vertebatur
& relaxatis Prostratis glandulosis supra
cervicem Vessicæ excurrentibus putre-
scens Semen, semper sui juris in Ure-
tram defluebat; Inibi repertis carnosis
obstaculis in Meatu Urinario radicatis
subti-

Subtilior, & serosa portio stillatim filtratur, quæ perpetuam Gallicam Gonorrhœam constituebat, reliquis crassioribus per Fistulam in Perinæum præcipiantibus, & quamvis semper majoribus turundis ex spongia cerata præparatis sinus fistulosus patulus se se offerret, tam Urinæ transitu, quam purulentia; Nihilominus in tortuoso itinere novos semper Cuniculos Urina sibi struebat, cum partium adjacentium torminosa inflammatione sæpè, sæpiùs suppurationem minante; Quapropter præmis- sa sinus quò ad profunditatem, & quò ad latera sufficienti dilatatione, usi sumus cannula plumbea undique foraminibus obvia, ut tam purulentia ab Urethra, quam ichorositates à tenuissimis, & cæcis Mæandris in Fistulam se se exonerantes data porta possent effluere.

Non obstante hac diligentia in parvo Tumore ad radicem Penis arte suppurato, occasione mejendi, aliquæ Uri-

næ stillæ apparuerunt, quæ diebus anteactis à Puris particulis crassioribus superindutæ oculorum aciem effugiebant: Attamen balsamicè tractandum, & ad cicatricem perducendum Pater meus opinatus est, ne perenni Urinæ effluxu crassis, & terrestribus particulis ad Mæandri latera tenaciter adhærentibus, inducto Callo, in Fistulam perniciosem migraret; Quòd facillimè poterat contingere ratione Partis affectæ imbecillioris redditæ, & potissimum, quia parvus Tumor ad radicem Penis, quamvis Brixiae solùm suppuratus, antiquam, ne dicam annosam redolebat originem, per consequens conjicere licet, Urinam occulta via, occasione exacerbationis in ipsum migrasse, actu verò remissionis recessisse; Quam quidem viam ad Fistulam dispositam omnis in arte versatus fatebitur.

Pari etenim ratione, Fistula in Perineo, inter duos extensores Penis Musculos

sculos ab Ani sphinctere prodeentes si-
ta, quæ Venetiis, & in Oriente tot exer-
cuit Chirurgorum ingenia, non nisi ab
Urina carneam compagem scindente,
Scrobemque sibi excavante originem
habuit, quæ adhuc cum foramine ro-
tundo, labiis duris, & callosis, semper
humida cum exiguo dolore perdurat.
Deo tamen dante illam curaturam spe-
ramus, sed in favorabili temporis con-
stitutione, & prius emollitis ab Hypo-
causto Carunculis, & appropriato me-
dicamine penitus extirpatis.

Interim insistendum in usu distillati
statuunt, quoniam à sola exhibitione
13. dierum Lues, Mitioribus Pheno-
menis fatisfcebat, & nocturnæ exacer-
bationes aliquantulum Mitigabantur;
sed, *Martii* 10., ab improviso recruduit
Febris erratica, & depuratoria cum so-
lita partium perfrigeratione in regione
præcipue lumbari, dorso, & scapulis.
Post tres ab invasione horas Pulsus se

exeruit, & suscitata intestina discordia
à salium peregrinorum exaltatione,
Massa cruris ab inflammatorio in-
farctu, mediante Universali sudore
liberata est.

Dubium erat, utrum erraticæ hujus
excandescientiæ fermentum insensibi-
liter aggestum, & nunquam sanguini
assimilatum, neque per repetitos cir-
citus in naturalibus pororum disposi-
tionibus secretum, in glandulis meso-
raicis hæreret [modus etenim insinua-
tionis in Sanguinem cum horripilatio-
ne in lumbis, & scapulis, ubi ductus
Thoracicus vasa Chylolymphica exci-
piens excurrit] an potius ex detentis
purulentiis in aliquo ceco sinu commu-
nicationem cum Fistula non habente,
qui tractu temporis ad turgescentiam
radauctus mediis orificiis vasorum san-
guiferorum, in absconditam cavitatem
hiantibus in Sanguinem migraret. Ut
ait Waldschmidt, illis verbis: *Si atten-
damus,*

damus, quod quoties portio de sanie, vel
pure sanguini refluo, vel humoribus cir-
culantibus, & ad vasa lymphatica re-
deuntibus, admiscetur, mixtio, & crasis
totius Massæ sanguineæ turbetur. Poste-
riori opinioni videbantur favere tumo-
rositates in Pube, Scroto, & Perinæo, que
in fine erratici Paroxysmi emollitæ, pe-
nitus evanescabant, duris tantum callo-
sis circa radicem Virgæ, & Fistulam Pe-
rinæi pertinaciter remanentibus.

Temporis tractus rem patefecit, dum
pluries recruduerunt erraticæ Febres,
quin in affecta Parte nullus precederet
Tumor, nullæ inflammations: Quare
inconclusa stetit opinio, ab occultis
Viscerum, & Glandularum ambagibus
excrementitiis ichoribus ad plenitudi-
nem saturatis, fodiām Febrium sup-
peditari, in quarum postea occasione,
cum universalī Sanguinis despumatio-
ne, etiam Tumores inflammatorii mi-
scelcebant, & criticè judicabantur.

Aprilis tamen undecima , cessante
hyemali aeris constitutione , assiduo
per quadraginta dies distillati nutrien-
tis usu à continua Febre , & tabe in dies
magis , magisque liberatus refectis Vi-
ribus , in Vultu minus adustus , & carne
turgidus videbatur . Immò quiescen-
tibus spiritibus , qui ex partis affectæ
violēta Fibrarum oscillatione in motus
inordinatos ciebantur , nutritivis mo-
leculis ad Vasculorum parietes placidè
restitantibus , perfecta nutritio absolu-
tebatur , ita ut Massa Cruoris primige-
niis , & balsamicis pollens qualitatibus ,
novam parvū sinus ad radicem Penis
coalitionem moliretur ; Quapropter
Balsamicis etiam extra adhibitis , & plu-
rimū contribuentibus , perfectè con-
solidatus est .

Solus itaque remanebat sinus fistu-
losus fatis amplius in Perinæo , qui tunc
temporis , non alioquin tractabatur ,
quam consueta cannula plumbea , ad
faci-

faciliorem Urinæ , & saniosæ ichorositatis transitum , cum hac tamen differentia , quòd purulentia à depassente per totam Urethram Ulcere producet , & à lymphatico Prostatarum latice auctæ , continuo , & perenni fluxu citra voluntatis imperium defluebant ; Urina verò ad libitum secernebatur , quia Urethræ foramen post Sphincterem Vesicæ , & duobus digitis transversalibus ab ipso distans occurrerat . Natura nihilominus , quamvis à tot , tantisque ærumnis confictata , & attrita aliquam spem futuræ Victoriæ pollicebatur ; Nec absfre , si etenim innocia Hyeme tabes superata , vires resarcitæ , & parvus sinus ad Penis latera consolidatus est , potiori jure in fervidoire aeris constitutione , opitulante decocto sudorifero , sub exacto diætæ regimine poterat vaticinari reliquorum symptomatum mitescentia , immò omnimoda antiquatæ Luis profligatio .

Contigit id *Aprilis* mense , in cuius fine novum quoddam Febris genus exortum est , cum vespertina invasione ad normam tertianarii circuitus sibi correspondente , quæ cum in dies incrementum sumeret (cum Partis affectu terminosa inflammatione supra sinistrum Testiculum suppurationem minante , corniculum etenim vehementer dolens à basi sursum gracilescens prominebat , quod in nullam partem dimoveri non poterat), congruum visum est Assidentibus tertium Professorem feligere . In Consilium itaque vocatur eruditus *D. Bartholomæus Verdura* Vir Meritissimi Nominis , Prudentia singularis , & inter Medicos Brixienenses spectatissimus . Morbos a iterum series in medium adducitur , Viscera naturalia tractantur , quæ in regione Hepatis in obstrukiones sensibiles durescebant , reliqua symptomata minutim examinantur . Post varias hinc inde

de-

decerptas indicationes sentit D. Salā
phlebotomiam ex Salvatella esse insti-
tuendam , ut deimpta Sanguinis por-
tione , & faciliori reddito reliqui cruo-
ris progressivo motu , in intestino in-
estum non abriperetur , & secretiones
succorum in Visceribus instituendę per-
fectè absolverentur. Annuunt Reliqui,
ea potissimum ratione inducti , quòd
emollita Fibra , nec amplius crux an-
gustis coercitus limitibus cursum pla-
cidè redintegraret , febrilis Orgasmus
mitesceret , & exinanitis Vasis sanguini-
feris pars inflammata minus præmere-
tur ; In quem finem etiam externè in
tota scilicet Pubis , & Scrotri regione fre-
quentibus fomentis , & continuis em-
plastris fovebatur . Sequenti mane te-
stibus Medicis , quibus , & ego de more
adjungebar , secta vena manus dexterę
exit Sanguis , adeò floridus , & rubicun-
dus , ut nec malam qualitatē , nec in-
flammatoriam indolem redoleret . Fe-
bris

bris tamen brevissimo dierum intervallo evanuit, & Scroti Tumor, qui suppurationem fuerat minitatus, omnino annihilatus est.

His feliciter peractis, eò unicè collimabat Adstantium Animus, ut tolle-rentur obſtruções, quæ à præteritis probabiliter Febris suam nancife-bantur originem, ſicque effectus in cauſam Morbi radicalem transferat: Quòd ſæpiſſimè ſolet contingere, & præcipuè in continuis effervescentiis, ubi non ſemper ad Naturæ leges in ſecretoriis pororum diſpoſitionibus ethe-roge næ fermentatę particulæ ſeparan-tur, ſed errante fluidorum mechanif-mo, vel ob Sanguinis tenuitatem, vel ob evaporationem Spiritus falino vola-tilis, cui fluxibilitas debetur, partes fi-xæ, & tartareæ in aliquo Viscere decum-bunt. Dubium fuit, utrum chalybea-ta, an potius Rhabarbari tintura exhi-beretur. Sed ratione ignei habitus vi-guit

guit Opinio exhibendi *Syrupum ca-
checticum Fernelii* alternis tantùm die-
bus in quantitate *iii. unc.* In hoc stetit
per viginti dies, donec tertianarius Cha-
racter, quasi abolitus, Hepatis, & Hy-
pocondriorum regio perfectè emollita
videbatur. Quapropter ad dispositio-
nem futuri Sudoris, quem tunc inæqua-
lis temporum vicissitudo prohibebat,
laudavit Eruditus *D. Verdura* usum O-
xymel. Bened. querc. ad exilium obstru-
ctionum, si quæ remanserant, resera-
tionem. Par fuit voto eventus; Suc-
cessiva etenim per intervalla catharsí
Corpus per epicrasym ab omnibus ex-
crementis perfectè expurgatum est.

Jam satis, superque humoribus eva-
cuatis, & dispositis, reliquum est, ut ale-
kiparmacum penitus extirpativum
proponatur, ne in tam favorabili aeris
constitutione legitima, & necessaria
Luis curatio procrastinetur; Quam ab-
solvendam decocto sudorifero statuunt

ut

ut recrementis æter rogeneis, in carnofis recessibus radicatis, vi Hypocausi expressis, aucta ope caloris Fibrarum vel licatione Viscera à Gallico contagio liberentur.

Et ne inconsultum, atque periculo sum hujus remedii regimen videatur, sciendum opportet, quod N.P. à tabe jam liberatus viribus pollebat, & non nisi per intervalla à Febribus tantum depuratoriis vexabatur, quæ & ipsæ à cricis per sudorem evacuationibus judicabantur. Solus itaque obstabat igneus habitus in temperamento calido, fisco, & adusto ab efflorescentibus pustulis ad ambitum Corporis, manifestatus, qui ab immodata vi caloris undequaque prementis poterat inflammam exsurgere, & in novas excandescentias proplicivis Naturam, & Medicos ab attentato opere deludere. Quod tamen in meditato regimine non poterat continere, quia non ultra coctionis gradum,

nec

nec violenter partes ætetogeneæ e suis tubulis erant excutiendæ, ut ad ambitum Corporis cum Sanguine arterioso sub Sudoris forma secernerentur, sed Methodo intemperiei partium carnosarum accommodatissima, hoc est à blando, & humido calore Fibrarum genus debet affici, ut Massa cruoris quamvis rapidiùs, regulariter tamen circulante, serofus latex ad angustissimas usque arteriarum appendices propellatur.

Modus autem operandi, & qua mechanica opus absolvatur, videantur *Willius Phar.rat.p.i.s.v.c.i. &c. wedelius de cog! Med. facul.L.ii.s.ii.p. 170.* Ab ulteriori etenim indagine jubet abstine-re brevitatis studium; Sufficit namque remedium adhibuisse, quod Autopsia, & rationalis indicatio flagitat. Porrò, si à Mercurialibus abstinendum est, solum decoctum sudoriferum ad Luis extirpationem aptum natum vide-tur, eoque in Lympham specialiter a-gens.

gens coacervatas sordes facilius abstergit, & foras eliminat. Quod supponit Clarissimus Christianus Vater Wittebergens. Diaphoretica sunt evacuantia universalia, quae non minus ac purgantia, diuretica, ac salivantia generosa universam Sanguinis, & Lymphæ Massam, ac consequenter totum Corpus à superfluis, & recrementitiis humoribus liberant. Materia quidem, quam principaliter evacuant est latex, seu aquositas, sub cuius schemmate tamen recrementa varii generis, & præcipue Gallica excluduntur, & reiiciuntur, nec semper volatilia, sed etiam crassa &c.

Sed, ut ad propositum revertar; Tota difficultas in eo erat sita, ut statueretur modus, quem in provocando Sudore tenere deberemus. Cogitandum autem diu, quod statuendum semel. Jam erat in promptu humidum Aëstuarium ex ligneis tabulis compactum, & bullienti aqua calefaciendum [sicca vero,

præ-

præterquamquod laboriosa sunt, in corporibus siccis usurpari non debent]. In parte anteriore sufficiens aderat Porta ad Patientis ingressum, quem commodissimum sedile excipiebat, ut brachia attollere, & pedes extendere potuisse. Nova iterum fenestrella è directo Faciei occurrebat, ut aliquibus inspirationibus liberi, & puri aeris interdum refocillaretur. Sed, quæso, ad quid tantus apparatus, si in lecto decumbens totum negotium poterat absolvī? Hoc est mediantibus Doliolis aqua calida repletis, & manu tractabilibus, ut, vel appropinquando, vel distractando calor juxta necessitatis exigentiam, & augeatur, & remittat. Sanè calor hujusmodi Naturam subjecti debebit sapere, & si non aliter, quam ab aqua effluvia calida scaturiunt, probabiliter licet colligere talem methodum partium cænosarum texturæ se planè accommodaturam.

Ad

Ad perfectum etenim sudorem eliciendum tria requiruntur ; I. ut Sanguis plus solito , & alacrius circuletur ; II. ut abunde scateat particulis aqueis , iisque solutis , ac facile solubilibus ; III. ut Pori corporis satis patentes sint . Cumque tres haec conditiones statum naturalem excedant , cavendum diligenter , ne nimis estuante crux mole , & hiscentibus poris , etiam partes spirituosa , & nutritiva resolvantur .

Ut tamen omnibus difficultatibus obviam irent oculati Adstantes , in Consultatione primo *Julii* mutuis sermonibus collata statuerunt ; Primò , quod in usum poneretur decoctum ab Eruditissimo *Leali* habitum in Consultatione pag. 33. cum duplicata tamen Dosi Sarsaparillæ , urypote , quæ temperator , & moderatè calida . Secundò , quod assumeretur horis matutinis jejuno Ventriculo juxta monitum Clarissimi *Sylvi Deleboe* pag. m. 440. Tertio , quod nullq.

nullo pacto purgantia admiscerentur ,
sed statis tantum intervallis , ad fabur-
ram crassiorum humorum educendā ,
mitissima catharsis institueretur ; Nec
valet illatio Recentiorum aliquas diffi-
cultates affectantium , scilicet Naturam
non deberi in diversos motus cieri ope
purgantis , & diaphoretici . Sciant ta-
men illi Medicarum disputationum Ru-
spatores , hic non agi de Catharticis vi
stimuli , hoc est expansiva pollutibus .
Unde talia ignorantie figmenta ad *Her-*
culem Saxonia Tract. de Lue Venerea
pag. 17. & Sennertum L. vi. P. iv. pag. 250.
lubens remitto . Quemadmodum que-
stio , ut ait *Verulamius* , per disputatio-
nes non tollitur , sed figitur .

Vixtus ratio difficilem conventionem
cum N.P. permittebat ; A voraci ete-
nim appetitu continuò exercebatur ab
acidis forsan particulis in sero liquatis ;
Lymphamque summa aciditate depra-
vantibus , quæ continua Membranarum

Ventriculi vellicatione famem producebant ; Unde insistendum in mediocri victu , scilicet nec tenui , nec pleno censitum est , in columbis turriculis , carnibus Vituli , vel Pulli junioris , potius elixis , quam assis , pane biscocto , Nucleis Pinus , passulis , amygdalis torrefactis ; Sed jam Manum de tabula hac ipsis Tonsoribus nota .

Julii secunda una circiter hora ab assumpto decocto , doliola aqua calida repleta ad latera Patientis apponuntur , suspensis prius stragulis ab arcta exilium lignorum Compage , ut calor undeque æqualiter premens felicius opus absolveret . In horæ quadrante totum Corpus blando calore afficitur , ita , ut hiscentibus poris sudor sensim prosiliat , novas semper à tergo suppetias Massa Sanguinis afferente . Ita etenim miliares Glandulæ sunt dispositæ , ut , dum Cruor ex arteriis per capillaria in Venas abit , subtilior seri portio à complexibus

San-

Sanguinis liberetur, quòd naturæ pororum, & corpusculorum est tribuendum.

Post semihoram abit in propinquum lectum de more calefactum, ubi mafacto inducio, & cessante rapidiore Sanguinis circulo Massa fluidorum in naturalem abiit consistentiam, jamque relegata ad ambitum Corporis materia ab intestino tumultu perfectè quievit. Si quidem à peracto Sudore fluida recentia, ac vix novo Charactere induta, levissimo etiam motu in excandescientias sunt prona, Anni tempore, & peculiari constitutione ad hoc opitulantibus.

In Prandio moderatè se exercuit, superbibendo vini ciathum ; In reliquis fitis continuò fallebatur decocto secundario, & interdum potu *Thee*, vel *Caffè*, quos sudantibus *Waldschmidt* T.I. Institut. med. rat. pag. 108. ambabus largitur manibus.

Tertia die sudavit per horam solidam, ultra cuius limites, neque in posterūm

non erat prærereundum, ne cum nimio Sudore vires deicerentur . Quod tamen in contrarium , Deo dante , successit ; Spatio etenim decem dierum nocturnę ebullitiones , & dolores articulares Venereum miasma in Viscerum folliculis delitescens præferentes penitus evanuerunt , & quod admirationem inducebat , Vires in dies adeò resarciebantur , ut horis promeridianis exsurgens per Cubiculum læta fronte , & constanti animo in Amicos affabilis vagaretur .

Carunculæ nihilominus, ut pote quę carnosam, imò potius callosam substaniā nactæ ab humido Aëstuario , nec emollitæ , nec diminutæ , solita incommoda in parte inflammata efficiebant , & per consequens Urina à recto tramite semper devia in carnosa interstitia sibi viam aperiebat cum Tumoribus , nunc in Scroto , nunc in Perinæo suppurationem molientibus .

Interim renovata purgatione , & crassioribus excrementis evacuatis sequenti mane sub incæpto regimine insistimus, Sudorem nempe promovendo non solum Doliolis ad utrumque latus , sed etiam ignito latere panno obvoluto, & divaricatis Cruribus Scroto, applicatis . Fluit consuetus sudor affecta excepta parte , quæ à callo , & inflammatoriis Tumoribus adeò obduruerat , ut impedita Fibrarum ossillatione sudor exprimi non posset . In reliquis sudor ex voto succedebat , cum universalium symptomatum mitescentia , & peregrinarum qualitatum attenuatione , ita, ut Domito Luis genio , & referatis Glandularum anfraetibus Fluida , & solida æquali nisu Naturæ legibus obsistebant , & tamen fermentationes, quæm secretiones perfectè absolvebantur.

In hoc statu rerum , labente mense *Julii* , quo per vigintiquatuor dies in humido Aëstuario steterat , & jam emer-

gentibus optatæ Valetudinis primordiis ad Partem affectam totis viribus erat incumbendum , ne superveniente brumali Frigore Caruncularum extirpatione de medio tolleretur . Opus sanè difficillimi eventus à multis Auctori bus propositum, à paucis absolutū . Quàmvis physica res sit Caruncularum generatio, modus tamen curationis sub densa caligine obvolvitur , & veluti alta Nocte latent reposita apta Alexipharmacā , cum difficile admodum sit eò remediis Chirurgicis collimare , quò oculorum acies non pervenit . Nihilominus eradicationis modum sollicitus inquiram ; Aliorumque Placitis, pro viribus , examinis incidi subactis , methodum cum N. N. adhibitam ingenuè dilucidabo.

Scio etenim passim à *Nursinis* , & *Circumforaneis* curationem Caruncularum tentari , sed semper penitenda opera, dum luscorum more in tenebris palpitant,

palpitant, & sine prævia morbi, vel medicaminis cognitione unum semper arcanum crepant, & nefariè in Genus humanum grassantur. Nihilominus magni habentur ab ipsis interdum Magnatibus, qui à sermonis suavitate, aut novis verborum lenociniis allecti Methodum irrationalem approbant, & commendant. Hinc, fateor, non obstupui, si N.P. ab Arcanorum formulis, & candelarum ferragine munitus Carruncularum extirpationem irrito semper conatu tentaverit. Si etenim omnibus innotesceret, quantum uniuscujusque Idiosyncrasia ab alia dissentiat, tam ratione structure Viscerum, & compagis partium solidarum, quam mixtræ fluidarum, eamque cognitionem non nisi à rationali Medico posse adisci, non tam facile se empyricis Agyrtarum Manibus committerent; sed, incidimus in mala tempora, ea siquidem est nostri Ævi infelicitas, ut amet decipi, ad

meliorem viam reduci impatiens, solisque fucum facientibus plurimus honor, & maxima præmia parentur. Sed ad rem.

Carnea omnis excrementia, tam à nimia Seri copia, quām ab abundanti succi nutitii proventu genita sub nomine Hypersarcosis venit, quæ tamen si in Meatu urinario contingat peculiaris, & specifico titulo superbit, & caruncula, vulgo (Carnositas) appellatur . Ferè semper diuturnæ Gonorrhœæ succedit , si fidem meretur Clarissimus Ettmullerus Tract. de lœsa seminis excretione lib. 2. pag. 793., eò quod sublata à continuo ichoris virulentí effluxu tenuissima epidermide Ulcus adnascitur , quod secundum diversas solidi resistentias , & contagii activitatem per Urethram serpit , & carneam substantiam depopulatur . Quare Natura in nova carnis benefi plus justo occupatior , ut verbis Sydenamii utar , laxam quandam, & spongiosam substituit , quæ successu

cessu temporis callum contahens Urinæ suppressionem inducit, & Pubis, Scro-
ti, & Perinæi inflammationibus, & suc-
cessivis Fistulis ansam præbet.

Talia propemodum symptomata N.P. exercuerunt, ut jam pag. 25. in-
nuimus, & quāmvis *Joanni Baptistæ
S. Marie Chirurgo Gallo* visum fue-
rit curationem Fistulæ precedere debe-
re extirpationi Caruncularum, [quod
N.P. fatetur, & continuus, semper in-
cassum, balsamicorum usus probat],
nihilominus stetit Opinio Patris mei à
solidis veræ scientiæ fundamentis ful-
ta, scilicet exordium sumendi à Carunc-
culis, quæ Urinæ transitum impedien-
do coalitionem labiorum Fistulæ im-
pediebant; Si etenim ex Mechanica ne-
cessitate lotium, qua data porta, debet
fluere, omni in Arte verlato patebit,
impossibilem esse curationem Fistulæ
sine prævia extirpatione Caruncularū,
ad quam perficiendam Hoc opus, hic
labor.

Agen-

Agendum siquidem est in parte deli-
cata, Fibris undequaque trasversis, &
tenuibus aspera, connexionem habens
cum præcipuis partibus ad inflammationem pronis; Unde facile à fortiori-
bus exedentibus, vel causticis irritatur,
levioribus verò non cedit. Præter-
quamquod remedia commode neque-
unt applicari, & præcipue si Carunculæ
ad Vesicæ collum pertingant, vel pe-
nitus obstructo Meatu cereæ candelæ
perforationem impedian. Dum si
medio Siphone corrosiva medicamen-
ta intrudantur, Urethræ substantia in
medio corporum nervosorum sita, &
Textura rara, laxa, & molli prædita
magis offenditur; Si verò summitati
cereæ candelæ exedens ceratum incor-
poretur, ipso vix immisso, dum Penis
hinc inde dilabitur, ab obstaculi con-
tactu secedit.

Augetur periculum, quia Caruncu-
læ quamvis callosæ, nullo tamen mo-
do

do amputationem permittunt. Quidquid ja^ctitet *Ambrosius Pareus* pag. 548.
¶ 549. illis verbis; *Carunculæ exasperandæ sunt, excoriandæ, & atterendæ catheteræ plumbeo, extremo suo surgentibus asperitatibus, limæ rotundæ instar, scabro; Immissum illum in Urethram Catheterem tamdiu versabit iens, rediensqne, toties eandem viam Chirurgus, quādiu, & quoties ipsis comminuendis, & atterendis necesse videbitur, & paulò infra: Potest dimitti ductilis argentea virgula extremo suo rotundo excisoria &c.* Sanè si Erudito Viro in re Chirurgica cæteroquin meritissimo nota fuisset tenuissimæ affectæ Partis constitutio, quæ levi quavis occasione, (ne dicam limarum scabritiæ) irritata inflatis corporibus nervosis intumescit, & aucto succorum affluxu ad inflammatorium Orgasmum disponitur, in lethalem Urinæ suppressionem abiturum. Methodo, adeò crudeli in audaciam ju-

vandi

vandi manum non præcepitaret . Quò ad me ero semper humanioris experi-
menti Discipulus , & in ipso solius Na-
turę faciem spectabo , quæ non mero
ingenii lusu mentitur , sed ingenuè do-
cet per necessarias leges , quo tempore ,
quo loco , & quæ remedia subsistant.

Siquidem Carunculæ molles , & laxæ ,
& dimidiā circiter Urethrę cavitatem
obstruentes facilis sunt curationis , dum
mitissimis excedentibus , cedunt , &
successivis exsiccantibus ad cicatricem
feliciter perducuntur . Antiquæ verò ,
grandiores , & callosæ , de quibus in Pre-
sens inquirimus , maximū Negotii Chi-
rurgis faceſcunt , dum exedentia , nifi
summè aſtiva respuunt , & semper ma-
gna difficultate atteruntur .

Nihilominus à blandis semper est in-
choandum ut egregiè suggerit *Carolus
Musitanus Tract. de Lue Venerea pag.
71. scilicet balneis rad. lil. alb. alth. sem.
tenug. rad. Bryon. fēnic. Facto incessu re-
novando*

*novando per aliquot dies Cataplasma ex
supradictis Materialibus contusis, & tra-
jectis, add. But. axung. suil. Ung. basil.
Adip. Hum. &c. quæ apud Auctorem
possunt videri . Taliter emollita Ca-
runcula, videtur melius attenuari à con-
tactu remedii corrodentis , quod me-
diante Candela cerea ad Carunculam ,
immittitur.*

Transilirem limites Mihi ipsi pos-
tos , si omnia recenserem remedia, pa-
sim ab Auctoribus adhibita, ac omnem
operandi Methodum explanarem sin-
gulatim . Nihilominus, ne opusculum
mutilum , ac mancum videatur , sto
promissis, omnesque medicamentorum
formulas , etiam pro arcanis habitas ,
quas diligenti examine potui haurire ,
brevissimo conatu in medium profe-
ram.

*Joannes Fortis cent. 2 p. 454. pro arca-
no habet præcipitatum in Porphirite lævi-
gatum unc. i. vīn. opt. unc. iii. m. repon. in
olla.*

olla terrea vitriata ad lendum ignem, & spatula agitentur ad consumpt. spir. & vin. Præcip. excic. & pulv. & rursus in Porphirite lævigate uniatur cer. Gratia dei unc. iv. Frigef. & summitati Candelæ unito in Urethram immittatur.

Hercules Saxonia Tracta de Lue Venerea in fine pag. 23. ait. Docebo vos linimentum, quod pro secreto Quidam habent in his casibus, & eo satis feliciter utuntur. Rx. Præcip. benè præp. unc. i. Merc. sublim. Plumb. ustii aa. dr. i. axung. f. vil. unc. vi. Cer. alb. veteris dr. i. f. Camph. sc. ii. S. A. ad firm. Ung. præp. Hoc medicamentum administratur per Candelas, carnem erodit, & sordem tollit.

Dolæus in Encyclop. Chi. rat. Lib. iii. cap. v. de morbis Vessicæ, & Meatus urinarii pag. 647. utitur Fistula aurea, argentea, vel plumbea optimè lævigata, & per eandem pulveres consumentes immittit ex alum.usto, eragine, Mercurio rubro, Sulphure, & Sabina. Absumptis

excre-

ex crescentiis ulcuscula relicta sanat lapis
Calaminaris, Terra Vitrioli dulcis, sigil-
lata, Lytarg. Plumbum ustum, Tutia,
Camphora, vel empl. diapomph. Interdum
fit Maſa ex viride Eris, & Mercurio
sublimato, ut uidere est in Eph. Ger. ob. 92.

A Riverio comendatur sequens lini-
mentum à supracit. Dolę com. Rx. Ol. ros.
lib. f. Ceruſ. ver. unc. ii. Camph. tut. aq.
ros. lotę aa. dr. ii. Lytarg. auri unc. i. f. Opii,
thuris, mast. alo. epatici aa. dr. i. m. oīa
ser. ad uſum.

Clarissimus D. Stalpart quatuor homi-
nes, quibus tota ferè erat oclusa Uretra,
ita, ut per angustissimum tantum efflueret
Urina foramen, sequenti cura uit reme-
dio Rx. Oſſ. ſepiae tut. præp. aa. dr. ii. c. c. uſt.
Al. lot. Arist. rot. aa. dr. i. Alum. uſt. unc.
f. m. f. pul. v. cum ol. ros. & Lyt. aur. incorp.

Antonius Fuchesius Medicus Norim-
bergensis utebatur oleo succinicum uitello
ovi comminuto, & Io: Heurn. ad Aphor.
Hipp. 82. sect. iv. summis laudibus extol-
lit

*lit ol. cucumeris asin. remixtum cum ung.
ros. cui parva grana sublim. vel præc. ad.
Usque in præsens citati Auctores.*

Liceat nunc mihi cum diligentí pen-
sitatione examinari Methodum inge-
niosè excogitatam à Hieronymo Fabri-
cio ab Aquapendente Tractatu de auferen-
da Caruncula è Meatu urinario pag. 270.
Vult etenim ipse, quòd, immissa in sum-
mitate argentei Catheteris cannula ex
linteo cerato facta, & peculiari medica-
mine oblinita, in Meatum urinarium,
longitudine digiti transversi latitudine,
quę canalē adæquet supra Carunculam
placidè relinquatur, ut per ipsam exiens
Urina remedia non abluat, & Opus im-
pediat. Tale repertum videtur abun-
dè approbari à Sennerto Instit. Med. cap.
de Rebus præternat. pag. 689. cuius ver-
bis in Armamentario Chirurgico *Scul-
teti* pag. 150. & tabul. 40. propriis, &
specificis Figuris demonstratur. Nihi-
lominus, quāmvis hæc inventio Claris-
simo-

simorum Virorum auctoritatem sapiat
à Manuali executione relegandam cen-
seο ; Nam præterquāmquod uni tan-
tūm Carunculæ posset applicari , quis
nescit cannulam ex linteo ceream ope
caloris ingeniti momento temporis in
mille plicas contrahi difficiliorem po-
tiùs mictionem inducituram? Et dato, e-
tiam , quòd non crisparetur , quomodo
ad Carunculas actu trusionis sine errore
perveniet , quomodo supra ipsas placidè
quiescet? Si cęco adeò contactu in obsta-
cula catheter occurrit , ut delineatas mé-
suras effugiat , sicque tenuissima , & bre-
vior cannula propter Caruncularum ni-
sum spontè secederet , & sanæ Urethræ
applicata inutilis , & inofficia maneret .

Hac data occasione , libenter exhibe-
rem Methodum novissimam , quam
Mihi autumnale Ruris otium , & fre-
quentis de hac materia meditatio suppe-
ditarunt . Attamen cum adhuc à con-
tinua praxi non sit excussa , nec à peritis

Chirurgis confirmata , lubens super se-
deo,in futura exercitazione Chirurgica
de Fistulis Urethræ ipsam publici Juris
facturus.

Verūm,ne à Scopo aberrem, redeun-
dum mihi est ad investiganda Au^to-
rum Arcana , potius sibi ipsis vicissim
mutuata , quām inventa . Ad Carun-
culæ extirpationem *Draco mitigatus*
commendatur à *Musitano* ; *Stercus hu-*
manum, & *caninum* à *D. de Mayerne*,
& *Alexio Pedemontano* : *Mel in cinerem*
ustum add. præcip. & *viride æris* à *Scul-*
teto : *Sabina*, & *Portulaca* ab *Aqua pen-*
dente : *Aqua viridis* à *Lanfranco*, quæ
à *Thoma Burnet* pag. 332. describitur.
Auripigmentum, *viride æris*, *witriol*.
Alum. roch. acet. perf. & in duos Porphi-
rites lapides ducta ab *Amato Lusitano*.
Solum præcipitatum à *Roderico à Fonseca*:
Pult. Helleb. nigri, *sal. Cal. viu. Aqu.*
fort. Chimi. à *Francisco Peccetio*. Cæte-
ra apud reliquos Au^tores possunt vide-
ri ;

ri : Alter enim de altero participat .

Hac in re tamen si fides adhibenda est *Amato Lusitano cent. iv. pag. 432.* & *Sennerto Lib. iii. Part. viii. sect. i. pag. 590.* plurimum videtur emicuisse *Lacuna* quidam in re Medica non infimæ Sortis Aucto^r, qui libellum Romæ edidit, gloriaturque se arcum sequens recepisse à *Philippo Auctore magni Nominis.* Rx. Cent. mi. Apii. caud. equin. aa. m. s. Hord. cont. unc. i. coq. in aq. lib. ii. ad consump. partis dimidiæ. Coll. add. mell. ros. unc. ii. & per *Siphonem iniicito*; Per aliquot dies sicca cerea Candela immissa, tandem cicatricem sequenti tentavit injectione. Rx. aq. plant. Ros. aa. unc. iv. serilact. capr. unc. ii. Ceruf. unc. vi. Alum. roc. Marm. candidissimi, Spodii, Chryst. aa. dr. i. s. Camph. scr. i. Arida terantur accuratissime cribroque excussa tenuissimo humidis diligenter misceantur. Periculofsum tamen hujus remedii Regimen videtur propter pulveres lapideos, qui si

cavitate in Vessicæ ingrediantur, propter difficultem extractionem, sæva symptomata solent efficere. Quare ait *Lusitanus*: *Caveant igitur Medici Artem exercentes, ne quid calculosum, aut arenosum, lapidosum ve per urinariam fistulā impellant, cum periculosum admodum sit Opus hoc, & in perniciē Egrotos trahat.*

Inter alios fundamentaliter egit in hac materia *Gabriel Fallopius Tractat. de Tumoribus pag. 106. Cap. de Caruncula subcrecente in canali urinario, & in cereæ Candelæ imbecillitate asserit posse in usum ponи *Virentes Iuncos*, in quorum aculeo portiuncula Unguenti ponatur tenoris sequentis. Arsenicum crystallinum supr. lap. Pict. cum succo limonum agitetur, quater sub sole siccatur, & stillatitio aceto singula quaque vice diluatur, & cum ol. & cer. f. ung.*

Nihilominus, & ipse in principio Tractatus laudat præcipitatum, vel parum Egyptiaci cum mod. ceræ, & olei. Vi-

deatur Rodericus à Fonseca consul. 15.
Quāmvis, inquit, *varia proponantur Medicamenta pro consumendis Carunculis tamen præcipitatum primum locum obtinere uidetur, & paulò intra: Nullum prestantius est Argento vivo præcipitato, & Calcinato.* Quid plura: insignis ille Petrus Gallus Venetij degens, qui ab ipso Fallopio, & Alexandro Massaria pag. 492. tot laudibus decoratur, eò quod non solum Carunculam auferebat, verum etiam ulcus factum perfecta cicatrice obducebat, non ne ipso præcipitato utebatur? Et ne quis forsan pro segmentis, & mero ingenii lusu habeat, quemodo de Petro Gallo asserui, sciat me in quodam Manuscripto Avi Mei Medicinam Chirurgicam Bergomi profitentis reperiisse formulam medicaminis à Serenissimo Duce Parmæ habitam, & protestatione donantis insignitam se illam recepisse à Petro Gallo, olim Venetij's incola, cuius sequens est descriptio

*Rx. Ung. cerus. camph. dr. i. de Tut. Jo:
Vigo. sin. suc. dr. ii. præcipit. rubr. subtil. pul.
q.s. ad Massam rubeo colore tingendam.*

Patet igitur ex accurato prædictorum omnium examine omnes Auctores in eam devenisse sententiam unicum præcipitatum Herculei hujusce morbi esse remedium, equaliter aptum, tam ad Carunculas attenuandas, quam ad cicatricem feliciter inducendam, cum hac tamen differentia, quod aëtu erosionis debet associari aliis exedentibus, nunc acribus, nunc moderatis (argentum etenim vivum vult duci, non co-gi) pro ut Caruncularum resistentia requirit; Aëtu verò exsiccationis, in minore dosi, cum balsamicis, & exsiccantibus, ut tenuissima Urethræ Membranula denuò restituatur. Opus fateor difficillimi eventus, dum omnes qui à Carunculis se liberatos jactitarunt, cum pejori recidiva in Urinę suppressionem inciderunt. Quapropter Magni faciens dum

dum est monitum *Durantis Sacchi*, qui Libro in subsidium Medicinæ edito Tra&t.de Caruncula pag. 45. vult, quod post Carunculæ extirpationem per 40. dies gestetur in Urethra specillū plumbeum ponderis unc. ii. cum dr. ii. Argenti vivi amalgamatum. Sed talis dureties, & pondus à parte delicata non potest substineri; Si tamen aliquis Satyrorum more vult incedere, remedium experiatur.

In refractariis interdum Carunculis vim usitatorum exedentium effugientibus caustica magis potentalia possunt in usum poni, sed cum sequenti circumspectione.

Tubus vel argenteus, vel plumbeus in Urinæ meatum intromittatur possibilis crassitudinis, quam ferat Urethre latitudo; Cum ad obstruentem Carunculam pervenerit, sistatur ab actu tractionis, ne violenta pressio Sanguinis Hemoragiam efficiat. Dua dein specilla

in promptu sint, quorum primum in
summitate gossipium habeat, alterum
verò causticum potentiale à *Lapide in-*
fernali, si lubet efformatum. Primum,
omnem, vel ichorositatem, vel Sanguine-
m, qui ad Caruncularum Salebras so-
let restitare perfectè, & repetitis, si op-
portet, vicibus emungat, qui quāmvis
lapidis fusionem promovendo exalta-
to Nitri spiritu, & aqua forti in aptio-
rem energiam excandesceret, attamen
quia liquatum vicinioribus, & delicatis
quoque partibus noxam inferret, debet
adhiberi in forma ad possibilitatem
sicca. Secundum verò ex Chalybe fa-
brefactum, per longitudinem diti
transversalis in summo apice in duas
laminas dividatur, ita tamen, ut te-
nuissimæ laminæ vi elastica ad sui con-
tactum nitantur, corpusque causticum
intermedium, adeò stringatur, ut nul-
la quavis impetus occasione queat sepa-
rari. Tali modo specillum in cannu-
lam

lam intromittatur , usque ad Carunculae contactum , opusque per aliquot dies innovetur , pro ut perito Adstanti videbitur .

Verum , ut ad praxim proprius accedam , si rationi , & tot experimentis ad debellandas Carunculas in Meatu urinario , præcipitatum consonum videntur , qua de causa etiam in N. N. optatum effectum non respondebit ? Ad rem igitur .

Preparatas habuimus cereas candelas , non supra filum instructas , ut *Nursini* assolent , sed subtilissimo linteo cerato efformatas longitudine decem digitorum transversalium , qui iter Urinæ usque ad Sphincterem Vessicę adamussim compensabant . Facta itaque diligentι commensuratione ad obstacula , quæ in Meatu occurebant , coacti sumus longitudinem trium digitorum transversalium ab ipsa candela absindere ; Ultima etenim excrementia omnino im-

pene-

penetrabilis videbatur ; Quia forsan
præter Carunculæ obstaculum aspera
etiam aderat Urethræ inæqualitas prop-
ter rugosam antiquæ exulcerationis
consolidationem. Quare in aliæ can-
delæ cereæ levigatae mucrone pauxil-
lum Cerati ad lentum ignem imposui-
mus (quia oleosa in trusione candelæ
per totum canalem disseminantur) ;
Dein docente mensura, ad quam pri-
ma candela fuerat immissa novam por-
tionem cerati coadaptavimus, quæ è
directo secundè Carunculę responderet;
Prima etenim in medio Glandis ceteris
callosior facillimè mensurabatut. Tres
itaque occurebant Carunculę, singulæ
callosæ, & præcipuè prima, quæ triginta
annos redolebat. Secunda minoris erat
resistentię, sed sensus exquisitissimi,
dum ab aliqua exulceratione circum-
vallabatur propter perpetuam Gonor-
rhęam, cuius portio ad obices Carun-
cularum restitans, sua virulentia con-
ta

tagionis ritu canalem inficiebat. Tertia, & ultima duobus digitis transversalibus à Sphinctere Vessicę distans plurimum Negotii facescebat, eò quòd totum obstruens canalem solo candelę apice se attingi permittebat. Nihilominus, si portioni Urinę, quāmvis stilatim, occasione mejendi dabatur aditus, licuit ratiocinari, etiam ceream candelam fore penetraturam. Sequenti igitur mane solitum ceratum ex pari quantitate Tut. Plumb. ust. & Præcipit. efformatum iisdem locis coadaptavimus, nisi quòd candelę mucronem per spatum semidigitum transversalis in subtilissimum filum redigimus, ut minima data porta facilius subingredetur. Superatis primis duabus cum aliquo doloris sensu, dum summitatis aculeus in canalis parietes hinc inde occurebat, quāmvis totus Penis inistra manu in honestam distractionem protraheretur, ad tertiam Carunculam

perver-

pervenit; Ubi renovata blandi impe-
tus reciprocatione cū tolerabili dolore
in tenuissimum Urinę Meandrum pe-
netravit. Summa illico quies est impe-
rata, quæ partem ab omni motu tuere-
tur, & ut membrum super inquina pla-
cidè quiesceret, ne hinc inde dilaben-
do, candela à Carunculæ contactu de-
turbaretur. Per tres horas sustulit re-
medium constantissimus Patiens, po-
tiùs à quiete, quàm à dolore vexatus.
Hoc etenim habet peculiare Præcipita-
tum, quod agit sine dolore, ut ait *Bur-
net pag. 329.* Quod etiam præstat pul-
vis Corrosivus *Philippi Masieri Chirur-
gi Patavini Celeberrimi*, à me multo-
ties expertus; Utrum tamen, & in ipso
præcipitatum latitet, promptioribus
Ingeniis disputandum relinquo.

Successit immediata mictio plus so-
lito majori Urinæ per Urethram gur-
gite, non quod tam citò remedium
suam vim corrosivam exeruisse, (non
etenim

etenim tam inepta opinio me tenet)
sed à continua candelæ pressione , quæ
suum characterem in ipsa Caruncula fi-
gendo , liquido Urinario liberiorem
tramitem permisit . Interea , ne Carun-
cula in priorem statum conversa crasti-
nam operationem difficilem redderet ,
nova iterum cerea cædela est imposita ,
nullo medicamine , sed solo ol. amygd.
dulc. oblita , ejusdem ferè longitudinis ,
ut prima , & ejusdem tenuitatis in solo
apice , ubi difficilis penetratio ultimæ
Carunculæ occurebat . Per reliquam
longitudinem canalem perfectè adæ-
quabat ratione latitudinis . Vix ete-
nim credibile est , quantum minori cum
dolore gestetur , & intromittatur can-
dela , quæ Urethræ parietes penitus im-
pleat , quam teuis , & exigua . Mecha-
nicè tamen hoc puto contingere ; Quia
dum Corpus Sphericum ex determina-
ta magnitudine restringitur , quo mag-
gis ad punctum appropinquat , eò ma-

tinopos

gis

gis de plano deperdit , & de angulo ve-
luti participans tenuissimis Urethræ fi-
brillis noxior evadit. Scd extra spheram
non pergo, hanc litem agat, cui de me-
liori luto finxit præcordia Titan.

Noctem transegit N. P. sine cerea
candela in Meatu Urinario, eò quod
tota die à nova intromissione vexatus ,
liberas voluit Noctis horas ad Corporis
levamen , & ad partis quietem . Nihil
ominus summo mane eadem mensu-
ra tractatus per quatuor circiter horas
à mingendo abstinuit , & exedens Me-
dicamen ad contactum Caruncularum
permisit ; Tandem extracta candela ob-
servavimus in summo apice albā quan-
dam materiam specimen puris presefe-
rentem ; Quia tamen etiam à Superio-
ri exulceratione purulentus ichor con-
tinuò fluebat , difficile fuit cognoscere ,
utrum ab ipsa Caruncula , aut à Su-
periori Urethræ foramine provenisset .
Exitus dubium redarguit , die etenim
sequenti ,

sequenti, quin candelæ mucro tenuvior redderetur, ultima quoque Caruncula sine magno dolore perforata est. Sanè tunc victoriam cæpimus Canere, potissimum explorando, quod usq; ad Vessicę collum nullū aliud occurrebat obstaculū, quod curationem ulteriùs retardaret.

Itaque sub incepto regimine, & eodem semper medicamine insistimus, & præcipuè in locis, ubi cedula quandam veluti Carunculæ imaginem simulabat, hoc est ubi aliquantulum cōtusa, & compressa Carunculæ contac- tum patiebatur. Immò ad imitatio- nem *Francisci Peccetii Cælestini Corto- nensis* pag. 476. illam cultri apice exca- vatam abundanti remedio saturavi- mus, ut energetica vi polleret in Ca- runcularum radicibus penitus extirpā- dis; In quem finem etiam in dies can- delæ semper majoris latitudinis in usū ponebantur, ut aptiori nisu undequaq; Carunculas præmerent, que in sui de- per-

perditionem feliciter abirent.

Fateor tamen, multum erat Incommodi hæc repetita post mictiones intrusio, dum omnes Patientes ab hac operatione abhorrent, sed alia via non poteramus incedere, quia adhuc non extabat methodus novissima æqualiter felix, tam in extirpandis Carunculis, quam in curandis Fistulis Perinæi. Ipsam Benevolus Lector proxima exercitatione judicabit.

Interim omni mane candelam cerato imbutam inferebamus, reliquis horis solo oleo oblitam, & post mictionem semper innovatam, ita, ut ab ipsa nunquam abstineret, juxta monitum Amati Lusitani cent. iv. pag. 429. Continuo Eger in Urinario Meatu insertam habeat, neque absque ea, nisi mejendi Tempore agat necesse est. Illud solum laboriosam remedii inquietudinem demulcebatur, quod candelæ, non solùm purulentis ichoribus, verùm etiam Ca-

-223b
runcu-

runcularum ramentis indutæ excavabantur , ita , ut spatio viginti dierum , Urina recto tramite , & expeditè profluueret , candela absque ullo impedimento in Vessicam penetraret , aliquasq; mordicationes propter vivificata Ulcera N. P. persentiret . Ut autem , ne à continuis medicamentis pars alioquin delicata exasperaretur , blandis tantùm injectionibus per aliquos dies usi sumus ex solo lacte , aut aqua rosacea ; Semper tamen candelam inferendo , ita fabrefactam , ut in ipsa cera , in qua linteus candelas efformaturus durescebat plumbum ustum , cum pauxillo Mercurii dulcis supra lapidem Porphirii subtilissimè pulverizatum confunderetur . Tali autem modo ulcera à consumptis Carunculis relicta blandè ad exsiccationem disponuntur , & successivis balsamicis melius consolidantur .

Tali regimine , Tumores , Scrotum , & Perinæum circumvallantes sensim e-

vauerant, & quia parva Urinæ quantitas per Fistulam in Perinæum defuebat, minori per consequens nisu in sinus latera impulsa in carnosas partes non filtrabatur suppurationes inductura.

Ostreaceus tamen Callus, qui undequaque, & præcipue in sinistro latere Fistulam circumducebat, usque ad radicem Virgæ pertinaciter adhærens, ipsis combinatus eectoribus Penis Musculis nullam, vel diminutionem, vel emolitionem referebat; Et quamvis cum Urinæ diminutione cessaret potissima causa callositatis, nihilominus tali duricie erat stipatus, ut sine remediorum auxilio ejusdem attenuatio sperari non posset; Eodem itaque tempore, quo in Urethram liquor abstersivus ex Melle rosato simplici, & Hordei decoctione compositus iniiciebatur, qui quandoque etiam in Fistulam penetrabat, tale remedium quotidiè in sinum fistulosum immissum est Rx. *Alum roch. ust.*

ung.

ung. *egyp. aa. unc. s. Vin. alb. aust. unc. ii. m.*

Cautè tamen primis potissimum diebus ipso utebamur, argenteusque Sipho, nec plenus, nec violenta pressione evacuabatur, ne obvio foramine, exedens mixtura in Urethrā penetraret, ubi mitioribus erat agendum; Etenim partim ab antiquato, & depascente Ulcere, partim à Caruncularum ablatione tenuissimæ Urethræ fibrillæ, adeò nudæ, & carnosis vestimentis i poliate hinc inde occurebant, ut levi quavis occasione intorminosam diathesim excandscerent. Quapropter ad ballamica, & magis exsiccantia remedia deventum est, scilicet ad decoctionem *Rad. aristol. rot. & flor. Hyper. add. plumb. ust. & corall. rubr. præp. & subtil. pulv.* Quorum usu abiit omnis ardor, qui prælertim occasione mejendi per totam Urethram defæviebat; Cessarunt erraticæ inflammatio-nes, quæ in regione Pubis, & Perinæi tot tragædias effecerant; Callus ipse in dies

adeò diminuebatur, ut jam jam Sanguis
è venis capillaribus ad deperditæ sub-
stantiæ repositionem, & distractarum
partium unionem prolixius scaturiret.

Placuit nihilominus Adstantibus, ut
Fistulæ coalitioni præcederet lactis as-
nini usus, ut penitus obtusis peregrino-
rum salium cuspidibus balsamicam
Massa fluidorum, & homogeneam te-
xturam indueret, sicque lacteis, & chy-
losis pollens particulis Fistule curatio tu-
tiori tramite exequeretur. In quem fi-
nem se transtulit N. P. in villam *Sale*
quatuor M. P. à *Brixia* distans in Collis
radicibus ad meridiem sita, & felicissi-
mo aere perflata, ubi per totum Autum-
nale tempus diætam lacteam observan-
do, refocillatis in integrum viribus in
præsentiarum carne turgidus inculpata
Valetudine fruitur. Remanet tamen
Fistula aliquas plorans Urinæ stillas oc-
casione mejendi, quam proximo Vere
sequenti nova Methodo curabimus.

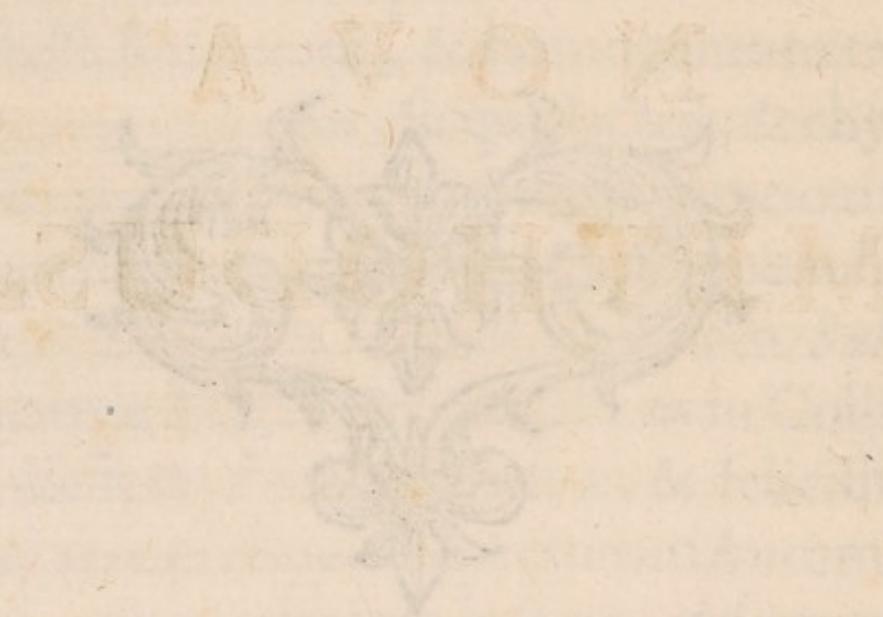
Adsit

Adsit Summus Opifex primitiis conan-
minum meorum, quæ, & si fortasse vi-
deantur Ingenii imbecillis abortus, at-
tamen, ut spero, in humani Generis
emolumentum prodibunt.

101

... O quodammodo
... etiam in aliis quibusdam
... quodammodo in aliis
... quodammodo in aliis.

**N O V A
METHODUS.**

БУДОНИЕМ

EXERCITATIO
MEDICO-CHIRURGICA

AGENS

*Novam Methodum extirpandi
Carunculas, & curandi
Fistulas Urethrae.*

Acturus de Fistula superfluum
autumo, procœmii, & verborū
ambagibus, illius vel etymo-
logiam, vel synonymiam enucleare:
Quare statim in ipso limine afferam,
Fistulam esse Sinum angustum duris, &
callosis labiis circumvallatum, qui in
solidis omnibus occurens partibus,
tam recto, quam obliquo tramite se
profundans humores nunc saniosos,
nunc sordidos plorat, pro ut diversus
coctionis gradus, & multiplex liquo-
rum qualitas præpollet.

A multis causis suam originem nan-
ciscitur, quas in præsens enumerare pre-
ter

ter meum institutum est , ubi de sola Urethræ Fistula mihi agendum proposui , quæ succrescentibus Carunculis in meatu urinario solet succedere , eò quòd impedito necessario urinæ cursu inflammatoriis tumoribus , & successivis abscessibus ansa præbetur , qui si post suppurationem Caruncularum ablatione illicò non curentur , in Fistulas abeunt pernicioſas.

In Pube , Scroto , & Perinæo potissimum solent contingere , hoc est ubi ab obstaculis in meatu radicatis identidē repercussa Urina scrobem sibi excavat , exitum Molitura , & quāmvis semper deberet eò ferri , ubi minor adest resistentia , & renixus , attamen multoties per cæcos canaliculos serpens , in ipsum tendit Anum , ipsas Nates depopulatur .

Fistula Urinæ cæteris citius callum contrahit , eò quòd urinosum sal cum aluminoso Puris mixtum latera incrustat , ipsisque tenaciter adhæret , acidis ,

& vi-

& viscosis Sanguinis particulis, & suc-
co partis alimentitio, non parum con-
jurantibus.

Ferè semper à parvo doloris sensu
stipatur, quia fibræ circulares penitus
abscissæ, & induratæ ab acribus, & cor-
rosivis succis in cavitate nunc delites-
centibus, nunc transeuntibus, non al-
terantur, quando tamen anfractuofo
sinu procedit, nec libero Urina tramite
potest effluere, in promptu sunt mæan-
dri hinc, inde excurrentes, qui in in-
flammatorios tumores abeunt, facta
suppuratione in multiplicatas Fistulas,
permutabiles. Quare in prima sinus
formatione, si contingat, quod Urina
nec recta, nec propiori ad exitum situ,
foramen actu suppurationis Moliatur,
sed sensim agat in distans, Fistula pro-
fundior efformatur, pluribusq; vasculis,
& canaliculis remora, & obstructio im-
ponitur, quæ diversā liquidorum conge-
tiem repercutiēdo, nunc mixti in noxias

fer-

fermentationes excandescunt , nunc
inspissati à suo deshiscunt genio,& cep-
to callo fortius adhærent . Quare cres-
cit in dies cestuans affectæ partis Orgas-
mus ; Artæriæ, & venæ Sanguinem re-
ferentes diversimode comprimuntur ,
unde mediantibus fibris in violentas
explosiones coactis toti masse spirituū
summè irritativa modificatio participi-
patur , quæ circuitus , nunc tertiana-
rios , nunc erraticos minatur , semper
cum metu renovandæ suppurationis.

Illud tamen observatu dignum est,
quòd Febris symptomatica Fistulæ, ferè
semper portendit aliquem sinum in ab-
scondita scaturigine delitescentem, qui,
vel nullam, vel solo turgescientia tem-
pore , habet cum Fistula communica-
tionem ; Si nullam , Febris ab incæpta
periòdo in salubrem intermittentiam ,
nec sopitur , nec consilescit , usquequò
Materia cespitans, aut Manu Chirurgi-
ca arte suppuretur, aut per methastasim
median-

mediantibus orificiis vasorum sanguiferorum , in absconditam cavitatem hiantibus,in venas resumpta, per secretoriam pororum dispositionem secernatur ; Si verò cum Fistula aliquam habet communicationem , hoc facilè cognoscitur à quantitate purulentiarum , statutis tantum vicibus erumpentium , cum successiva Febris mitescentia , & symptomatum moderatione .

Sine talibus sinibus, materia, quæ ab Urethræ Fistula continuò stillat , neque est perfecta Sanies,neque perfectum Pus sed quædam veluti ichorositas de utroque participans, prout diversa cavitatis circumferentia , & ruptorum canaliculorum numerus præpollet . Ferè tamen semper Urina à saniosis particulis superinducta profluit ; Et quāmvis Urethræ foramen post Spinsterem Vessicæ occurrat,hoc est Urina ad libitum secernatur, nihilominus , post mictionem , in anfractuoso itinere restitat,quæ nunc chylosis ,

losis , nunc aqueis mixta particulis perenni fluxu sinus latera humectat .

Si verò contingat , quòd nundum debellata Lue , virulenta adhuc profluat gonorrhœa à glutine partis nutritivo , aut à putrefacente in vessiculis semine efformata , tunc morbus abit in deterius , eò quòd exaltata seminali portione tenuissimis , volatilibusque salibus prædicta in corrosivum , & sylvestre abit mixtum , quod exulcerationes per Meatum adauget , & sensim excavato ulcere Urethræ foramen amplificat , unde libero gurgite exiens Urina , ferè tota per Fistulam secedit , nec amplius per reliquum Penem inter Carunculas , & Urianii Meatus latera filtratur .

Multoties nihilominus , quàmvis ampli pateat fistulosum foramen , à tacito viru pedetentim serpente , tota Scroti regio à multis foraminibus perfoditur , sine prævia interdum suppuratione , à quibus successivè exeunte Uri-

na ,

na, partes musculosæ, & membranæ
cæ excoriantur, unde imminet Gan-
græna.

Imbecilliori reddita parte, & effa-
minato Fibrarum tono pituitosi quoq;
humoris stagnatio succedit, non quòd
copiosius influat, sed quia ipsius circu-
latio retardatur, unde facili negotio, vel
exiguo diætæ errore, aut inæquali tem-
porum vicissitudine, portiones serosæ, &
æterogeneæ illicè colliguntur, eminenti
ædemate regionem Pubis cingunt, &
Perinæi.

Hicce præcipuè symptomatis anima-
lis æconomia læditur, & quò magis la-
bia in callosam duritiem obduruerint,
eò magis Fistulæ curatio retardatut.
Semper nihilominus est instituenda,
quidquid jactitent quidam nostrates
Chirurgi cum magno artis, & salutis
damno, maxima icilicet detrimenta
portendendo, si deleteriæ superfluita-
tes, quæ è Fistula crumpunt, media cu-
ratione

ratione supprimantur, eò quòd in circu-
lationis necessitate per totum corpus
recurrant, & aliæ quoque partes labefac-
tentur. Sed, quantum infirmo stet Talo
hæc somniata opinio, facile videt, qui
in Phisicis non claudicat, neque huma-
na caret mentis trutina. Nam præter-
quamquod Fistula Urethræ, nec pendet
à mala Viscerum temperie, nec à cha-
chetico totius corporis habitu. Quis
nescit purulentas sordes in sinu fistulo-
so delitescentes à toto haud influere, sed
in ipsa parte à contagionis ritu coinqui-
nari? Laetum siquidem, & nutriti-
vum Gluten æqualiter per omnes par-
tes distribuitur; Ubi ad partem affectam
fuerit evectus, nunc à diversa fibrarum
contorsione illaqueatus sistitur, nunc a-
liquo hiscente Mæandro in ipsam cavi-
tatem elutriatur, unde varia exsurgunt
concreta; diversæ statim fiunt combi-
nationes, fermentationes, &c. Absur-
da, quæ, methodo rationali curata Fi-
stula,

Fistula, non contingunt. Ad Naturalem etenim configurationem, & consistentiam redactæ partes fibrosæ, & musculares, amicabili motus reciprocatione inter se conspirant, sicque perfecta absolvitur circulatio, absq; ullo tumorositatis metu, & sine minima deleterii humoris efformatione. Sileant itaq; ac valent similis farinæ Barbitonfores Fistulas potius induentes, quam curantes, & salubri etiam imprecatione, Fistulosi ad sollicitam sinus coalitionem disponantur; Et quamvis usque in praesens, Autores insudaverint, semper incassum, in curanda Urethræ Fistula, (quod abunde testatur Rodericus à Fonseca, illis verbis; *Fistulæ ad Meatum urinarium pertinentes non sanantur*]. Ego ipse, tamen auspice Deo, à quo lumen omne descendit, plausibile forsan inventum mihi videor posse gratulari, novissimam nempe methodum, quæ tutò, & suaviter hujusmodi morbos curabit.

Uti physica veritas est, quod Fistula Urethræ ab Urina producitur; Ita quoque firma est regula à continua praxi confirmata, quod perennis Urinæ fluxus latera sinus continuò humectans impossibilem reddit Fistulæ curationē. Dum supposito, quod necessariò novæ carnis genesi debeat præcedere callosi labii ablatio, hæc irrito semper conatus tentatur. Si etenim exedentibus tantum potentialibus curatio instituitur, vix immissi sunt, quod ab Urina statim abluuntur (qui etenim laborant Urethræ Fistula, sepissime mingunt). Si verò igne actualiutimur, ipso actu separationis escharæ, & partis demortue, nova quidem succrescit caro, sed dum sensim augmentatur, sensim quoque, & ipsa in callitium obdurescit. Hæret etenim in parte fermentum à præterfluente semper Urina exaltatum,noxiam illicò inducens effervescentiam, qua mediante evaporatis particulis volatilibus,

latilibus, portiones sulphureæ ab aci-
dis indurantur, & novæ carnis superfi-
ciei tenaciter adhærent; Quam opinio-
nem suggerit celeberrimus *Dolçus*,
Quoniam, inquit, *Urina eam semper
alluit, & impedit ob acrimoniam suam
salinam, quò minus curetur.*

Similis quoque difficultas oritur in
extirpatione Caruncularum. Urina
etenim, quæ frequenter fluit, vel ad
Caruncularum obices restitat, vim me-
dicaminis deludit, undè à replicata
candelæ trusione, vel opus retardatur,
vel Ægri excandescunt. Difficultas,
quæ sicuti plurima præteriti, & præsen-
tis Ævi Chirurgorum ingenia torsit,
Ita pariter, & meum imbecillimum,
proxima potissimum Æstate, exercuit.
Attenta etenim pensitatione à me sæ-
piissimè examinabantur, non proletariæ
fortis Auctores in re Chirurgica, *Fa-*
bricius, scilicet *Aquapendens* pag. 270.
& *Joannes Scultetus* in suo *Armamenta-*

rio Chirurgico pag. 27. Quorum ingeniosissimæ cogitationes in id potissimum incumbebant, ut Urina sine remedii, & partis affecte contactu profluere; Sed methodo nimis infirma, & optatum finem haud assolutura. Primus cannulam ceream proponit longitudine digiti transversalis, quæ Carunculam à salinis lotii particulis tueatur. Sed preter difficilem situs determinationem, ubi cerea ex linteo cannula est derelinquenda, jam liquet, illico à calore emolliri, diversimodè crispari, & obstructionem potius preterlabenti Urinæ inducere, ut fusiùs innuimns in praecedenti Historia pag. 80. Scultetus verò Fistulam proponit, ex auro Ungarico fabrefactam, ante Urinæ excretionem, meatui urinario imponendam, ut per eam Urina exeat. Rechè sciens eruditus Auctor talem Fistulam perpetuò non posse gestari, utpote quæ, nisi cum perenni doloris sensu, meatui urinario est adaptabilis.

Hicce

Hicce itaque angustiis obstrictus ,
h̄erebam in ancipiti, nesciens, quid tali
casu essem executurus. Eò tamen actu
ratiocinandi potissimum collimabat
animus, ut aliquid institueretur instru-
mentum , quod semel missum , per ali-
quos dies inserviret , & ipso mediante ,
Urina sine Urethre contactu proflueret,
sicque determinato remedio , vel in ex-
tirpatione Caruncularum , vel in coali-
tione sinus fistulosi , placide supra par-
tem quiescendo , ne minima quidem
Lotii guttula ab operando deturbare-
tur . Tandem post varios exantlatos la-
bores , & discussa aliorum placita (Di-
vino favente lumine) rationalem inve-
ni Methodum , meis non solum votis
exactè respondentem , sed etiam , in cu-
randis Fistulis , & Carunculis equaliter
accomodatum ; Talis est.

Syringa Vermicularis.

ARgentea sumenda est chorda, pili
Suis sylvestris latitudinem ad-
quans , quę à perito Aurifice mediis
duabus Rotis ad contactum nitentibus
in tenuissimam oblungam laminam
reducatur; Quo facto, supra cylindrum
vel æneum, vel ferreum , majori plumę
columbæ turriculæ circiter respon-
dentem, & sensim sine sensu in orbem
circumactum , exilis lamina , eadem
semper vi arctissimè cogatur , ita ut , &
sibi, & masculo perfectè adhæreat . In
determinata longitudine , obtruncata
exili lamina , brevissima argentea can-
nula semidigitii transversalis Infantis
recenter nati , longitudinem non exce-
dens , cum igne , in summo apice ag-
glutinetur , ejusdem latitudinis , quam
habet reliqua cannula , ex multiplici
gyro tenuissimæ argenteæ laminæ ef-
formata ; Parte vero , qua calcem agit ,
cannu-

cannula parì ritu conjuncta , in circula-
rem alam aliquantulùm extendatur, ut
impediatur totalis introitus difficile
alioquin removendus. His feliciter pe-
ractis; Funiculus sericus (vulgo bindel-
lo) cera, & pauca resina obductus per
longitudinem ipsius Syringæ ita con-
suatur, ut latera funiculi perfectè con-
jungantur ; Quinimò , in utroque ca-
pite supra cannulas triplicata circum-
volutione ita obligetur, ut nulla quavis
impetus occasione, Syringa possit denu-
dari . Si in futura, aut mucrone aspera
adest inæqualitas , penniculo in ceram
tincto debet emēdari; Si tamen vel ma-
nu , vel tabula supra tabulam in orbem
fricabitur, omnino lœvigata exurget.
Vices funiculi serici optimè supplet Vas
animalis , vel venosum, vel arteriosum,
in quod sensim Syringa immittitur ,
fixis posteà cum deligatione capiti-
bus ; Uterque tamen modus æquiva-
let, ad conficiendam Syringam vermi-

cularem, in usum vocandam, ut in
sequentibus.

Placuit ipsam sub Vermicularis no-
mine indigitare; Extracto etenim cy-
lindro, adeò in omnes motus hinc inde
est ptoclivis, ut terrestris Lumbrici si-
militudinem adepta, nunc dilabatur,
nunc subsultet, pro ut diversa pressio
participatur. Argenteam laudavi, cæ-
tera etenim metalla facile à rubigine
læduntur, propter salinas lotii particu-
las, in Magnatibus tamen auro poterit
confici, quod cæterorum est propriissi-
mum. Ipsius magnitudo, neque per
latitudinem, neque per longitudinem
perfectè porest demunstrari, cum in di-
verso Subiecto non æqualis sit Urinæ
iter, neque Carunculæ, aut foramen fi-
stulosum Urethræ eodem semper loco
contingant. Hoc tamen sufficiat mo-
nuisse, quod Syringa vermicularis in
Meatu urinario, debet excedere per du-
os digitos transversales, vel Caruncu-
lam,

lam , vel foramen fistulosum Urethræ ,
ut canalis ex se fibrosus , & ad contac-
tum nitens perfectissimè adhæreat ipsi
Syringæ , & totalis Urinæ transitus inter
Syringam , & Meatum impediatur .

Quod ut feliciter succedat vermicu-
laris Syringa debet tolerabili adhesione
Meatus parietes implere , unde ante Sy-
ringę edificationem , attentè examinan-
da est Urethræ latitudo , & ferreus axis
super quem Syringa vermicularis est in-
struenda , debet esse talis latitudinis , ut
simul cum Syringa , non excedat deter-
minatam mensuram ab Urethra deti-
nendam . Præterquamquod cautè ani-
madvertendum est , tam in seligenda
argentea chorda , quam in cera obdu-
cendo funiculo ; levis enim error ,
vel in qualitate , vel in quantitate ,
aut nimis duram , aut nimis exilem
vermicularem Syringam efficiet , quæ
alioquin debet esse talis , ut ratione
suæ tenuitatis , & mollitiei motum
virilis

virilis Membri sequatur, & tenuissimè
lævigata ipsiſ amica ſit Urethræ fibris,
Ratione verò ſuæ conſiſtentia, debet eſ-
ſe ad latera omnino ab Urina impene-
trabilis. Quod ut contingat, obſervan-
da diligenter eſt argenteę laminę ſupra
cylindrum circumgiratio, in quo qui-
dem motu, dum exilis lamina ſenſim
ſuum circulum abſolvit, adeò incum-
bat priori circulo, ut nullum ſpatium
intermedium reſtitet. Funiculus verò
à ferico forti intertextus, ita cera debet
obduci, ut Urina ab ipſo, nullo modo,
poſſit tranſudare, ſed violenta per lon-
gitudinem futura, adeò ſupra Syringam
cogatur, ut cum ipſa veluti identifica-
tus, corpus molle, & fixum conſtituat.
Quandoquidem argentea Syringa,
quāmvis flexibilis, & vel à ſpirali la-
minę, inclinatione, aut quovis alio ne-
xu intertexta nil proderit in Fistula-
rum, aut Caruncularum curatione, ni-
ſi peculiari tegmine obvolvatur, quod
agglu-

agglutinationē medicaminis in determinatis locis permittat, & introfluentis Urinæ exitum ad Siringæ parietes coercent . Dato etenim labentis Membri motu , dum Syringa ad exigentiam reflectitur in convexis ejusdem partibus laminæ à se invicem discontinuantur , undè varia illicò exhibentur spatiola , per quæ Urina locum quærens filtraretur , & in fistulosos Sinus excurrens Fistulæ curationem præpediret .

Dato tamen casu , quòd non Fistula , sed Caruncula in ipso collo Vessicæ debeat curari ; Tunc Syringa vermicularis in Vessicam usque debet pertingere , debetque ita fabrefieri , ut brevissima cannula in summo apice existens , caput habeat obtusum , foramina verò in utroque latere , non è directo sibi occurrentia [cannula etenim nimis debilis evaderet] sed alter , altero superior . Quin etiam similis Syringa poterit adhiberi in quavis Urinæ suppressione ,
cum

cum hac tamen observatione , quod si debilis est Syringa , & omni obstatulo reluctans , cum infuso cylindrulo adhibebitur , in summitate reliquarum Syringarum more leviter incurvato , quod si ab oleo amygdalarum dulcium fuerit oblinitus , levissima tractione ab ipsa vermiculari Syringa , in Vessicam jam hiscente , secedet .

Feliciſſimam præſtabit operam in illis potiſſimū casibus , ubi Vefficæ , vel Sphincter , vel Valvula a Paralifi læditur , aut ubi continua lapidis præſentia , ſupra Valvulam præponderans , impoſſibilem miſionem inducit . Syringa etenim vermicularis , ſemel immissa , per aliquos dies infervit , & adeò levis Membri motui obſecundat , ut Ægri quādoque ipsam non habere fateantur .

Proximo Octobre ipsam expertus ſum in milite quodam duabus calloſis Carunculis ſibi ipliſ paulo diſtantibus , & in medio post Vefficam , Urinæ itine-

re

re radicatis; Etiam in principio, fateor, perforationem sunt paſſe, undē immis-
ſa vermiculari Syringa ſeptem digito-
rum transversalium longitudinis, adeò
feliciter per ipſam Urina perfluebat, ut
Æger extractionem difficile permitte-
ret. Nihilominus poſt 24. horas novam
Syringam immiſi, exedenti cerato tur-
gidam, ubi Carunculis debebat occu-
rere; Prima verò Syringa in aquam eſt
demersa, ut ab externis fodiibus expur-
gata crastino operi inserviret. Replica-
ta per octo dies remedii exedentis ſu-
pra Carunculas adaptatione, nullum
amplius obſtaculum, in truſione
vermicularis Syringæ diſtinguebatur,
undē tutus de ablatis Carunculis, ſe-
quenti mane, Syringam ſolo oleo obli-
tam immiſi, de illis tamen, quæ fericum
funiculum medicatum habebant, ut
in præcedenti Historia pag. 97. Per
quatuor dies ſolidos in Meatu urinario
ſtetit, quin Patiens de ullo, aut dolore,

aut

aut pondere quæreretur. (obiter moneo Syringam vermicularem, qua tali casu usus sum, ponderasse *scr. ii. s.*) Tandem Balsamicis, & exsiccantibus in usum feliciter revocatis, Æger, favente Numine, in tutum est collocatus.

Dantur tamen Carunculæ in tantam prominentiam extensæ, quæ totum canalem obstruendo, sui perforationem impediunt. Tali casu adhibenda est Methodus, qua usus sum cum N. N. pag. 91. aut, si omnino sint refractariæ, devniendum est ad caustica magis potentia, cum instrumentis pag. 87. explicatis; His mediis dato aliquo aditu, statim ponenda est Syringa vermicularis, minori potius cylindrulo fabrefacta, per quam Urina, occasione mejendi, secedat, & exedens Medicamen diu agat in Carunculas, quæ, quò magis cedunt, eò crassior Syringa est adhibenda, ut aucta pressione à profundioribus quoque radicibus extirpentur.

Ad

Ad facilem Syringæ vermicularis introitum multùm proderit prævius Chordarum nervearum usus. Non tamen de illis sunt feligendæ, quæ perpetuam tensionem in Instrumentis musicis faciunt passæ, quæ madmodum in ipsis periret vis elastica restitutionis, quæ potissimum requiritur, ut immissa in Urethram chorda, atque laxata suorum tenuissimorum filaminum compage manus spatiū, quo ad crassitudinem occipet. Quare congruum erit per aliquot horas violento pondere nerveam Chordam in majorem longitudinem protrahere ita, ut exilia filamina validam satis compressionem patiantur, & ad majorem semper constipationem coacta magis ad se invicem accedant, quæ tamen propter minimarum particularum unionem non disrumpuntur. Hinc est, quod majori tantum aquisita rectitudine in longitudinem ex crescit, quod in crassitudine deperditur; Et quāmvis

vis sublato pondere illicò emergat elas-
tica particularum vis,& per consequens
totius Chordæ ad pristinum latitudinis
statum reductio; Hoc tamen non con-
tinget, si nervea Chorda ante tensionem
in aqua calida, per aliquod temporis
spatium, fuerit humectata, dum laxa-
to partium integrantium nexu, præter-
quamquod majorem patitur tensionem,
& per consequens graciliore evadit,
si cum appenso pondere exsiccabitur,
talem induet rigiditatem, & duritiem,
ut amissa reductionis vi, immò aquisita
robustiori firmitudine ad superandas
Carunculas aptior evadet.

Taliter immissa in Urethram Chor-
da à restitantibus post mictionem Uri-
næ reliquiis, addito partis Calore, sen-
sim sine sensu laxatur, & immutata te-
xtura ab humidis particulis semipatu-
los Poros permeantibus nervea candelæ
decurtatur, opusque expectatum felicis-
simo eventu absolvitur, dum ulterio-
rem

rem semper crassitiem nacta eminentes Caruncularum protuberantias deprimit, & extracta, amplum hiat iter, aut ad sollicitum Urinæ transitum, aut ad facillimam Syringæ Vermicularis trusionem, cuius introitum impossibilem fateor, nisi prius sufficiens patuerit aditus, qui pedetentim Cereorum, & Chordarum usu, est promovendus.

Notandum tamen, quod in Syringæ trusione, cum apex admodum latus sit, æqualis scilicet diametri cum tota Syringa in obvias facili negotio Carunculas reluctatur, undè aptum erit Syringam vermicularem prius munire cerea candela, quæ ultra Syringam semper graciliori apice promineat. Hoc etenim modò Carunculæ faciliùs evitan-tur, & minori cum dolore Syringa im-mittitur.

Tali modo curatis Carunculis, si adest Fistula in id potissimum est incumben-dum, ut reperiatur situs perforatæ Ure-

thræ, quod obtinebitur, si immisso in Urethram cathetere, & in sinum argenteo specillo, fundus Fistulæ attenta perquisitione explorabitur; Quando recta est Fistula, Catheteris latus facile ab apice specilli tangitur; Si vero anfractuoso sinu procedit, tunc adhibendum est specillum plumbeum diversimodè ad exigentiam reflexum, quo locus exulceratæ Urethræ debet reperiri. Quod si Fistula sit in Perinæo, opus ex voto succedit, si Chirurgus artis suæ gnarus, caput Catheteris extra Membrum eminens, leviter sinistra Manu, versus Umbilicum manuducat (eodem prorsus modo, quo *Lithotomi* utuntur in sectione ad lapidem extrahendum); Convexa etenim Catheteris pars adeò in Perinæo prominebit, ut facilè negotio mucroni plumbi specilli respondens, Urethræ foramen revelabit. Tunc Catheter per Urethram lenta tractione excavabitur, & vermicularis Syringa, que per duos digito s

gitos transversales superet obstaculum specilli plumbei, adhuc in fistulofo Urethræ foramine delitescentis, immittatur. Dein extracto specillo plumbico, ad ea, quæ callum destruunt, & novam sinus coalitionem inducunt deveniendum est, semper tamen in Meatu relinquendo vermicularem Syringam, ut per eam omnis effluens Urina Fistulæ curationem permittat, alioquin impossibilem.

Et ut mea tantum non inniti speculatione hoc effatum pateat, audiantur verba Celeberrimi *Fulvii Gherli*, qui in observatione sexagesima nona pag. 260. Fistularum Perinci Curationem sic aggreditur. *Indi intromisi una Cannella sottilissima di piombo nell' Uretra, oltre le sboccature delle Fistole, ed in tal modo impedii l' uscita delle Orine per le medesime.*

Illimus, & Excimus Comes de Kinigsegg S.C.M. Generalis in Prælio Cassani apud

Abduam 1707. contracto Vulnero, & per integrum Mensem ab Exercitus Chirurgis fatigatus, *Brixiam* petiit. Accersitus Pater meus audacem reperit plumbeæ Glandis ictum, a quo Penis prope Scrotum in medio fucrat perforatus, ultro progrediente Glande in Sinistram Coxam usque ad Contactum Femoris. Quòd tamen plus facescebat negotii Exc. Patienti erat tarda Vulneris Membri Coalitio, & omnis irrita Vis Medicaminis. Nec absre, quoniam denudato Vulnero, actu Mictionis copiosa visa est Urinæ quantitas, quę ab utraque laterali Scatebra exundabat: Unde congruum fuit arbitrari Curationem Vulneris, quod jam jam ad Fistulam appropinquabat, ab urinario Lotio prepediri. Tali itaque innixus evidenti conjectura argenteam cannulam in Urethram ultrà foramina immisit, & miraculi ad instar, perfluente feliciter per Cannulam Urina, brevissimo die-
rum

rum tractu convaluit. Taceo Fistulam Urethræ in Perinæum, & sinistram Natem duplicato sinu excurrentem feliciter *Mediolani* Curatam in Ill. & Excell. Ba. Martini S.C.M. Comissario Generali, aliasq; complures in hominibus inferioris conditionis.

Quid plura? *Sculptetus* ipse Chirurgicalæ supellectilis diligens adeò Inquisitor ad tollendos torminosos cruciatus, quos Lotium actu mejendi per cxulceratam Urethram inducit, non ne aureo Tubo, utebatur? *Atque ita leniatur*, ait, *Sævissimus ille dolor, & ardor, quem sentiunt Ægri, quando Urinam sine Cannula reddunt*. Cujus inde emergens consequentia satis probat, quod si immissa in Meatum Cannula mictio absq; ardore succedit, nulla ne minima quidem Urinæ portio in summitate inter externa Caniulæ latera, & Urethram filtratur, sed felici gurgite per cannulam præterfluit, & quidem celerius,

quām absque Cannula etiam si nullum adesset in ipsa Urethra obstaculum . Quandoquidem membrum,dum molle dilabitur , & à suis muniis feriatur , membranacea , & spongiosa Vrethra ad contactum nititur ; Idcirco,ut Urina labatur,major ipsi fluido requiritur impetus ad superandum renixum parietum Urethræ , quorum continua pressio, & successiva à Sphinctere Vesicæ usque ad exitum Glandis ad contactum inclinatio non levem resistentiam introfluenti Lotio impertitur . Contra verò immissa cannula , apertum patet iter nullis pressionibus obnoxium , in quo Urina lato satis limite coarctata exitum festinanter absolvit ; Et quamvis cannulæ apex Lotii undæ videatur aliquantulum obsistere , hoc tamen evitabitur , si cannula ad tolerantiam fuerit ampla,& in suis parietibus admodum subtilis , & sufficientem advenienti Urinæ aditum exhibeat . Cumque his

his pr̄esertim casibus frequens occurrat Miētio , non tam facile à pauca Urina tolerabilis illa adhæsio summitatis can- nulæ cum Urethra in parte sana, pertur- batur .

Hæc de cannulis ; Quorum usum Nemo potest criminari , quin omnium Medico-Chirurgorum censura expun- gatur. At quomodò exprobrabitur ver- micularis Syringa , quæ Metallicis can- nulis antehæc usitatis æquivalet , immò favorabili disparitate antecellit ? Quan- doquidem , si primæ propter perpetuam suam tensionem dolorosæ erant gesta- tionis ; Hæc in omnes motus facillima amicabili reciprocatione cum Urethra hinc inde dilabitur .

In juvenili tamen ætate impossibilis interdùm est tolerantię, sed si datur hu- jusc Morbi curandi occasio, signum e- videns est, quod Patiens per annos inte- gros à stranguriis, & Urinæ suppressioni- bus fuit vexatus ; Callosa siquidem fie-

ri Caruncula, nec sinus fistulosi ad Urethræ latera contingere possunt, quin morbosia Ilias in parte non præcesserit, & frequenti usu Catheteris, aut candalarum opus fuerit, quibus tenuissima alioquin Epidermis ad extranei Cylindri contactum assuescit.

Cautè ideò in Syringæ ædificatione animadvertisendum est, ut externè ad amissim expoliatur, & equalis sit diametri per totam longitudinem; Ab Anatomico siquidem examine patet Urethrā quoque in toto sui decurso eandem habere capacitatem, ut testantur *Diemberbroeck* pag. 127. & *Blancardus* Tr. de Virorum Organis pag. 519. illis verbis: *Quam Urethram appellamus Teres, & causa est eandem ferè à principio ad finem amplitudinem obtinens;* In aliquibus quandoque tamen potest esse inæqualis, quia Monstra contingunt.

In reliquis, quò ad hujuscē Syringæ inventum mihi, & ipsi fateor in sola conjectura-

conjectura multæ difficultates occurrebant, sed cum in quotidiana præxi cum Patre meo, meis Votis satisfacere compererim, non potui, quin Publici Juris illud facere statuerem. Etenim in præsens nulla alia Utimur Syringa, quā ex Vermicularibus, tam in Urinæ suppressionibus, quam in Sphincteris Paralisi, Fistulis Urethræ, Carunculis &c. quæ quidem si totum canalem occupaverint, candelis priùs cereis, vel chorda, ut jam innuimus, sunt minuendæ; Et tunc præcipue Syringa est agendum, quando Carunculæ radices ad rugosam consolidationem pronæ perfectæ extirpationi reluctantur, dum Syringa, cuius lateri Medicamen fuerit agglutinatum, indesinenter in ipsas impellit, & naturali tentata conformatioне ab æquali per totam Urethram nisu successivis balsamicis opus absolvitur. Hinc ingenuè fatcor, à nostro Chirurgico Armentario in inferiorem angulum relegatæ

gatæ sunt Argenteæ antiquæ Syringæ , quibus utimur solum dato casu , quod de Vessicæ Calculo dubitetur . Tunc etenim firmus satis debet esse Catheter , ut Lapidis contactus in manum resonet , & distinguatur . Sed è diverticulo in viâ .

Quàmvis totus cardo curationis pendeat ab impedito Urinæ per Fistulam fluxu , nihilominus multùm proderunt ad Fistulę extirpationem cetera quoque remedia , tam localia , quàm universalia ; In quibus tam decantatus vulneriorum usus , peculiari quasi virtute in partem affectam agens , non bene sonat cum æquali liquidorum , per totum corpus , circulatione ; Explicari etenim nequit , quomodo vis medicaminis , per tot filtrationes enervata , & ad locum læsum pertingens , suas vires exerat in carnis reproductione . Sanè solutæ unitatis coalitus opus est folius Naturę , & humorum glutinantium , à vitali Corporis nostri principio produc-

to-

ctorum, prudensque Chirurgus, verus Naturæ minister, insufficientibus Naturæ conatibus debet succurrere, callum abducendo, crispaturam læsarum fibrarum emolliendo, & diligentī ligamine Fistulæ labia combinando. Sic sponte redibit humorum circulatio, & in cavum sinus continuò stillabit balsamicum Gluten, quod solutam unitatem conjunget; Frustra itaque tentabitur Fistulæ curatio, si corpus vel cachochymum, vel Lue Gallica infectum, vel aliqua Viscerum intemperie fuerit labefactatum. His etenim casibus à præpollente in liquidis, aut falsedine, aut aciditate facilè latex balsamicus deficit, corruptitur, & ad glutinandum ineptus evadit. Non itaque determinata dantur Vulneraria ex simplicium potissimum ordine desumpta, ut Bistoria, Centauri Min. radix, Consolida, Hypericon, Sarsaparilla scord. salv., Scolopendri., Chinæ radix &c., quæ in Auc-

toribus possunt videri ; sed omnia ea
lato modo dicentur vulneraria, quæ pe-
culiari præexistente morboſo Vifcerū ,
aut fluidorum ſtuſ adamuſſum reſpon-
debunt , & vel in æterogeneitatum at-
tenuatione , vel in animandis fermentis
potiſſimam dabunt operam. Sic v.g.
ſi Fistulosus prævio laboraverit Scorbuto , tardum , & impoſſibile opus erit Fi-
ſtulae curatio , ſi ipſi non præcedant re-
media antifcorbutica , totius Morbi
eradicativa . Sic in Lue Gallica affeſtis,
nunquam Fistula curabitur , niſi prius
domito Luis genio ; Unde antifcorbu-
tica , & Mercurialia vulneraria dicen-
tur. Robur addunt huic Hypothesi
verba Eruditissimi Jacobi waldſchmidt
in Chirурgo Cartesiano pag. mihi 14.
Nunc ea, inquit, adhibenda ſunt vulne-
raria ; quæ acido debellando ſunt dicata ,
mox talia eligenda , quæ ſalinam intem-
periem magis respiciant ; ſepiuſ nova
ſubſtituenda, quæ vim etiam habeant tur-
batam.

batam sanguinis mixtionem restituendi. Clarè itaque patet, omnia juremeritò vulneraria dici posse lato modo, remedia illa [*equidem, si verum velimus facili*, ait Celeberrimus *Christianus Johannes Langius in sua praxi generali, propriè sic dicta remedia vulneraria vix dantur*], quæ morbosam diathesim Fistulam, vel efficientem, vel concomitantem compescant, ut inde emergente balsamica Sanguinis constitutione, gelatinosę, & lacteę portiones, debita accedente digestione, in fistulosi sinus circumferentia transudent, quodq; desperatum, & discontinuatum erat, de-nuò redintegretur.

Utrum tamen, quandoque sinus rubicunda carne adimpleatur, mediantibus remediis illis vulnerariis specifica activitate pollutibus, & immediate à Ventriculo per peculiares vias in sinum derivatis, (quæ Veteres jactitant) sagacioribus remitto decernendum.

Hoc

Hoc unum scio Clarissimorum Vi-
torum auctoritate, & continua expe-
rientia fretus, cujuscumque loci læsi, &
præcipue Fistulæ Urethræ, optimum
inter cætera vulneraria in usum poni
debere decoctum exsiccans; addito, me-
dio Hypocausti, sudore. Nimis etenim
in circuli necessitate portiones omnes
serosæ, aquæ, & æterogeneæ in Pubis, &
Ani regionem præcipitantur, & vel in
sinus cavitate extravasantur, vel Tumo-
res ædematosos inducunt. Cumque ef-
fectus curationis pendeat ab actu exsic-
candi, proprium erit ante Fistulæ cura-
tionem decocti sudoriferi usus, à quo
superflui omnes humores ad ambitum
corporis expellantur, nec amplius ad
partem affectam inclinent. Hoc fa-
cto, dum sensim sudor agitur, Chirur-
gica quoque Manus ad partem est ad-
movenda.

Posita itaque Syringa Vermiculari
in Urethram modo jam descripto; Hoc
est,

est, quòd summus apex Syringæ per duos digitos transversales proximior sit Sphincter Vescicæ, quam foramen fistulosum Urethræ; Tunc totis viribus est agendum, ut callus, sinum circumambiens, destruatur, & quamvis ausim dicere, quòd feliciter per Syringam vermicularem perfluente Urina, nec amplius Fistulam humectante, sensim callus ex se evanesceret, [quod assertum abundè probatur à modo, quo multiplices Fistulæ hinc, inde enascentes, curantur; Scilicet ampliato recto, & majori foramine, per quod liberè exiens Urina, per reliquas filiolas Fistulas amplius percurrat; Quæ dein sine exedentibus, sine balsamicis ad cicatricem perducuntur, & tamen ante dilatationem unius ex foraminibus, cetera omnia callum durissimum præferebant, undè patet consequentia, quòd cessante Urinæ cursu, Fistula ex se curaretur.) Nihilominus opus citius absolvetur, si cæ-

teria quoque remedia adhibeantur, quorum, quamvis apud Auctores constet abundans Catalogus, attamen cum pauci ex professo de Fistula Urethræ egerint, meliora placuit feligere, ad causum peculiariter respondentia.

Notandum itaque in primis est, quòd Fistula Urethræ, raro vel ferrum, vel ignem patitur, cum nerveæ, & spermaticæ vicinæ partes facile in inflammationem, & successivam Gangrænam abeant. Et quamvis Eruditissimus Petrus de Marchettis in tractatu de Ulceribus, & Fistulis Urethræ, pag. mihi 166. sectionem laudaverit; Pace tanti Auctoris, cautè procedendum est, præcipue si callosi sinus propè ad Urethram hinc, inde delitescant. In Perinæo tamen, si callus eminentem, & ostreaceam naturam induerit, poterit caustico etiam actuali tangi, sed potius superficialiter, cum vicina Urethra facile suas diatheses ipsi Vessicæ participet. Dato
tamen

tamen casu , quod fistulosi cuniculi in
ipfas Nates dehiscant in partibus preci-
puè carnosis, aut in Scroti superficialibus,
vitatis vitandis poterit sectio institui ,
vel Scalpello in mucrone cera muhito ,
ne in transitu non secandæ lœdantur
partes, aut Instrumento ab Aquapenden-
te descripto , cuius gladius vaginatus ,
compresso manubrio , exit , ad sectio-
nem limitatè perficiendam .

In reliquis , semper causticis poten-
tialibus in calli ablatione agendum est ,
nunc acribus , nunc moderatis , prout
calli resistentia requirit , quibus turun-
da oblinitur , ut suo circulari contactu
callum destruat; Cumque sinus in prin-
cipio semper ampliandus sit , aptumerit ,
vel Spongia , vel Surgi medulla turun-
dain præparare , tali arte , ut , dum sensim
à Fistulæ sordibus humectata crescit , cau-
sticum potentiale unde quaque in sinus
latera cogatur . Non confestim tamen ,
nec prima illico vice hoc agendum est ,

seu pedentim , & argentea cannula ,
vel in medio , vel ad latera spongiæ in
ipsum sinum intrusa , ne coercitæ icho-
rositatem ab impervio itinere in profun-
dioribus partibus scrobem sibi exca-
vent , sed dum sensim colliguntur , sen-
sim quoque per cannulam secedant .

Non potest determinari , qualia cor-
rosiva in Urethræ Fistula convenient ,
cum non innoteſcat qualis calli pertina-
cia obvia esse possit . Quia tamen , quò
ad calli remotionem , quæ exedentibus
potentialibus fit , cum cæteris Fistulis
convenit , ideo appropriata ab Auctori-
bus , experientia duce , poterunt hauriri .

Principaliora , & magis usitata di-
dit citatus *Langius in sua praxi generali*
pag. 784. in duas classes , scilicet alcha-
licorum , & aciderum . In primis pollent
Lixirvia fortiora , & præ pue saponariū:
Teste Tachen. in Hipp. chym. qui exem-
plum refert de homine noctis tempore in
dolum lixirvio tali repletum , lapso , qui
totus

totus corrosus, & consumptus brevi fuit.
 Pro acidis habet oleum Vitrioli, Butyr.
 Antim. Mercurium sublimatum, &
 præcipitatum, calc. viv. &c. quæ vult e-
 tiam distingui ab effectu, hoc est, quod
Alchalia partes nigras relinquant, acida
rubeas.

Gabriel Fallopius in callis molliori-
 bus utitur radice Hellebore nigri in ace-
 to, vel oxymelite macerata, & in sinum
 immissa . Sed præstantior modus est
 in forma liquida, mediante Syphone in
 ipsum sinum intrusa . Cum etenim fi-
 stulosa cavitas, non semper undique tu-
 rundarum, aut radicum obstaculo se
 exhibeat, per consequens callus à cau-
 stici præsentia remotus, non separabi-
 tur . Præterquamquod nullam vidi
 Urethrae Fistulam, quæ tortuoso itine-
 re non serperet, aut cuniculos hinc in-
 de non efformaret . In quibus quidem
 casibus turunda spongiosa caustico ob-
 lita nil aliud præstat, quam foraminis

dilatationem, ut ceteri quoque sinus
facilius perscrutentur, in quorum cęcā
scaturiginem turundæ difficile possunt
pervenire; Contra verò injectio ubi-
cumque pervadit, præcipue, si Sipho ta-
li arte adhibetur, ut liquor violenta
pressione evacuatus in sinum è directo
impingat, quod ex voto succedit, si
cannula Siphonis ad exigentiam refle-
xa, cavernosis hinc inde sinibus appli-
cabitur. In illis tamen Fistulis Urethrę,
quæ nullam dilatationem, neque exter-
ni quidem foraminis patiuntur, tunc ad
medium Siphonis cannulam Gossipium
alligandum est, quod dum Siphonis
ulterius iter prohibet, adeò foramen fi-
stulosum obturat, ut coercitus liquor
ex Mechanica necessitate, in tenuissi-
mos usq; Meandros serpat, & calli ani-
hilationem moliatur.

Liquores iniiciendi, secundūm Ve-
teres, sunt succus Tabacci, Rad. Aristol.
rot. ung. ægypt. Chalcanth. ust. pulv.

can-

cantharid. trocisc. de minio, decoct. lupinorum, vitriol. ust. succus tithymali &c. Secundum Recentiores, Aconitum, Butyr. Antimon. Mercur. præcipit. & sublimat. Mag. calcinat. Paracelsi, Aqua Mercurialis, Sal ammoniacum, & inter cætera summis laudibus extollitur à *Carolo Musitano*, tractatu de Tumoribus Tom. I. pag. 22. Balsamum Arsenici, eò quod inveteratas, & malignantes Fistulas adéquate persanat. Videatur in citato Auctore modus preparationis,

Cautè tamen, & summa cum circumspectione procedendum est in arsenicalium injectione, cum sepe sèpius; quamvis superficialiter callus undique impactus appareat, in profundioribus quandoque partibus, aut in cuniculis recenter efformatis, datur non solum aliqua superficies bonæ carnis, sed etiam multoties, vel hiscunt aliqui surculi Sanguinei, vel nudæ apparent Fibræ mu-

sculares, undè remedii venenata qualitate, aut in Sanguinem irrepta, aut irritatis Fibris, facili negotio universæ fluidorum Massæ summè fermentativa modificatio participatur, quæ aut febres molitur, aut inflammatorios abscessus in ipsa parte producit in Gangrænam sæpesæpius abeuntes. Quare sufficiat, si Tyrones sequenti utantur injectione, quæ Patrem meum per quadraginta annorum praxim in Fistularum curatione nunquam fecellit. Äqualis pars Mellis ros. simplicis, & Ägyptiaci dissolvatur, vel in aqua Hordei, vel in vino albo, aut tenui lixivio, & in dies augeatur dosis Ägyptiaci, usquequò reluctante callo, solum Ägyptiacum adhibetur, cuius exigua portio poterit in ipso sinu relinquī, ut agat, quod agere nata est.

Talibus remediis sensim callus annihilabitur, quod cognoscitur à putrefactibus ramentis, quæ sensim abeunt,
& ab

& ab aliqua Sanguini s portione, quæ
ab ulceratæ carnis superficie secedit.
Tunc ad partis corroborationem, & ad
sinras, ut ita dicam, corrugationem, ap-
tum erit Vinum stypticum, mediante
ampla Spongia externæ regioni Fistulæ
applicatum, sequentis, si lubet, tenoris.
Rx. Rad. consolid. plantag. aa. unc. ii. Fol.
caud. equin. Hyperic. menth. aa. m.i. Pru-
nor. sylv. cont. unc.s. Bacc. myrt. Cupres.
Cort. granat. Balaust. flor. ros. rub. Damas.
aa. unc. i. Mal. cot. num. ii. Cont. cont. &
inf. in vino austero, & generoso per noct.
m. bull. parùm pro usu.

Diverso tamen modo procedendum
erit, si exedentium usu acutissimis do-
loribus ansa præbeatur ; Tunc etenim
anodino supra partem cataplasmate e-
rit utendum, ex Parietaria cum croco
in oleo chamomillæ cocta, & tepidè im-
posito, ut particulæ succorum corrup-
torum cuspidatæ hebetentur, & fran-
gantur, atque emollita Fibra, crux bal-

samicas, & lacteas moleculas ad sinus latera evomat, optatam coalitionem producturas.

Quod si ulcus fistulosum in ipso delitescat scroto, aut multis foraminibus ipsum perfoderit, tunc validè incumbendum est ad demulcendas exulcerationes abundique humectantibus ichoribus productas. Membranacea, & rugosa etenim pars difficile à putrefcentium remediorum sordibus munda tenetur, unde sæpesæpius quædam veluti impetigo suboritur, totum circumambiens Scrotum, quæ Fistulæ curationem aliquantulum prolongat, propter delicatam, & denudatam partis texturam, quæ exedentium minimo contactu excandescit. Quo quidem casu, aptum erit ung. ref. Gal. ros.onphac. aut malv. vel empl. ex farina Hordei, lent. aut fabar. cum decot. semin. fenugr. subacta, add. ol. amyg. dul. rosaceo, & chamomellino; Præ cœteris tamen sequens ung.

com-

commendatur. Rx. *Thuris Lytargyrii*,
Ceruf. *lot.* *Sang.* *drac.* *Acac.* *Cort.* *granat.*
aa. *dr.* *ii.* *Sarcocol.* *Aloe,* *Alum* *aa.* *dr.* *i.* *Pul.*
add. *ceræ,* & *ol.* *ros.* *q.s.* *f.* *ung.* Et si aliqua
adesset suspicio non domitè Luis Galli-
ce, poterit addi pauxillum Mercurii viv.
cum saliva Hom. extin&t. Quibus non
sufficientibus, poterit etiam institui de-
mersio, vel Semicupium in aquis ther-
malibus, quæ si absint, substituatur de-
coctum *Scordii*, *agrimoniæ*, *flor.* *Hype-*
ric. &c. à quibus non solum falina Scro-
ti Diathesis enervabitur, sed etiam cal-
lus mollior evadet.

Quinimò notandum est, quod
dum callus sensim annihilatur, & sub-
stantia spermatica Urethræ detegitur,
Tunc in usum ponenda sunt exeden-
tia minoris aptitudinis, cum partes ner-
vosæ similia remedia difficile patiantur.

Sub hoc regimine sensim callus se-
cedet, præcipue, si attentè invigilet
Medicus, ne una quidem Urinæ stilla

in

in sinum fistulosum defluat, dum sine
tali diligentia operam, & oleum perdi-
mus, unde non erit absire, si semel in
die, aut ter in Hebdomada, Syringa
vermicularis in Meatu mutetur, dum
continuo Urinæ cursu, aliquando in-
trinsecus ab ichoribus catarrhalibus, &
præcipue mucosis obstruitur, aut à re-
tentis in circumferentia folidibus, ipsi
Urethræ noxior evadit. Impossibile
etenim est, quod, dum foramen fistulo-
sum Meatus urinarii mundificatur, pu-
rulentæ quædam humiditates ad late-
ra vermicularis Syringæ non incum-
bant, quæ autem, cum ipsi Meatu*i* per-
fectè adhæreat, ab ipsarum attritione,
aut foramen Urethræ dilatatur, aut no-
va ulcuscula generantur; Quare in dies
Syringa mediante specillo internè per-
fectè mundificabitur, aut prævia lactis
injectione ad canalem ablendum, no-
va immittetur, possibilis semper latitu-
dinis, tum quia citius tramitem Urinæ
permit-

permittit, tum quia Urethræ perfectè incumbens, ad externos Syringæ parientes, Urina non filtratur.

In quem finem, occasione mejendi, aptum erit, ut Æger, dextera manu membrum, & circularem Syringę alam detineat, sinistra verò Perinæum, prope Anum, supra Syringam vermicularē aliquantulūm comprimat, aut plummaceolo ipsi Perinæo superposito, & media Fascia in Collo, Pube, & regione Renum cingulo fixata (vulgò Straffia) suspenso; Hac etenim compressione sana prope Sphincterem Urethra adeò ipsi Syringæ vermiculari incumbet, ut talis Urinæ exitus inter Syringam, & Meatum impediatur.

Cavendum tamen est, ne pressio, quæ ad latera summitatis Syringę debet fieri, ultra Syringam fiat, dum tali modo Urethra ad contactum cogere tur, & superfluus esset mejendi conatus, quod absurdum facile tolletur, si Syringa

ringa vermicularis tantæ erit longitu-
dimis, ut usque ad Vesicæ collum per-
tingat.

Rebus ita se habentibus, & calli ra-
dicibus penitus extirpatis, tunc ad de-
perditæ substantiæ generationem, &
ad perfectam sinus coalitionem deve-
niendum est, quod obtinebitur reme-
diis ad tales operationem naturam
coadjuvantibus, scilicet, Digestivis, &
Sarcoticis. Cumque post Calli abla-
tionem aliqua adhuc restitet fibrarum
contorsio, in suis plicis detinens altera-
ti succi nutritii particulas, aptum erit
primis potissimum diebus in digestivis
insistere, quæ crudas, & æterogeneas
vicinas materias digerant, & humo-
rum glutinantium affluxum promo-
veant. Talia erunt, ung. ex thereb.
ol. rosarum, farin. tritici, croco, & vi-
tell. ov. factum; Vel ex Basilico majori,
syrupo de rosis siccis, & ol. Hypericonis.
His etenim sinus perfectè mundifi-

cabi-

cabitur, & ab hiscentibus orificiis vasorum sanguiferorum, debita mediante digestione, & immutatione symbolicæ, & balsamicę transudabunt portiones, quæ novam carnis genesim affabré efformabunt.

Tunc Balsamicis instandum est, in quibus pollent Balsamum Peruvianum, de Copayva, Hartmanni &c. *Thomas Alghisius* tamen Tractatu de Lithotomia, capite de curanda Urinæ Fistula summis laudibus extollit Balsamum *Arcæi* sic ab ipso *Alghisio* descriptum
Rx. Gumm. elem. Thereb. venet. aa. unc.
i.s. Ping. Hirc. unc. ii. Axung. svilla non
salitæ unc. i. liq. filt. prouisu.

Filacei inde Globuli, ex his, aut similibus tinti suaviter in Fistulam sunt immittendi, ita tamen ut non in externo foramine solum, sed usque ad fundum sinus pertingant, ubi caro debet succrescere: Frustra etenim substantia Urethre deperdita desideratur, unde sufficiat, si

ad-

adstante caro vicibus Urethrę fungatur,
quæ temporis tractu, & exsiccantibus
per Urethram injectis, aut Syringa ver-
miculari applicatis, summa Naturę ope-
rantis industria, aliqua cicatrice obdu-
citur.

Globuli tamē, nec crassi, nec densi
sed molles, & abundantī balsamo tur-
gidi in sinum sunt ponendi, ut ex fun-
do advenienti carni locum cedant, &
perfectam sinus combinationem, me-
diantibus fasciis conficiendam, per-
mittant.

Prohibetur aeris frigidioris acces-
sus, dum laceratæ fibræ ab ipso semper
constringuntur, quin etiam a peregrini-
nis particulis, quibus est conspurcatus
placida liquidorum circulatio turba-
tur, ad carnis reproductionem summè
necessaria. Unde ante deligationem,
arte fiat calidum Cubiculum per admo-
tum vas carbonibus ignitis repletum,
quo mediante Fasciæ, & plumaceoli,

sem-

semper erunt calefaciendi, & tali modo coadaptandi, ut labia Fistulæ accuratè sibi invicem respondeant; Hoc est talis instituatur ligatura, qua fundus Fistulæ arctè comprimatur, orificium verò externum laxiori vinculo in plumaceolos dehiscat, ut superflui omnes ichores in novam carnem non habituri, qui ex coercita mora malam qualitatem induerent, promptè secedant.

Fasciarum magnitudo, Figura, & differentia ad absolvendum opus necessaria, videantur in *Jacobo de Marque traité des Bandages de la Chirurgie*. Illud solum monuisse operæ pretium duxi, quod labia Fistulæ mediante ligatura ad perfectam combinationem devincienda sunt; sed vitanda est arcta nimis deligatio, quæ subitam partis inflammationem produceret, ex denegata spirituum, & Sanguinis circulatione. Quare moderata, & tolerabilis debet esse deligatio, quæ dum sinus latera ad conta-

, etum

Etum disponit, lacteorum, & glutinantis
tum humorum affluxum, non interci-
piat.

Dum caro ex fundo succrescit, filacei
globuli semper sunt diminuendi, & su-
perponendum est aliquid ceratum, de
chalcit. debet. aut de Gratia D. cum vaſta
ſpongia regioni Fistulae applicata, & vi-
no austero styptico, jam descripto, ma-
defacta. Quod si Fistula sit in Perineo
multum proderit ad sollicitam confo-
litationem suspensio Scrota, & unio Cru-
rum, dum tali statu Fistula melius coit.

Generata æqualiter carne, promo-
venda erit cicatrix ung. de Tut. aut de
Plumbo, additis pulveribus exsiccanti-
bus Corall. rub. præ. & ſimilibus, non fo-
lum extra, sed etiam in obturata Ure-
thra, quæ, quāmvis impossibilis sit re-
generationis, attinen adnata caro vi-
ces Urethræ gerit, & ſufficienti cicatri-
ce obducitur.

Aptum tamen erit etiam post confo-
lida-

id at a mFistulam in Syringa vermiculari per aliquot dies insistere , ne Urethra , nova textura indu ta , à salinis Urinę particulis lædatur , sed , dato aliquo tempore , & remediiis epuloticis , naturalem tonum , & consistentiam aquirat .

Plura adhuc supereffent dicenda , ad Fistulæ curationem apprimè necessaria , quę , ne crambem bis coctam apponam , ab Auctōribus poterunt hauriri . In presentiarum sufficiat , invētum , à nemine , quod sciam , excogitatum publici juris fecisse , quod in veteratas quoque Urethrę Fistulas facili negotio curabit .

Explicatio Tabula I.

Mirum non videatur, si præsens Tabula Syringas exhibeat ita dispositas, ut nullam cum Urethra proportionem præferant, cum ex præcedentibus abundè pateat nullam ipsis inesse flexibilitatis determinationem, sed in omnes motus esse æqualiter pronas.

FIG. I. Ostendit Syringam vermicularem, cuius dimidia pars à funiculo cerato tegitur.

A *Acus filo serico munita, qua latera funiculi perfectè conjunguntur, ita, ut undeque argenteæ laminæ adhæreant.*

BB *Reliquus funiculus volans.*

CCC *Pars tecta Syringæ.*

DDD *Pars nuda Syringæ.*

E *Foramen inferius aliquantulum in alam protuberans, ut totalis introitus impediatur.*

FIG. II. Exhibet Syringam undique serico funiculo cerato obvolutam, jam que

FIG. I

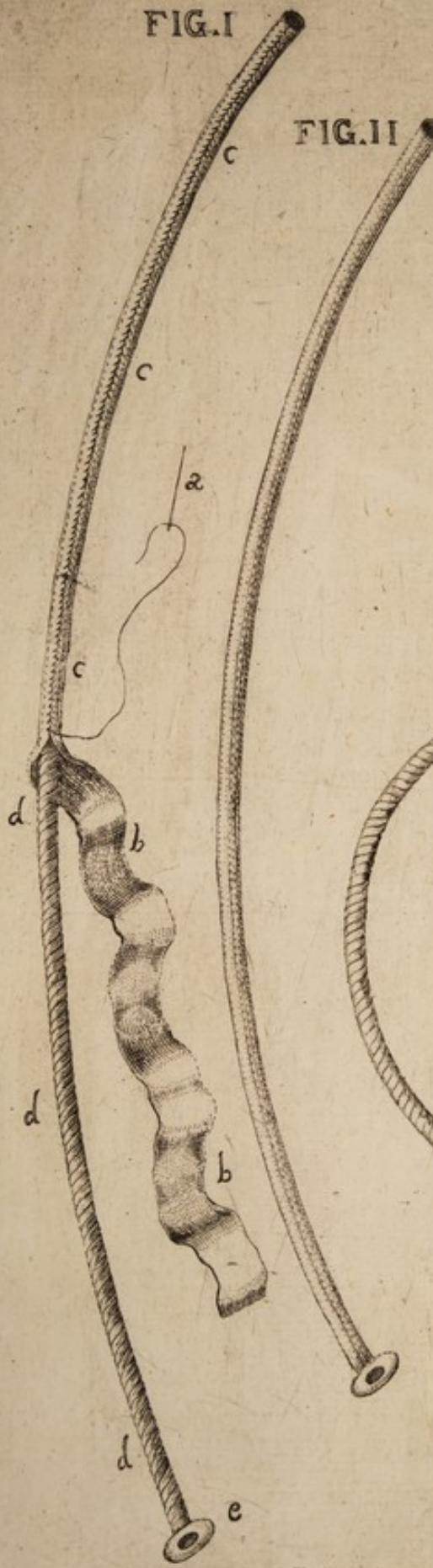

FIG. II

FIG. V

FIG. IV

FIG. III

1.DIT

2. DIT

3.DIT

4.DIT

que mediis tabulis in orbem fricatam , dum adeò polita , & levigata exsurgit , ut ipsa futura oculorum aciem effugiat.

FIG. III. Nuda est Syringa à sola circumgyratione argenteæ laminæ resultans , nullius tamen usus in Fistularum curatione , nisi cerato velo tegatur. Quandoquidem si exilis , dum extrahitur imminet fracturæ metus , si solida , aut angustus nimis Lotio datur exitus , aut propter tensionem , impossibilis est tolerantia , immò ab utraque per laterales striaruin intercapedines Urina transfudat .

A *Exigua cannula argentea summitti Syringæ Mediante igne agglutinata , supra quam triplicata circumvolutione fili serici Apex funiculi arctè satis cogitur , ne actu trusionis Syringa denudetur.*

B *Cannula inferior , supra quam paratione funiculus deligatur . Vices canicularum gerit duorum , vel trium circolorum laminæ ferruminatio .*

FIG.

FIG. IV.

A Cylindrus ex candela cerea fabrefactus, ultra Syringam semper tenuiori apice protuberans, ut Carunculae Meatum obstruentes declinentur.

B Idem Cylindrus, qui in calce debet semper prominere, ut denuò possit retrahi, præcipue cum Syringa, superatis obstaculis, ad suum penetrationis gradum penetrerit.

FIG. V. Exhibit Syringam, cuius cannula (C) in summo apice argenteæ laminæ agglutinata caput habet obtusum cum foraminibus adilatera, in illis casibus usurpandam, ubi Syringa in Vessicam usque debet pertingere.

Explicatio Tabulae II.

Instrumentum portatile est, quo mediante Urina à sinibus fistulosis defluens recipitur, ubicumque continent, hoc est per totam Urethram, Scrotum, & Perinæum in illis potissimum casibus usurpandum, ubi, vel Anni tempus, vel prævia alicujus morbi extirpatio Fistulæ curationem retardaverit, aut, ubi aliqua læsio ipsius Sphincteris Vessicæ contigerit, eò quia indefinens Urinæ fluxus, absque voluntatis arbitrio, à solo plumaceolorum usu non potest ita cohiberi, quin brevissimo temporis intervallo nova iterum fasciacione opus sit.

In Magnatibus argento, in reliquis orichalco, & liquato stamno perfuso poterit confici.

AAAA Duo Ramiculi, qui perpendiculariter super Pubem excurrentes ad Umbilicum usque debent pertingere.

B Conne-

B Connexio ad conciliandam firmitudinem.

CC Situs ubi transit cingulum ad sustinendum pondus Instrumenti, quò ad partem anteriorem.

DD Cavitas ubi labens Membrum continuò residet.

EEE Alia profundior, & satis ampla cavitas ubi Scrotum decumbit.

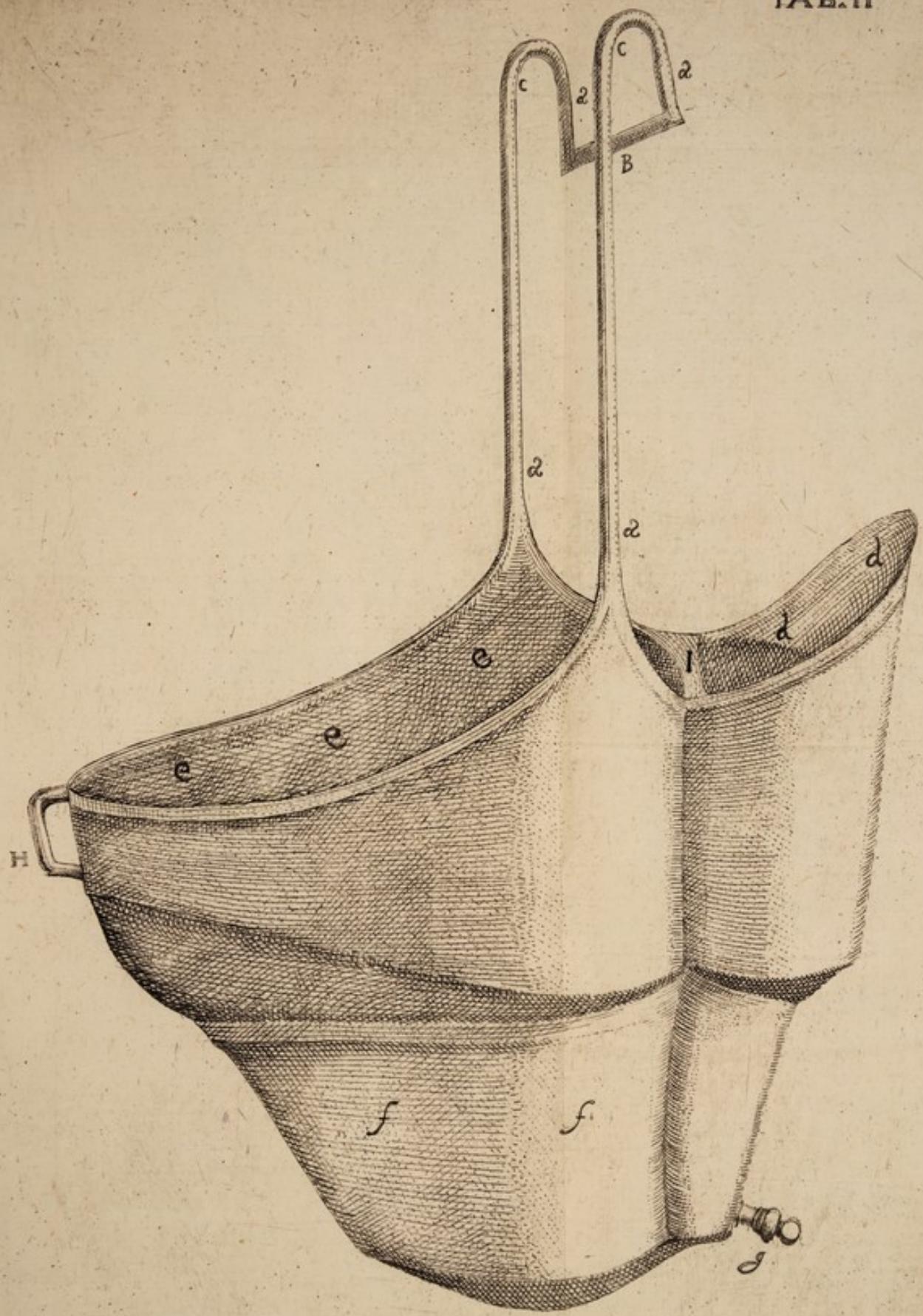
FF Iufundibulum tribus foraminibus per vium duobus scilicet in superiores cavitates hiantibus, & subitum Urinæ transitum concedentibus.

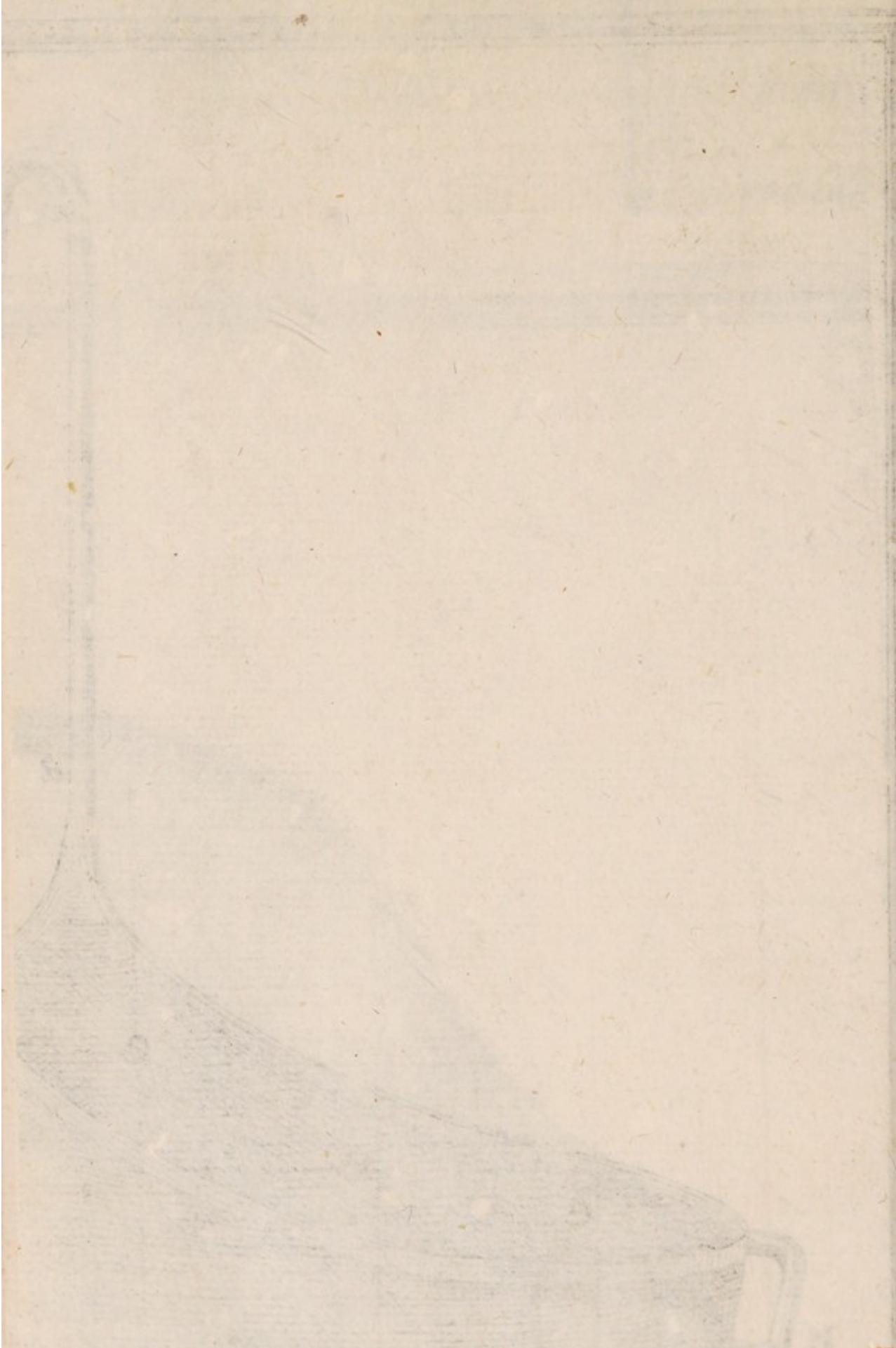
G Tertium foramen, per quod statuto tempore ad libitum Patientis effluit Urina, sublato exili obturaculo.

H Anulus, cui funiculus satis latus appenditur, qui ad Ani latera bifurcatus parte postica supra Renes cingulo firmiter adnectitur, ad sustinendum pondus instrumenti, quò ad partem posteriorem.

I Incisura Cavitates dividens.

Notandum tamen, quòd si foramen fistu-

fistulosum in Perinæo delitescat , cavi-
tas Scrotum detinens poterit affabré in
parte postica dilungari , sed graciliori
extensione , ne motus occasione , Instru-
mentum cum dolore gestetur .

25
diverse, per le quali si poteva
ri sentire il suono di un
incontro, perché la cattedrale
cattolica, la moschea e la sinagoga
erano tutte vicine.

INDEX RERUM NOTABILIUM.

A

Æ	Gri à renovata Candelæ Trufione excande-	
scunt		pag. 96
Aeris vis noxia		158
Æstuarium humidum quomodò fiat		62
Arcanum Jo: Fortis in exedendis Carunculis		77
— Alexii Pedemontani		82
— Amati Lusitani		ibidem
— Caroli Musitani		ibidem
— Fabricii Aquapendentis		ibidem
— Francisci Peccetii		ibidem
— Lacunæ		83
— Lanfranci		82
— Roderici à Fonseca		ibidem
— Sculteti		ibidem
Arthritis succedit Febri Quartanæ		8
Auctorum finis , ut Fistulæ Urethræ curentur		115

B

Balneum ad emolliendas Carunculas		76
Balneum Fibram emollit		18
Balsamica , quando , & quæ in usum ponenda		157
Balsamum Arsenici ad Urethræ Fistulas		149

C

Caffè sudantibus convenit		67
Calli occulti quomodò extirpandi		148
Candela crassiuscula minori cum dolore gestatur , & intromittitur		93
Candela extracta , Urina copiosa effluit , quare?		93
Candelæ quomodò instruendæ		89

M

— Ut

— Ut vim insitam habeant in domandis Ca-	
runculis	97
Cannula Aquapendentis ex linteo cerato ad cu-	
randas Carunculas nil prodest	80
Cannula plumbea in Fistulis Urethræ	49
Carunculæ , qua ratione in Glande Penis gene-	
rentur	
— Quibus signis cognoscantur	3
— Cereis candelis explorantur	ibidem
— Difficilis sunt extirpationis	23
— Quomodo in Meatu Urinario generentur	70
— Sunt extirpandæ ante consolidationem Fi-	
stularum Urethræ	72
— Non violenter irritandæ propter metum in-	
flammationis	73
Carunculas exedens remedium	75
— Aliud	ibidem
Caruncula impenetrabilis curata	79
Carunculæ ut curentur , semper Candela debet	
gestari	89
Carunculæ spatio viginti dierum curatæ	96
Cataplaſma dolores ſedans	97
Catharsis an , dum Sudor agitur , instituenda	151
Cauſticis , quando , & quomodo utendum	65
Cauſtico actuali in Urethræ Fiftula summa niſi	
cum circumſpectione utendum	87
Ceratum Auctoris ad exedendas Carunculas	144
Chordæ nerveæ , quomodo præparentur , ad hoc	
ut , immiffis , Canalis amplietur	91
Cibi ſaliti fermentationem in Sanguine inducunt	127
Cicatrix quomodo promovenda	14
Coalitus labiorum Fistulæ ab Urina perturbatur	99
Consultatio Eruditissimi Lealis Leali	115
Contusio Oſſis Sacri	28
Corroſiva in Urethræ Fistula , que ?	15
Curationes Morborum , quandoque in Hyeme	146
sunt iſſituendæ	30

D

Decoctum ad Lnis Gallicæ extirpationem	33
Decoctum sudoriferum tempore Febris non convenit	45
— Agit in Lympham	62
Digestiva ad Fistulas Urethræ	156
Disparitas inter Cannulas , & Syringas Vermiculares	135

E

Exedentia secundūm Veteres	14
— Secundūm Recentiores	149
Exēs Carunculis , quid agendum	87

F

Fallopii Methodus in exedendis Callis	147
— In exedendis Carunculis	84
Famis Causa	65
Fasciæ quomodo usurpandæ	159
Febris Gallicæ habitualis diagnosis	21
— Lenta eō major , quō minus cognoscitur	29
— Depuratoria	44
— Quomodo Maciem inducat	47
— Erratica	51
— Cum Fistula quid portendat	108
Fermentatio suppuratoria	41
Fistula quid	105
Fistularum Urethræ origo	106
Fistula Urethræ , si tortuosa , ftequentibns inflammationibus stipatur	25
Fistula Urethræ , ubi exitum sibi aperiat	106
— Citò fit callosa	ibidem
— Si vigeat Gonorrhæa , aut Gallica Lues	
non fuerit extirpata , difficilis est curationis	110
— Fit ab Urina	114
— Usque in præsens difficilis fuerunt curationis	
	113

Fistula aurea , per quam Urina exit	116
Fistulo s̄ep̄issimē mingunt	135
Francisci Peccetii modus in præparandis Cannulas delis	95
Frigus in principio Paroxysmi fodinam febrilem in Glandulis meseraicis portendit	52
Fulvius Gherli Fistulas Urethræ curat cannula plumbea	181
Fundum Fistulæ explorandi modus	130

G

Gonorrhæa Ulcera in Urethra producit	4
Gonorrhæa pendet ab alterato partis nutrimento	48

H

Hypersarcosis , quæ?	72
----------------------	----

I

Inflammatio partis venæ sectione mitescit	57
In Hypocausto quibus cibis utendum	36
Introitus Syringæ quibus mediis paulatim promovendus	127

L

Labia Fistulæ , quò duriora , eò difficilioris curationis	111
Ligatura non debet esse nimis arcta	159
Linimentum ad Pubis inflammationem	38
Linimentum Hercul. Saxonæ pro consumendis Carunculis	78
Linimentum ad Scroti exulcerationem	152
Liquor abstergivus in Urethram immittendus	98

M

Macies totius quomodo contingat	47
Me-	

Methodus Dolæi in curandis Carunculis	78
Mercurialia in curatione Luis non semper pro-	
funt	6
Mixtura ex pulveribus lapideis nunquam in Ves-	
sicam est immittenda.	84
Morbus , si negligitur , ingravescit	¶

N

Nursini incassum curationem tentant Caruncu-	
larum	70

O

Obstructiones viscerum Naturalium sunt effectus	
Febrium.	58
Orgasmus Partis imminentे Suppuratione.	107

P

Paroxysmus febrilis quomodo solvatur	22
Petri Galli Arcanum in exedendis Carunculis	85
Petrus de Marchettis Fistulas Urethræ fecat	144
Plumaceoli quomodo disponendi, ut Fistulæ cu-	
ratio absolvatur.	155
Pondus Syringæ Vermicularis	126
Præcipitato nil præstantius in exedendis Carun-	
culis	85
Præcipitatum agit sine dolore	92
Præcipitatum Corrodit , & Cicatricem inducit	86
Puris generatio	42
Pus in cæca cavitate coercitum Febres inducit	52
Pus non à Sanguine , sed à Chylo	43

Q

Qualis Urinæ exitus latitantem Carunculam por-	
tendat	24
Quartanæ Febris Circuitus	7

Ratio,

R

Ratio, cur in Gonorrhæa dolor ad radicem Pe-	
nis vigeat	4
Requisita ad perfectum Sudorem	64
Riverii linimentum in curandis Carunculis	79

S

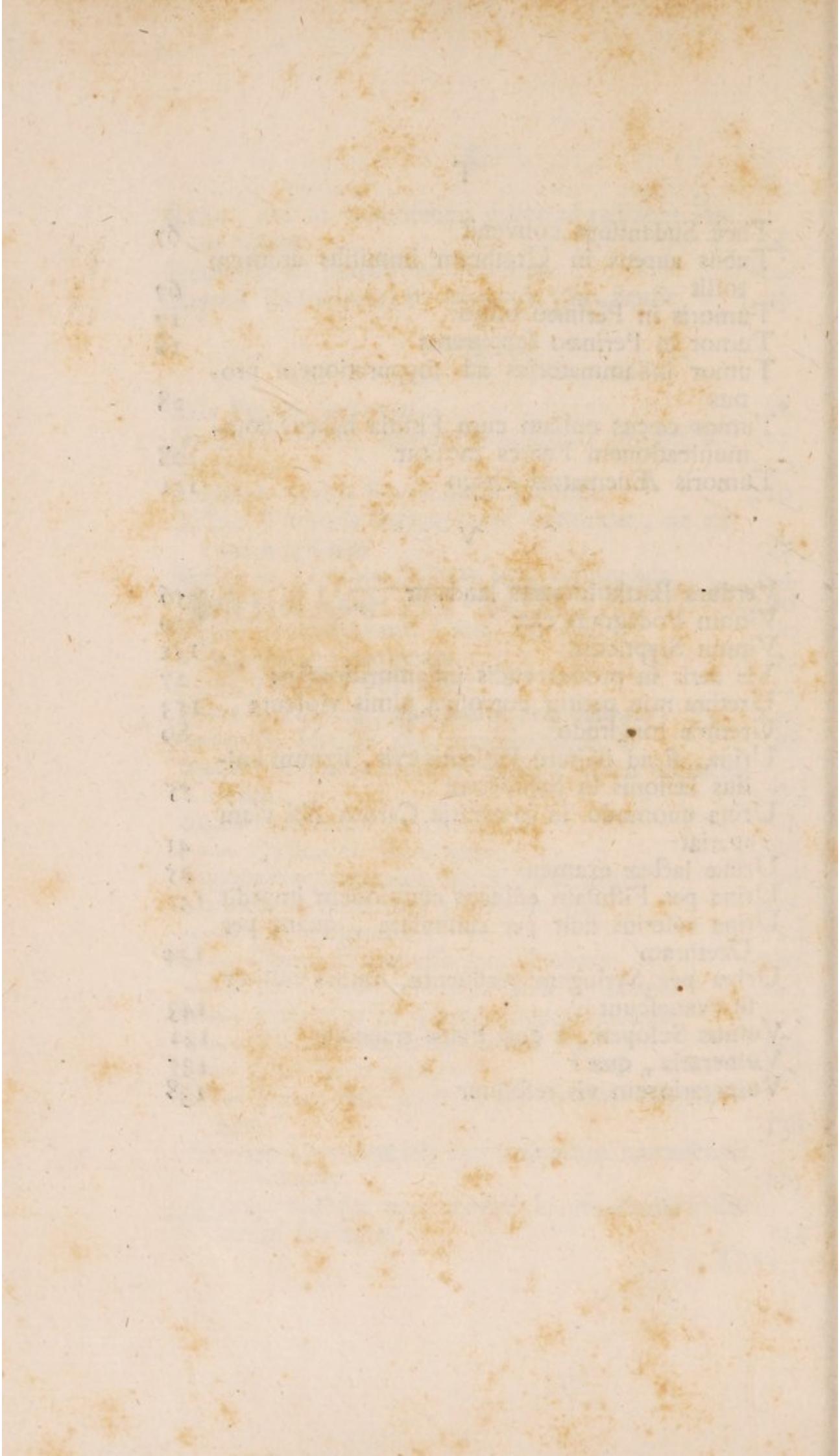
Sala Petrus laudatur	21
Sanguinis Missio motum intestinum compescit	57
Sarcotica	160
Scrotum multis foraminibus pervium	110
Sectio Tumoris Suppuratorii instituitur, ne ca-	
vitas amplietur	43
Sectio in Urethræ Fistula raro instituenda	144
Signa exesi Calli	150
Signa Temperamenti Calidi, & Sicci	60
Signa exesi Carunculæ	94
Signa Futuri Paroxysmi	21
Sinus Fistulosus, quomodo ampliandus	145
Sudor in Hyeme non promovendus	46
Sudor in lecto Doliolis melius quam aestuariu-	
cetur	63
Sudor quomodo promovendus	61
— Quomodo secernatur	66
Suppuratio imminens supra Testiculum	56
Syringa Vermicularis quomodo fiat	118
— Cur Argentea	120
— Cujus debeat esse magnitudinis	120
— Quò debet pervenire actu Trusionis	120
— Ejus usus in Utinæ suppressionibus	123
— Est innovanda in Meatu	154
— Cur facilè toleretur	135
— Debet esse æqualis per totam longitudi-	
nem	136
Syringæ Vermicularis experimentum inexedendis	
Carunculis	125
Syringa Spiralis non prodest in curatione Fistu-	
larum Urethræ	122
Thee	

T

Theē Sudantibus convenit	67
Tubus aureus in Urethram immisſus ardorem tollit	67
Tumoris in Perinæo origo	17
Tumor in Perinæo suppuratus	18
Tumor inflammatorius ad suppurationem pro- nus	28
Tumor cæcus nullam cum Fistula habens com- municationem Febres molitur	108
Tumoris Ædematosi Origo	111

V

Verdura Bartholomæus laudatur	56
Vinum Podagram ciet	9
Vinum Stypticum	151
Vis aeris in promovendis inflammationibus	27
Urethra non patitur corrosiva nimis violenta	153
Urethræ longitudine	89
Urina, si ad libitum Patientis exit, signum nul- lius læsonis in Sphinctere	55
Urina quomodo in interstitia Carnea sibi viam asperiat	41
Urinæ lacteæ examen	25
Urina per Fistulam effluens curationem impedit	132
Urina celerius fluit per cannulam, quam per Urethram	134
Urina per Syringam perfluente, omnes calli ex se evanescunt	143
Vulnus Sclopeti, à quo Penis trahiicitur	132
Vulneraria, quæ?	135
Vulnerariorum vis refellitur	138

COMMERCIUM LITERARIUM
NOVAM METHODUM
COMPROBANS

120

171

LETTERA

SCRITTA ALL'AUTORE

DALL'ILLUSTRISSIMO SIGNOR

ANTONIO

VALLISNIERI

Pubblico Primario Professore di Medicina Teorica, e Presidente nell' Università di Padova.

On incredibile mio contento ho ricevuto il dot-
tissimo libro, e l'ingegnosissimo ordigno da V.
S. Illustriss. inviatomi, parto l'uno, e l'altro del
suo felicissimo ingegno, del che glene rendo vivis-
sime grazie, ed immortali, rallegrandomi seco stes-
sa, con la Patria, e con l'Arte Chirurgica, per un
invenzione sì nobile, sì utile, sì awantaggiosa. Lo-
do in oltre la sua ingenuità in manifestare subito al
pubblico il suo ritrovato, lodo la cura con tanta
prudenza fatta, le Dottrine nel buon gusto del se-
colo à suo luogo esposte, l' erudizione di tanti au-
tori apportata, la latinità propria, ed espressiva, l'or-
dine, e in somma tutto ciò, ch'è necessario per una
cura cotanto difficile, ed azzardosa, per erudire i
meno cauti, e per insegnare agl'indotti un modo
sicuro per ben ridurre al suo fine la guarigione di
mali, che fino ad ora sono stati lo scandalo dell'
Arte, per non dire l'obbrobrio, per riuscire per lo
più, o incurabili, o pericolosi. Segua intanto, o
Illustrissimo Signore, l'incominciata via, attenda a
illustrare sempre più un Arte non solo utile, ma
necessaria, e dirò quasi più necessaria della Medici-
na, essendo per lo più la Natura la vera Medica-
trice del male de fluidi, come febbri, e simili, re-
golata

golata sovente solo da un ottima dieta , e vivendo molti popoli, e molti anche senza la medesima, ma senza Chirurgia non può farsi , mentre la Natura ne da se sola tornerà un osso al suo luogo , ne curerà piaghe di molte sorti , ne fistole , ne carnumi ecce- dentemente cresciuti , o caruncule , o simili , che ri- cercano l' ajuto de rimedj , e della mano operatrice dell' uomo . Mi dichiaro pure infinitamente obbligato al mio stimatissimo Signor Mazini , che mi ha dato così bella occasione di conoscerla , e di seco contraere un' amicizia sincera , e letteraria , che abbraccio con tutto l' amore , e tutto lo spirito , offre rendomi pronto a servirla in ogni , e qualunque cosa si degnerà comandarmi . Mi conservi in tanto la sua stimatissima grazia , e mi creda sempre con tutta la stima , e tutto l' amore

Di V. S. Illustriss.

Padova: 21. Marzo. 1720.

ILLU-

ILLUSTRI, ET EXCELLENTISSIMO DOMINO
FRANCISCO RONCALLI

Medico-Chirurgo Brixiensi
Celeberrimo

S. P. P.

ROSINUS LENTILIUS

Consiliarius, & Archiater Ducalis
VWirtembergicus.

QUAS mihi, scriptas die 18. Jan. ac ad me perlatas die 25. Februarii destinare dignatus es litteras eruditissimas, summa aviditate legi, iterumque relegi. Gratulor Venerando Seni, Domino Parenti Patrono meo, [quem Deus adhuc diu superstitem esse velit] de tanto Filio, cuius in rem Medico-Chirurgicam meritis, illustre nomen ejus, & gloria crescit, & in seros Nepotes feliciter perpetuantur: Gratulor & tibi, cui Deus ingenium ad rei Medico-Chirurgicæ augmentum, & ornamentum clementer largitus est vastum, atque ad penitiū inspicienda naturæ mysteria acommodatum, a quo nos multa adhuc egregia sperare jubet, vigor ipsius, atque vivacitas, quam diuturnam, omnes, quibus res medica curæ est, atque cordi, mecum precantur. Ad rem vero ipsam quod attinet, à tua sedulitate recens inventum Syringam flexilem, quam tibi vermicularem vocare placuit, attentissima mente consideravi, imò & aliis meis Dominis Collegis (quorum unus Dominus D. Moeglingius venerando tuo Domino Parenti forsan adhuc est cognitus) considerandam præbui. Pensatis ritè circumstantiis omnibus, non possumus non, quin calculum album adiiciamus, & libelli sub prælo sudantis conspectum desideremus. Evolvi libros meos Chirurgicos, veteres juxtim, atque recentiores, quos numero non exiguo possideo,

sed nihil horum inveni , imo ne ullius talis instru-
 menti volam , aut vestigium . Ideo te meritò laus
 manet inventionis primæ . Verum omnino est , quod
 scribis . Consolidationem Ulcerum , ac abscessuum
Urethræ , tum , & exesionem ejus caruncularum (si-
 ve oriantur ab ulcerum callis , vel cicatricibus , uti
 Brunnero , Dioni , Heistero , Sajardo , & aliis placet ,
 sive aliunde originem suam trahant) ed magis impe-
 dit , ac moratur affluxus urinæ per se acris , & sali-
 næ , quò magis experientia nos docet , in ejusmodi
 malis plerumque & ipsam urinam esse solitò acrio-
 rem . Particulæ enim medicamentorum balsamicæ ab
 affluxu urinæ acris proluuntur , & quasi abraduntur ,
 antequàm coalitum præstare valeant , vel , si cathe-
 reticis res peragenda , quorum virtus præcipua in par-
 ticularum aciditate consistit , cuivis patet , ab urinæ
 portionum alchalicarum admixtione earum naturam
 inverti , atque in sal neutrum mitius , absumptioni
 caruncularum minus aptum , permutari . Necessarium
 igitur erat , excogitare medium , unde a contactu ta-
 lis urinæ partes **Urethræ** læsæ immunes , atque sal-
 væ prostari possent . Accedit & hoc , quod non raro
 in praxi plus quàm annorum quadraginta , observavi ,
 nempe in ejusmodi morbis patientes ad sæpiùs , quam
 par est , reddendam urinam incitari . Non equidem
 desunt exempla curatarum , & absumptarum ejusmo-
 di caruncularum Methodo recentiori Candelæ cereæ ;
 sed , quis non videt , quanto temporis iimpedio !
 Mensibus enim hic opus est , ubi per dies hæd ad-
 modum multos ipsa tua Methodo res feliciter perfici
 potest ; Ne dicam , de summa molestia , membra ferè
 semper in rigiditate , ac tentione sua manere coacti ,
 si vulgari curationis tramite incedamus . Unum est ,
 quod me adhuc suspensum tenet ; an nempe sexui fœ-
 minino eodem , an alio ipsius genitalibus magis ac-
 commodato instrumento , quod tibi excogitare facile
 erit , apud has opus sit ! quamvis , ut verum fatear ,
 in hoc sexu rariores existant ejusmodi morbi , quam
 in masculino . Age igitur , vir Nobilissime , & in
 publicum mox procede cum isto tuo tam utili libello :
 Non dubito , quin universi , quos invidiæ pestis non
 vexat ,

Vekat , conatus tuos tam egregios , quos jam jam ,
uti scribis , experientia tua in diversis subjectis con-
firmavit , sint approbaturi , tibique , & animi , & cor-
poris perennem incolumitatem apprecaturi , quod ipse
ego , pro tanta tua in me , & ignotum , & immeren-
tem benevolentia tibi obstrictissimum , cordicitus fa-
cio , meque ulteriori tuo favori commendo . Ita vale
Virorum optimè , remque tuam ex tota animi tui sen-
tentia gere .

Scribo Stuttgardiæ d. 7. Martii A. S. R. MDCCXX.

FRANCISCO RONCALLI
 ALTISSIMÆ SPEI JUVENI
 Celeberrimo inter Brixienes
 Jatro-Chirurgo.

JOSEPH GRANDI

Εὐπράτεια

Gratissimæ mihi fuere literæ tuæ non tam Scriptoris novitate , quām utilitate argumenti , & equidem chariores , quia una simul epistolam accepi ab utriusque nostrūm conjunctissimo Domino Benedicto Martiale Carthusiano Priore , qui à Samuele (1) Libri primi Regum Scriptore vocaretur (2) *Anima custodita in fasciculo viventium* , propterea in solitudinem ducta ad fluxilem , & contradictorium fortunæ vultum deridendum , & præsentis sui conscientia penderis , & dignitatis ascetici cum Ecclesiastico [3] lora-
 mentum Ædificii nervosius confirmandum .

Gaudeo summopere , mi Francisce , quod viridi hac tua ætate Hippocraticam laudem sine assentatione , forsitan non sine invidia , quæ juxta Silium (4)
 o ! nihil unquam

Crescere , nec magnas patiens exurgere laudes fueris consecutus , quam Libro de Arte , Medicorum Vir ille summus exposuit (5) *Mibi verò invenire aliquid eorum , quæ nondum inventa sunt , quod ipsum notum , quām occultum esse præstet , scientiæ votum , ac opus esse videtur , similiterque semiperfecta ad finem perducere , & absolvere .*

Provinciam sanè difficultem , & oppidò necessariam suscepisti , nam in practica Chirurgia multa omittenda forent , ac innovanda non pauca , multique profectò laudandi Chirurgi , & attentiùs introspiciendi non pauci . Digladiantur quippe inter se , ut elapso , ita , & crescente hoc sæculo , turbasque movent cum Magato , [6] cum Septalio , (7) cum Sennerto , (8)
 cum

eum Veslingio , [9] cum Bellotto , [10] cum Sancassano , (11) aliisque quam plurimis utrum in Vulnerum curatione , rarius quam ut soleat , illa debeant importuna Medicatione aeri inobſervantiū exponi , an mollieribus turundis illorum ora obduci , an du- rioribus , & refractariis intimos recessus pulsare , an ſinere diductos parietes obice nullo interpoſito clemen- tiū connivere , re adhuc iuſfectā ex diſceptantium diſcordia . Nam fi quis rationes ſequi velit , appoſitē ſcri- beret Celsus religioſiſſimus linguae latinæ cultus , ut Ter- rentius , & Cicero ab Henrico Petri vocabantur , (12) omnium poſſe videri non improbabiles , ſi curationes ab omnibus hiſ egros perductos eſſe ad sanitatem . Itaque neque diſputationi , neque authoritati cuiuſquam fidem derogaſi oportuiffe , nam æqualibus

Obvia signis

Signa , pares Aquilas , & pila minantia pilis
e Pharsalicis in Chirurgica Caſtra Lucanum (13) traducerem . Sed fides non eſt Naturæ deroganda , dummodo cautiū traçetur , & obſervetur diligentiū , eādem ſemper manente Naturæ regula , ſubiectā Me- herculè materiā non ſemper eādein .

Verūm , mi Francisce , in rebus Chirurgicis illud plerumque accidit , quod non rarò occurrit in phy- ſicis ; dum Pleuritis infestat unā in regione accitā , ac pluries repetitā , in altera ſepotitā funditus , atque damnata Phlebotomia , imò ſub eodem cœlo oppoſita glificit aliquando , ac tumet hæc Methodus Pro- fessorum ingenio pugnante , qui practicas flocci-pen- dunt , ut Lancisii (14) nuper erepti , & Baglivi [15] pro educto non mucoso , & paluſtri , & in posterum non educendo cruore necessarias animadverſiones , & ſalubria Divini Senis (16) impedimenta in libro de humoribus oraculi ad initia paucis expoſita , ni ma- vis , aureis involuta characteribus . Impedimentum , inquit , in cruenta ſpuentibus tempus anni , Pleuritis Bilis ab oculatissimo Prospero Martiano , [17] tamen Saxolensi , (18) non Romano , viriliter , & nitidiflui- mè evoluta , additis doctiffimi Dureti (19) Phlebotomiæ cautionibus in Corollario . Sed hæc hačtenus ; redeamus illuc undē diuertimus .

Argum en-

Argumentum arduum sanè præ manibus habes propterè quidem ad umbilicum perductum , quod multorum inflammavit ingenia , & exercuit Machinamenta . Fistulam auream , aut argenteam construit Scultetus (20) ad gallicum dolorem in urinæ transitu demulcendum , ne Tubam urinariam nimis insolenter mordeat , cuius dupli in Tabula , videlicet XVII. & XL. meminit . Cannulam ex linteo albâ cera oblinito Hieronymus Fabricius (21) ad delendas in Meatu urinario carunculas excogitavit , ut in illa , quam volumus canalis prædicti parte , Medicamentum Cannulae superimpositum , duobus saltem diebus , felicissimè adhæreat , ac lotii præterlabentis impetum , & aspersio[n]em eludat ; Ubi obiter vide , sit vel Typographi Mendum , quod vix crediderim , vel Auctoris lapsum , non ob inscitiam , sed ob expressionis incutiam , dummodò hujus sensum Instrumentum suum describentis illis præfertim in verbis , itaut *Cannula stylum intret* , perperam non fuerim assecutus . Fit cannula [22] , ait , ex linteo cerâ alba oblinito longitudinis , quantum est digitus transversus ; latitudinis , ut æquet argenteam Fistulam usurpandam , quæ filum longum habeat appensum , hæc in extrenitate styli argentei , qui ingrediatur Fistulam argenteam , aptatur , itaut *Cannula Stylum intret &c.* Ut posibile est stylum cannulam ingredi , ita cannulâ stylum corporari , sive cannulam impervium styli corpus subire est impossibile , figuris inunus proprium , & oppositum abundè monstrantibus , ni styli corpus apertum foret , & patens , quod ab Auctore nequaquam exprimitur .

Septem circiter mentes sunt , cum quidam Joannes Brun Gallus *in aere nostro est* , ut inquit Cicero , dum hæc scribo , aliò migrasse mihi nunciatum est , qui instrumenta quedam ad emendandas urinarii itineris labes cum Ruffo Ephesio (23) secum attulit , & præcipue Catheterem , sive Fistulam quamdam à tua *Vermiculari Syringa* non longè distantem . Argentea lamina , sive bractea spiraliter ducta conspicitur singulis in dimensionibus suis ad vulgarem Catheterem accedens , quæ tam concinnâ , & exquisitâ revolutio[n]e conjungitur , ut nihil elegantius , vel elaborari queat ,

queat, vel intueri. Concinnitas autem jucunda aspectu est teste nostro Præceptore. [24] Annulus annulum, an satius dixeris, quod osculetur, quam subeat ignoro, adhærere potius putas, quam recipi, tam mira lævitatem, dulcique marginis ascensione inter se imbricantur, ut mendosam suturam imitentur, ac totum Syringæ corpus incisam entomatum cutim spirantissimè repræsentet. Machina tota ductilis, & sequax est, corripitur, torquetur, producitur, levis, æqualis, fibrosa. Hæc in lotii canalem sedula manus dexteritate paulatim admittitur, donec absconditam in Carunculam offendat, illicò brevem, & parataim fistulam fuscipit longitudine semidigitum, crassitie specillum, vel lyræ nervum non excedentem, cuius ab ora breve pendet filum, cuius ab ore antea leniter intrusum urbanâ quasi proboscide, & discreta petulantia, vel ut de Chamæleonte Tertullianus (25) *capitulum statim e dorso* prosilit medicamentum, deinde vacuum per Syringæ corpus illam tam altè urget, donec destruendam carunculam attingat, tum demum remotâ pedetentim Syringa Fistula in apice medicata remanet, quam cum retrahere Chirurgus aut cupiat, aut velit filum e Glandis foramine deciduum arripit, ac illam educit.

Eodem prorsus ordine, & Collyria, & liquores in Vesicæ injicit cavitatem, nam altius inducta plicatili Syringa, donec urinilegæ Lacunæ fores aperiat, tunc per Siphunculum illam pervadentem in Vesicæ recessus medicamentum impellit. Isidem & lotionalis tubuli minutos abscessus, quos *φύματα* Græci appellant, ut Celsus (26) est auctor, & reliqua hujus urinæ ductus infortunia hoc venusto, & mechanico auxilio debellat.

Nihilominus, ut dicam quod super hac re sentiam candidè *sine ira, & studio, quorum causas procul habeo* cum Tacito (27) Methodus Fabriciana, si non officit, saltem non proficit, quia præterfluente à liquore, quicumque sit ille, *Cannula* mollescit, & officio suo crispando non fungitur, & cum columella [28] laborem frustratur. Scultetina Fistula si canalem non dilrahit, profecto illi non blanditur, neque salinos

Ienos urinæ dentes funditus evertit, Brunina castigator est, & formosior cœteris, præter tuam, quæ in hunc usque diem in emporio chirurgico principem Iocum tenuere; Veruntamen urina non integrè per manufactum canalem effuit, ac inter hunc, & Urethræ parietes serpendo subtermeat, ut de occulto Syderum cursu, & nobis inviso naturæ Interpres (29) est fassus. Prima non juvat, altera claudicat, postrema non marginat.

Elegantissimum instrumentum tuum hoc singularis habet commodi, quod & medicamina nullo foedata rore e foraminibus, vel Cowperianis, (30) vel Ferraneis, (31) vel Morgagninis [32] expresso, aut cum extraneo corpore in itinere foederata, sed pura, & illamia, morbidæque parti affixa, nec à lotii præterlabentis sedulitate, nec à musculosis circumstantibus columnis, pro diversa motuum tendentia, & impletu valeant dimoveri.

Insuper Canalis metallicus in membranaceum urinæ Canalem immissus velut solidum dulcissimè pugnat in solidum, absque eo quod vel irritet, vel laedat, vel urinæ descensus inflectat, aut supprimat declinato illustri illo, & obvio remedii vel adhibendi, vel adhibiti metu Ægrotantium sëpè pedissequo, & Ægritudinibus sëpè majore.

Ad hæc profectò, & innumera alia beneficia singularis, & novus accedit modus, quo Vermicularis Syringa à Te reperta inter unum, & alterum, sive Annulum, sive incisuram ob involucrum cera oblitum, & dulci veluti crustâ personatum illam circumquaque apprimè contegens non oscitat, ut in cœteris evenit, à morbosæ, ac inæqualis Urethræ carunculis, quæ viam asperant, & salebrosam efficiunt. Qua de re compressa diversimodè à ductus rusticitate Syringa aperitur, & hiat, ac criminosa urinæ stillicidia confirmat. In tua etiam si impari pede ob canalem non levem, & æqualem à lotio descendente comprimitur, etiam si invita dehiscat, frustra dehiscet, quia vagina Syringam obducens lateralem egressum urinæ prorsus adimit, & quamecumque dolentem, & dolosam lacrymatiæm coercet.

Quid.

Quid multis ; opusculum tuum quod nuperrimè legi , & mox avidius relegi , & non semel , atque iterum sum admiratus , quà chirurgicâ eruditione amictum , quà philosophico nervo vallatum , tum practicis ditatum luminibus , tum prudentissimis , quod in Medico caput est , observationibus , Scholiis , & præceptis aspersum ultra ætatem loquitur , non ultra mentem , & oppositionum tela basilicè infringit , tensosque oppositorum arcus urbanè relaxat , nam , dum facta , & experientia de turba , & præjudiciis vocem extollunt , argumenta rigidiora mollescunt , & metaphysica lenitur asperitas . Habet enim liber tuus *aliquid quod doceat , quod placeat , quod juvet , quodve de multis admoneat* , ut in Epistola sua dedicatoria Theognidis Poetæ sententiis præfixa Plinii textum commentabatur , vel tuam exercitationem Medico - Chirurgicam CLX. ab hinc annis commendabat Michael Neander (33) Soraviensis .

Sicuti Chirurgos inter , ac Medicos , inter Anatomicos , & Botanicos multi emicuere , qui remedii , & operationibus , organis , & simplicibus ab ipsis inventis patronymica indidere nomina , ut cuilibet obvium est , ita & tu , mi Francisce , tuum eriges Instrumentum in æternam Auctoris , & operis commendationem imò , ut in gnomis Elegiacis Megarenfis Poeta Theognides (34) de Cyrno amico suo cecinit

εδὲ ποτ' εδὲ θαράψ απλέις κλέσσει , εδὲ γε λύσεις

ἀρθίτη δυθρώποις αἰών εχών σύνομα

Kύρη idest

Non inquam neque mortuus perdis gloriam , neque etiam latebis , Immarcescibile semper hominibus habens nomen Cyrne .

Macte animo majora , & palladi tuæ paria meditare , atque , ut hæc , utilia . Clarissimum Parentem tuum Virum in Jatro - Chirurgia ultra Cenomanos etiam nomine pariter , atque Doctrina notissimum meo nomine salvere jube , & Cœlum Te ad maxima natum diu sospitet . Mihi quæso , ignosce in respondendo heu ! quām tardigrado (35) Pacuvianæ Testudini non disimili ; Non otia , sed Medica negotia , & inconstans valetudo culpanda sunt . Vale nec cœpti

cœpti Te pīgeat, ac scias, quod Historiæ Romanæ
 (36) Princeps docuit: non enim satis feliciter solent
 procedere, quæ oculis agas alienis, quoniam in Chirurgia
 præsertim oculis autem magis credere opportet, quam op-
 nionibus, admonitione tam nobili hanc jejunam Epi-
 stolam claudit Hippocrates (37) & Θεος σοζετω σε idest
 Deus te servet

Dabam Venetiis XXII. Maii MDCCXX.

[1] P. Cornel. à Lapid. in argument. lib. 1. Reg. lit. A.
pag. 161. [2] in eod.lib. Cap. 25. vers. 29. lit. D cum Cor-
nel. ut sup. pag. 266. (3) Ecclesiastic. Cap. 22. vers. 19. lit.
D pag. 369. cum Cornel. (4) Silius lib. 17. de Bello Pu-
nic. (5) Hippocrat. num. 1. pag. 1. (6) Cœsar Magatus
de rar. Vuln.curat. (7) Lodovicus Septal. lib. 8. animad-
version.Medicar. (8) Daniel Sennertus Pract.lib. 5. Part.
4. Cap. 9. Tom. 9. pag. 509. (9) Veslingius in Epist. ad
Sennert. vid. Giornal. de letterat. D' Ital. Tom. 5. Artic.
7. pag. 135. (10) Bellot. ut supra. (11) Sancassan. ut su-
pra pag. 131. & sequent. & Tom. 15. ejusdem Diarii art. 14.
pag. 336. [12] Henric. Petr. in dictionar ling. lat. ad verb.
fr. (13) Lucanus libr. 1. pag. 1. (14) (15) Lancif. cum
Bagliv. Prax. med. 1. 1. ss. de Pleurit. pag. 56. [16] Hipp. n.
9. pag. 56. (17) Martian. vers. 198. Marinel. num. 9. pag.
123. (18) idem pag. 1. (19) Duret. in libr. 2. Coac. Hipp.
pag. 387. 20. & 30. [20] Scultet. in Armament. Chirurg.
fig. 8. pag. 26. & fig. 5. pag. 93. (21) (22) Fabric. ab Aqu.
pendent. Part. 1. operat. Chirurg. cap. 67. pag. 241. (23)
Ruff. Ephes. de corpor. human. part. appellat. lib. 1. cap.
12. litt. D pag. 8. (24) Hipp. Chir. Officin. num. 3. pag.
185. (25) Tertul. de Pall. pag. 4. cap. 3. (26) Cels. lib.
2. Cap. 8. vers. 10. pag. 75 (27) Cornel. Tacit. Annal. lib.
1. pag. 6. cum not. Pich. (28) Columel. in Præfat. lib.
1. [29] Plin. Nat. Histor. lib. 2. Cap. 97. pag. 37. a (30)
Cowper. in Philosoph. Transact. anno 1699. Act. Erud.
Lips. ann. 1700 (31) Laurentius Ferr. de Glandul.
univers. & speciat. ad Urethr. Viril. novis cap. 3. pag. 90.
(32) Morgagn. in advers. Anatom. primis pag. 4. & 5.
(33) Neand. pag. 9. (34) pag. 63. cum Neand. [35]
Verliculus Pacuvii de ieiud. cuiusmodi tres à Cice-
ron. referuntur cum Rhe. in Tertull. lib. de sal. in not.
pag. 3. (36) T. Livius ex Neandr. in Annot. in Phofy-
lid. Carm. pag. 94. (37) Hipp. lib. 1. de Diæta num. 5.
pag. 42.

